

MELLERUDS KOMMUN

Delårsbokslut 2018-07-31

Prognos 2 för 2018

Kommunstyrelsens Ordförande

Framtida utmaningar för kommunen är förmågan att bibehålla en god ekonomisk ställning och samtidigt genomföra nödvändiga reformer i kommunen. Långsiktigt är befolkningsutvecklingen kanske den viktigaste faktorn för att kunna upprätthålla en bra skola och en god vård och omsorg.

Melleruds stabila ekonomi med en flerårig följd av bra resultat har i detta bokslut och denna prognos fått ett hack, vi har stora utmaningar inom socialnämndens verksamheter både på kort och lång sikt. Det är därför glädjande att vi har en fortsatt bra befolkningsutveckling i kommunen även om den stagnerat något. Förmågan att rekrytera och behålla vår personal tillhör också de strategiskt avgörande framtidsfrågorna. Ett antal åtgärder och planer tagits fram för att förbättra vårt personalarbete, inte minst rätten till heltid. Detta har fått bra respons vilket inte minst märks på att flera nya duktiga medarbetare sökt sig till kommunen. Fortsatt arbete för en bra och stabil personalförsörjning kommer alltid vara en prioriterad fråga.

Den fortsatta starka utvecklingen i svensk ekonomi innebär att sysselsättningen ökar och arbetslösheten minskar, inte minst i Fyrbodalen. Även hos oss ser vi bättre resultat under årets första månader, både när det gäller arbetslöshet och försörjningsstöd. Skolans roll att i samarbete med företagen stödja utvecklingen med rätt kompetens kan inte nog betonas. Det är därför glädjande att skolan resultatmässigt, trots en mycket hög arbetsbelastning, åter är på väg upp igen.

Läget inom socialnämndens verksamhetsområde är fortsatt mycket ansträngt trots att ett antal olika åtgärder genomförts för att vända utvecklingen, inte minst inom IFO. Personalläget har förbättrats och förutsättningarna för att kunna få balans i verksamhet borde därmed vara bättre men delårsresultatet är tyvärr ansträngt. Vi hoppas och tror att det kommande boendet på Ångenäs och rätten till heltid m.m. ska kunna bidra till förbättrade förutsättningar för nämnden.

Översiktsplanen är kanske det viktigaste framtidsdokumentet vi har i kommunen och det känns bra att vi nu har kommit så långt med detta arbete. Den nya översiktsplanen, som ska ange färdriktningen för 10 år framåt, går tvärs hela organisationen och politiken. Medborgardialogerna har också varit viktiga delar i framtagande av framtidsvisionen. Vi har färdigställt och börjat tillämpa ett antal andra viktiga planer, dit hör styr- och ledningsplanen, rätten till heltid och krishanteringsplaner m.m.

Besöksnäringen och turismen fortsätter att öka och blir en allt viktigare näring både för kommunen och Dalsland som helhet. Årets turistsommar har slagit alla tidigare rekord och satsningarna på Kanalen 150 år och Kanalyran 50 år har säkert bidragit till detta. Vårt rykte som kulturkommun har stärkts ytterligare och tillsammans med de allt bättre möjligheterna att resa kollektivt till och från Mellerud har vår dragningskraft ökat både för boende och företag.

Så trots en hel del mörka moln på himlen, både här hemma och runt om i världen, som oftast beskrivs som ökad otrygghet så går det ganska bra för Melleruds kommun. Företagen fortsätter den starka trenden med bra resultat och fulla orderböcker. Handel och besöksnäringen fortsätter att utvecklas starkt och påbörjandet av bygget "Handelsplats Mellerud" inger framtidstro.

Melleruds kommuns utveckling och framtidstro går vidare i en positiv riktning ett stort tack till alla duktiga och lojala medarbetare.

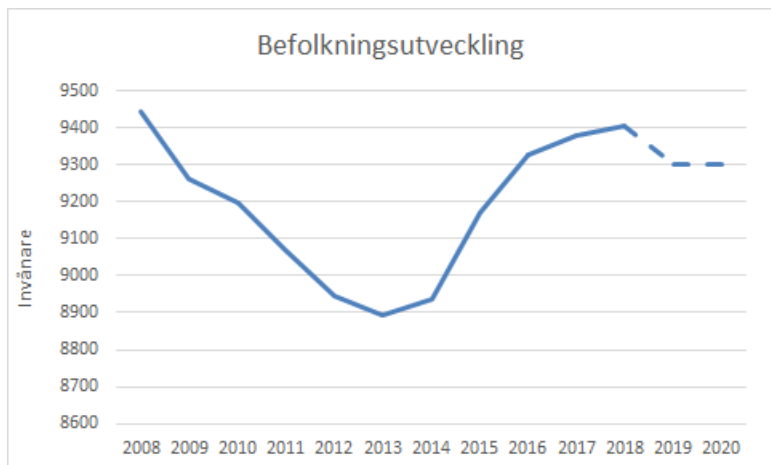
Tommy W Johansson

Omvärld

Befolkning

Antalet invånare i Melleruds kommun har under lång tid minskat. Under 2014 bröts denna trend och befolkningen började öka. Den 31/12 2017 hade Mellerud 9 377 invånare, fram till sista juli har antalet vuxit med 27 till 9 404 invånare.

Antal födda under årets första sju månader uppgår till 60. Motsvarande period förra året föddes 70 barn.

Integration- och arbetsmarknadsfrågor

Kommunens Arbetsmarknadsenhet ansvarar för kommunens insatser runt integration- och arbetsmarknadsfrågor. Huvuduppdraget är att bidra till att kommunens invånare har en så hög sysselsättningsgrad som möjligt.

Genom samarbete med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och övriga kommunala verksamheter, stöttar Arbetsmarknadsenheten personer som står utanför arbetsmarknaden i deras väg mot ett arbete eller studier. Detta gör Arbetsmarknadsenheten bland annat genom att;

- tillsammans med deltagaren driva en samordning av olika myndigheters insatser för deltagaren.
- coacha deltagaren.
- samarbeta med myndigheter, kommunala verksamheter, företag och föreningar, för att utveckla arbetsmetoder och processer. Som syftar till att stärka deltagarnas förutsättningar att komma till ett arbete.
- Stimulera arbetsgivares förutsättningar för att anställa personer som står utanför arbetsmarknaden.

Arbetslösheten i Mellerud

Arbetslösheten i kommun har sjunkit och juni månad år 2018 var den på totalt 10,6%. Vilket ska jämföras med rikets 6,8% och Västra Götalandsregionens 6,1%

Antal öppet arbetslösa och i program	201806	2017	2016	2015
Totalt antal arbetslösa (16 – 64 år)	435	461	522	464
därav ungdomar (18 – 24 år)	50	74	102	101
Nyanlända (16 – 64 år)	311	315	357	189

(Källa AF hemsida)

Deltagandet på Arbetsmarknadsenheten

Första halvåret 2018 har Arbetsmarknadsenheten haft 421 deltagare. Detta är en minskning med ca 12% mot år 2017 och beror på minskat mottagande av nyanlända. 89% av deltagarna har anvisats av Arbetsförmedlingen och 7% av Individ och familjeomsorgen. Övriga 4% kommer från skolan, Försäkringskassan, LSS och Västra Götalandsregionens psykiatri.

I jämförelse mot tidigare år har fler gått ut i arbete och studier. Detta är ett resultat av ökat samarbete mellan IFO och AME, samt den satsning som gjorts med Arbetsplatsambassadörer. Även projektet "Arbetsintegrerad integration" har bidragit till resultatet.

Antal deltagare	201806	2017	2016	2015
Totalt antal deltagare (16 – 64 år)	421	479	437	318
därav ungdomar (16 – 24 år)	118	136	86	68
Nyanlända (0 – 67 år)	512	602	293	375

(Källa kommunens AME@)

Avslutsorsak	201806	2017	2016	2015
Börjat arbeta	30	8	5	8
Börjat studera	13	1	2	5
Överförd till annan myndighet	5	2	6	4
Slutfört uppdrag	80	38	49	42
Någonting annat än ovanstående	58	82	52	17
Totalt	186	131	114	76

Konjunkturen på väg att kulminera

Konjunkturen är för närvarande stark. Antalet arbetade timmar ökade kraftigt fjärde kvartalet 2017 och har fortsatt uppåt under början av året. Arbetskraftsdeltagandet är högt och både näringslivet och offentlig sektor har stora svårigheter att rekrytera personal. Konjunkturinstitutets **Konjunkturbarometer** visar att näringslivet, framförallt industri- och byggverksamhet, bedömer nuläget som mycket bra.

Men det finns tecken på att konjunkturen är på väg att dämpas. Företagens konfidensindikator, som avser att ge en helhetsbedömning av läget, är på hög nivå men har vikt ned de senaste månaderna. Den andel av företagen som anger att man planerar att öka sysselsättningen minskar. Lägre nivå på bostadsbyggandet (från förra årets höga nivå) kommer att försvaga konjunkturen.

Sammantaget är vår bild att tillväxttakten successivt avtar under loppet av året och konjunkturen kulminerar inom det närmaste året.

Inhemsk efterfrågan något svagare

Trots klen tillväxt i omvärlden sedan finanskrisen, särskilt i eurozonen, har svensk BNP och sysselsättning utvecklats starkt. Det har varit möjligt tack vare stark inhemsk efterfrågan. En extra skjuts fick den offentliga konsumtionen i samband med att flyktingmottagandet steg kraftigt. Nu slår detta tillbaka när kostnaderna istället minskar de närmaste åren, vilket förklarar den långsamma ökningen av offentlig konsumtion 2017–2019.

Investeringarna, särskilt bostadsbyggandet, har de senaste åren också starkt bidragit till efterfrågan. Nu minskar bostadsbyggandet från 2017 års höga nivå. Svårigheter att rekrytera arbetskraft samt osäkerhet om efterfrågan och priser är några av förklaringarna.

Källa: SKL 201805

Skattesatser i vårt närområde

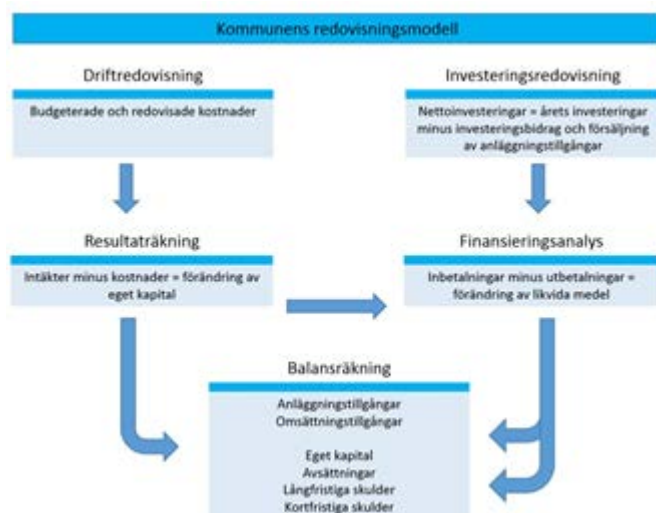
Skattesats till kommunen kr/skkr						
	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Vänersborg	22,21	22,21	22,21	22,21	22,21	22,21
Färgelanda	22,26	22,26	22,26	22,26	22,26	22,76
Bengtstors	22,92	22,92	22,92	22,92	22,42	22,42
Åmål	22,46	22,46	22,46	22,46	22,46	22,46
Mellerud	22,60	22,60	22,60	22,60	22,60	22,60
Dals-Ed	23,21	23,21	23,21	23,21	23,21	23,21
Riket	20,74	20,75	20,75	20,70	20,65	20,61

Melleruds kommun - framtiden

Kommunen använder sig av den skatteprognos som Skl lämnar och den senaste presenterades i mitten av augusti, nästa presenteras under andra halvan av oktober.

Antalet ensamkommande i kommunala HVB-hem har sjunkit och kommunen har koncentrerat verksamheten till ett boende. Migrationsverket har minskat sina boenden i Mellerud, det har minskat antalet arbetstillfällen, även behovet av förskola och skola borde minska men så har inte blivit fallet antalet elever ökar och är det högsta på länge. Bidrag för asylsökande har medfinansierat en stor del av skolans utökning, det utökade antalet med utländsk bakgrund finansieras tillsvidare med tidigare erhållna bidrag från stat och Migrationsverk. Den sk. flyktingpåsen har hittills räckt till för de extrakostnader kommunen fått och bedöms räcka till även under 2019 och del av 2020.

Redovisningsmodell

Resultaträkningen visar kommunens ekonomiska resultat. Här redovisas intäkter minus kostnader vilket ger förändring av kommunens eget kapital.

- **Verksamhetens nettokostnader** visar verksamhetens intäkter minus verksamhetens kostnader
- **Resultat före finansiella intäkter och kostnader** anger om skatteintäkterna täcker nettokostnaderna
- **Resultat före extraordinära poster** beskriver resultatet av den löpande verksamheten, skatteintäkter samt finansiella poster. Om det inte finns några extraordinära poster är detta årets resultat.

Finansieringsanalysen redovisar inbetalningar och utbetalningar, d.v.s. hur medel anskaffas och hur dessa använts. Här visas hur driftverksamheten finansierat investeringarna samt bidragit till förändringen av likvida medel.

I balansräkningen redovisas kommunens finansiella ställning vid bokslutstillfället. Den visar vilka tillgångar kommunen har och hur dessa har finansierats, med skulder eller eget kapital. Balansräkningens tillgångssida uppdelas i anläggningstillgångar och omsättningstillgångar. Omsättningstillgångar innehåller likvida medel, kortfristiga fordringar (som förfaller till betalning inom ett år), förråd och exploateringsfastigheter. Anläggningstillgångar är tillgångar med längre varaktighet, t.ex. byggnader, fordon, maskiner. Finansiering av tillgångar sker med eget kapital och/eller med främmande kapital (lån). Det främmande kapitalet indelas i kortfristiga och långfristiga skulder beroende på skuldernas löptid.

Eget kapital är differensen mellan tillgångar och skulder. Eget kapital kan delas upp i anläggningsskapital (anläggningar – långfristiga skulder) och rörelsekapital (omsättningstillgångar – kortfristiga skulder). Eget kapital satt i relation till de totala tillgångarna anger kommunens soliditet, d.v.s. hur stor del av de totala tillgångarna som är finansierade med eget kapital.

Redovisningsprinciper

Delårsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning vilket bl.a. innebär att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Avvikande redovisningsprinciper

Rekommendationen RKR 18 Redovisning av intäkter innebär bl.a. att anslutningsavgifter periodiseras över respektive anläggningstillgångs nyttjandeperiod. I detta hänseende har rekommendationen inte tillämpats, anslutningsavgifter erhålls i liten omfattning.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ska ingå samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 % inflytande. Inga förändringar har skett under året i kommunkoncernens sammansättning. Sammanställning ingår inte i delårsbokslutet.

Kostnader

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Avskrivningstider

Avskrivning sker utifrån komponentens beräknade livslängd. Livslängderna är mellan 3 och 100 år.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden görs.

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, dvs. lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. Kommunen har fastställt regler för uppdelning av tillgångar i komponenter. För äldre tillgångar har en schablonmodell använts, äldre tillgångar uppdelas succesivt i komponenter.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde.

Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS17.

Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt BFN K3.

Finansiell analys

Utgångspunkten för den finansiella analysen finns i kommunallagens krav på en god ekonomisk hushållning. Resultaträkningen, finansieringsanalysen och balansräkningen utgör tillsammans underlag för den finansiella analysen på kort och lång sikt.

Förutom den verksamhet kommunen bedriver i sina förvaltningar bedrivs viss kommunal verksamhet i bolagsform.

Koncernredovisning. Enligt lag ska årsredovisningen även innehålla en sammanställd redovisning. Denna utgör en sammanställning av kommunens resultat- och balansräkningar med de bolag i vilka kommunen har betydande inflytande. I enlighet med VA-lag särredovisas VA-verksamheten, i egen resultat- och balansräkning.

I koncernredovisningen ingår kommunens helägda bolag. Detta krav finns inte för delårsredovisningen.

Melleruds Bostäder AB Närmare presentation och redovisning av bolaget finns på sidan 35

Dalslands miljö- och energiförbund.

Kommunalförbundet syftar till att handha för kommunerna gemensamma förvaltningsuppdrag. Fyra av Dalslandskommunerna har en gemensam Miljönämnd inom kommunalförbundet. Intresse 30 %.

Minoritetsintresse finns i:

NÄRF, Norra Älvsborgs räddningstjänstförbund

Förbundet ägs av och bedriver räddningstjänst i Trollhättans, Vänersborgs, Färgelandas och Melleruds kommun. Intresse 12 %.

Dalslands Turist AB

Bolaget ägs av kommunerna i Dalsland inkl. Vänersborg. Intresse 19 %

Nätaktiebolaget Biogas Brälanda.

Bolaget ägs av Vänersborgs och Melleruds kommun samt driftsbolaget Biogas Brälanda. Intresse 18 %.

Resultat och kapacitet

Periodens resultat och jämförelsestörande poster

Periodens resultat	2018P	201807	2017	2016	2015	2014	2013
Periodens resultat mkr	-0,7	6,6	27,4	45,7	16,7	19,2	15,8
Exkl. jämförelsestörande poster	-9,4	-2,1		14,9	11,7	19,2	6,6
I förhållande till skatt och bidrag %	-0,1	1,9	4,7	8,0	3,3	3,9	3,3
Exkl. jämförstörande poster%	-1,6	-0,6		2,8	2,4	3,9	1,4

Kommunen har de senaste åren haft goda resultat med resultatnivåer över 2 % och under några år även över 3 %. Återbetalningen av premier från Fora redovisades under flera år som jämförelsestörande post. I år redovisas återföring av statsbidrag för flyktingverksamhet med 8,7 mkr som jämförelsestörande post. Statsbidraget ska användas till förstärkning av investeringsbudgeten. Det extra tillskjutna statsbidraget för flyktingverksamhet från de s.k. "välfärdsmiljarderna" är redovisad som en intäkt. I 2018 års budget är förskottsbetalda statsbidrag för nyanlända i huvudsak fördelade till tidsbegränsade projekt.

I Melleruds kommun använder vi ett finansiellt nyckeltal/mål som relaterar till hur stor del av skatt och bidrag som blir över när alla kostnader är betalda, d.v.s. resultatets andel av skatt och bidrag. Målet för Melleruds kommun är 2 %, i delårsbokslutet uppfylls inte detta exkl. jämförelsestörande post är resultatet negativt. Prognosen för helåret pekar på ett underskott både med och utan jämförelsestörande post.

Nettokostnadsandel

Intäkter som verksamheten tar in i form av avgifter/taxor, bidrag mm minskat med resultaträkningens alla kostnadsposter ger verksamhetens nettokostnad. Detta belopp skall sedan med marginal täckas av skatteintäkter och bidrag. Ett viktigt och i kommunalverksamhet vanligt finansiellt nyckeltal, är hur stor andel av skatteintäkterna som går åt för att täcka nettokostnaden. Riktpunkten brukar sättas till 97-98%.

Nettokostnadernas andel av skatt & bidrag %							
Resultatets andel av skatt & bidrag %							
%	2018P	201807	2017	2016	2015	2014	2013
Verksamhetens intäkter och kostnader (netto)	98,4	93,7	91,0	87,4	92,0	91,0	89,8
Planenliga avskrivningar	4,3	4,1	4,0	4,1	4,2	4,5	6,1
Nettokostnadsandel exkl. jämförstörande poster och finansnetto	96,9	96,9	95,3	96,9	97,0	95,4	97,8
Finansnetto	0,4	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,9
Nettokostnadsandel exkl. jämförelsestörande poster	101,6	100,6	95,3	97,5	97,6	96,1	98,6
Jämförelsestörande engångsposter	-1,5	-2,5	0,0	-5,4	-0,8	0,0	-1,9
Nettokostnadsandel	100,1	98,1	95,3	92,0	96,7	96,1	96,7
Resultatets andel av skatt & bidrag %	-0,1	1,9	4,7	8,0	3,3	3,9	3,3

Av ovanstående tabell framgår att verksamhetens andel av skatt och bidrag för delåret uppgår till 98,1 procent. Utrymmet som kvarstår upp till 100 procent, samt avskrivningsutrymmet kan förenklat sägas användas till amortering eller skattefinansiering av investeringar. I delårsbokslutet uppgår detta belopp till 20,7 mkr. I prognosen är motsvarande belopp 24,7 mkr för helåret.

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter, avgifter och specialdestinerade statsbidrag, täcker verksamheternas bruttokostnader med 28 procent, det är något lägre än i prognosen för 2018 då värdet är 25 %.

Verksamhetens kostnader

Verksamheternas bruttokostnader uppgår till 469 mnkr. Av de totala kostnaderna utgör personalkostnader 66,4 procent. För helåret beräknas personalkostnadens andel bli 63,7 % Vilket är i nivå med föregående år. Melleruds kommun har byggt upp en stor verksamhet för att ta hand om nyanlända. Kommunen har byggt ut skola och förskola, kontrakterat HVB-hem, familjehem samt ett utökat försörjningsstöd. Verksamheten finansieras av statsbidrag från staten och ersättningar från Migrationsverket. Melleruds kommun särredovisar de förskottade ersättningarna och redovisar ej utnyttjade medel som en skuld till staten/flyktingverksamheten. Under årets första sju månader har nettouttaget varit 12,1 mnkr, 8,7 mnkr av dessa har bokförts som en intäkt med syfte att öka kommunens resultat, för att därefter utnyttjas till finansiering av ökade investeringsutgifter för bollhall och Stinsen. Skulden beräknas vid årsskiftet uppgå till 25 mnkr.

Antalet nyanlända med etableringsersättning minskar stadigt vilket innebär att tillflödet av bidrag sjunker och skulden minskar. F.n. görs bedömningen att kommunens verksamheter för nyanlända kan finansieras med ersättningar från staten under 2019 och del av 2020.

Kommunen har även fordringar på staten/Migrationsverket. Under året har dessa minskat från 18,8 mnkr till 7 mnkr.

Skatter och statsbidrag

Skatteintäkter är kommunens största intäktskälla, intäkter från skatter, statsbidrag och mellankommunal utjämning beräknas i prognosen öka med 6,5 mnkr eller 1,1% jämfört med bokslut 2017. Kommunens nettokostnader beräknas öka, exkl. den jämförelsestörande posten med 7,8%. Kommunens utdebitering är 22:60 per skattekrone, tillsammans med landstingsskatten på 11:48 är det sammanlagda skatteuttaget 34:08 per skattekrone.

Finansnetto

Kommunens kostnadsräntor har ökat jämfört med föregående år. De beräknas öka från 3 704 tkr 2017 till 4 065 tkr 2018, orsaken är något högre räntor.

Periodens investeringar

Investeringarna uppgår till 34 mnkr. Periodens avskrivningar uppgår till 14,2 mnkr. Det finansiella målet att egenfinansiera samtliga investeringar gäller inte i år, Kommunfullmäktige har beslutat om undantag pga. stor investeringsbudget. Samtliga investeringsobjekt är inte färdigställda. Det innebär att ca 33 mnkr i investeringsanslag med igångsättningstillstånd beräknas överföras till budgetåret 2019. Det budgeterade investeringsanslaget uppgår därefter till 153 mnkr för nästa år. Kommunfullmäktiges ursprungliga mål på full skattefinansiering av investeringar uppfylls inte.

	2018P	201807	2017	2016	2015	2014	2013
Investeringsvolym (mkr)	70	34	51	43	42	2	26
Investeringsvolym / skatteintäkter (%)	11,8	9,9	8,7	7,5	8,2	0,3	5,4
Årets avskrivningar (mkr)	25	14	23	23	21	22	29
Självfinansieringsgrad* %	35	60	100	100	91	100	100

*Självfinansieringsgraden av investeringarna mäter hur stor andel av investeringarna som har finansierats med årets resultat plus avskrivningar. 100 % innebär att kommunen har självfinansierat samtliga investeringar som utförts under året.

Risk - Kontroll

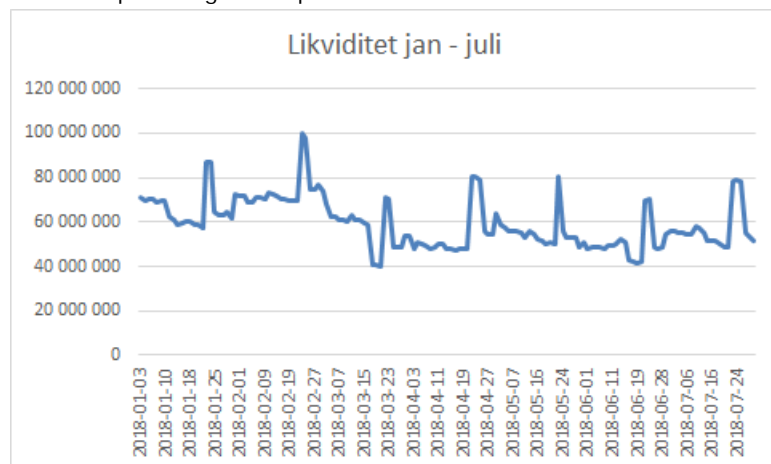
Likviditet ur ett riskperspektiv

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts. Kassalikviditeten räknas fram genom att ta omsättningstillgångar exklusive lager och dela med kortfristiga skulder. En kassalikviditet under 100 % innebär att kommunen kan bli tvungen att ta upp lån för att betala sina kortfristiga skulder. Per den 31/7 var kassalikviditeten 84%.

Den genomsnittliga kassalikviditeten i rikets kommuner var vid bokslutet 2017, 117 %.

Kommunens likviditet, 51,3 mkr per 31/7 är en ögonblicksbild. Kommunen har en checkkredit på 20 mkr i Dalssparbank, vilken inte utnyttjats i år.

Likviditetsplaneringen kompliceras av att beslut och utförande av investeringar inte följs åt, i mars månad betalas de

anställdas tjänstepensioner samt en större del av vårterminens interkommunala ersättningar för skolelever i andra kommuner/företag. Sista juli hade 33,7 mkr av investeringsbudgetens 102,7 mkr utförts, detta har fått till följd att kommunen blivit onödigt likvid. Det finansiella läget med negativa räntor gör att detta inte innebär någon belastning.

Investeringsprognosen visar att ca 70 mkr av investeringsbudgeten kommer att genomföras under året, det innebär ett utökat behov av lån på 15 mkr i år. Konsekvensen blir att investeringsobjekt på ca 33 mkr förs över till budgetåret 2019 och att investeringsbudgeten omfattar 153 mkr - vilket i sin tur kräver ytterligare 130 mkr i lånefinansiering.

Låneskuld

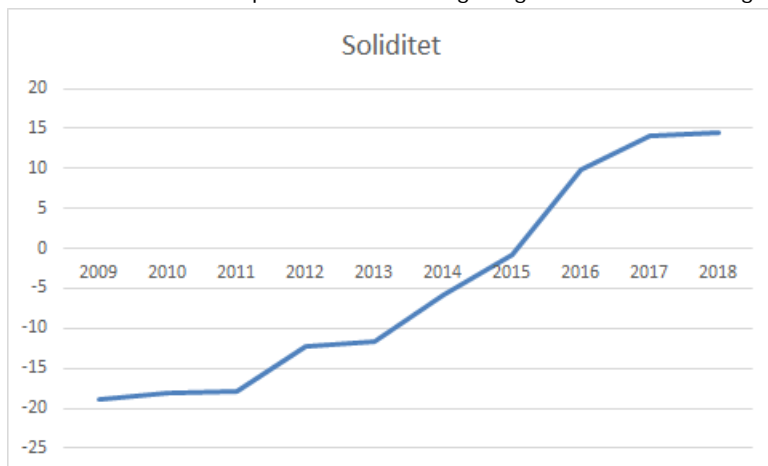
År/mkr	2018P	201807	2017	2016	2015	2014	2013
Koncernens upplåning mkr	336	321	322	273	274	275	320
Kommunens upplåning mkr	156	141	141	121	121	121	161
Koncernens genomsnittliga räntebindningstid, år		3,52	3,02	3,76	4,58	5,35	5,30
Kommunens genomsnittliga räntebindningstid, år		4,96	3,28	3,15	3,88	4,51	4,01
Koncernens genomsnittliga räntesats, %		2,66	2,55	2,88	2,77	3,08	2,96
Kommunens genomsnittliga räntesats, %		2,85	2,53	2,52	2,51	2,95	2,74

Låneskulden har minskat med 1 mkr i koncernen.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Måttet visar i vilken utsträckning

kommunens tillgångar har finansierats med eget kapital respektive skulder.

Mellerud har med en bra resultatutveckling fått en soliditet som är i nivå strax under genomsnittskommunen.

Kommunens långsiktiga betalningsförmåga har stadigt förbättrats beroende på bra resultat i kombination med en återhållsam investeringsnivå. Soliditeten är nu positiv inkl. ansvarsförbindelse för pensioner 14,4 procent.

I riket var vid föregående årsskifte kommunernas genomsnittliga soliditet 17,1 procent. Melleruds nyckeltal för både kort- och långsiktig betalningsförmåga har förbättrats.

Kommunalskatt

Melleruds skattesats uppgår till 22,60 kr/skkr. Senaste förändring av skattesatsen var 2011 då skatten sänktes med 9 öre i samband med skatteväxling.

Andel av rikets medelskattkraft i %							
	2017	2016	2015	2014	2013	2012	
Vänersborg	90	91	91	93	92	94	
Färgelanda	82	82	83	83	84	84	
Åmål	81	83	85	85	84	84	
Bengtsfors	81	82	82	83	81	82	
Dals-Ed	77	78	77	78	78	80	
Mellerud	78	78	79	79	79	79	

Melleruds skattekraft är oförändrad relativt den genomsnittliga skattekraften, våra grannkommuner Vänersborg, Bengtsfors, Åmål och Dals-Ed har sänkt sin relativa skattekraft. Det finns endast fem kommuner i landet som har lägre skattekraft per invånare än Mellerud, det är Ärjäng, Eda, Bjurholm, Dals-Ed och Högsby. Inkomster beskattade i annat land ingår inte i underlaget.

Inför 2014 rättades felaktiga beräkningar i kostnads-utjämningsystemet. Vad inte alla tänker på är att kostnadsutjämningsen är relativt övriga kommuner, systemet förändras utifrån detta. 1999 betalade Mellerud en avgift på 1 640 kr/inv. = -14,7 mnkr, under 2016 fick Mellerud ett bidrag på 1 742 kr/inv. = 16,1 mnkr. En skillnad på 30,8 mnkr. Vilket påverkar kommunens finansieringsutrymme och resultat.

För närvarande pågår en utredning om ett förändrat system för kostnadsutjämnings. Förslaget kommer att presenteras efter valet och beslut fattas av den nyvalda riksdagen. I tabellen nedan kan ni se att det sker stora svängningar i utjämningsystemet, jämfört med 2017 år så tappar Mellerud 6,4 mnkr i år.

Utjämningsbidrag / utjämningsavgift Kr per invånare									
1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
-1 640	-175	264	199	530	686	564	424	201	394
2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
384	75	157	566	566	2 185	2 226	1 876	1 742	1 056

.. I förhållande till rikets kommuner

I nedanstående bild så kan ni se Melleruds ekonomiska utveckling i förhållande till rikets kommuner. De goda resultaten har inneburit att soliditeten förbättrats. De goda resultaten genereras till viss del av högt skatteuttag.

...i förhållande till riket

Borgensåtaganden / ansvarsförbindelser

Borgensåtaganden	Tkr
Melleruds bostäder AB	180 800
Egnahem och småhus	99
Nätaktiebolaget Biogas Brålanda	751
Kommuninvest i Sverige AB	364 571
Koncernens lån i Kommuninvest	-322 050
Summa	224 171

Villkoren för kommunens borgensåtaganden regleras i kommunens finanspolicy. Grunden är en restriktiv hållning för borgensåtagande gentemot andra än helägda företag. Det totala borgensåtagandet vid årsskiftet uppgick till 224 mnkr. Åtagandet avser till största delen Kommuninvest. Kommunen är i borgen för 40 % av lån till egna hem enligt kreditgarantieförordningen (1991:1924), kravet på kommunen att ge garanti upphörde 1993 och beloppet minskar stadigt. Under 2018 har inga borgensåtaganden infriats. Risken för infriande av borgen bedöms som liten. Tabellen är inte uppdaterad till delåret.

I enlighet med kommunal redovisningslag, redovisas upplupen pensionsskuld före 1997 som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Ansvarsförbindelsen tillförs inga nya åtaganden och huvudparten av utbetalda pensioner tas ur förbindelsen, ökning sker på grund av ökade löner samt förändrad avkastningsberäkning. Under 2013 och 2011 förändrades diskonteringsräntan med en kraftig skuldökning som följd. Nedan redovisas ansvarsförbindelsens utveckling.

År	2018P	201807	2017	2016	2015	2014	2013
Mkr	201,1	204,8	202,6	208,9	216,6	222,9	233,6

Det är viktigt att beakta denna utveckling vid bedömningen av kommunens resultat. Utredningsstatusen av pensionsåtagandet är 99 procent. I höstens beslut om ny redovisningslag för kommuner beslutades att ytterligare utreda om ansvarsförbindelsen ska lyftas in i kommunens balansräkning.

Utfall i förhållande till budget

I nedanstående tabell redovisas avvikelserna uppställt som en resultaträkning. Jämfört med budget redovisar kommunen vid delåret ett överskott på 6,6 mnkr, inkl. intäkten på 8,7 mnkr som var tänkt att finansiera utökade investeringar. Exklusive denna jämförelsestörande post är resultatet -2,2 mnkr.

Motsvarande siffror i prognosen för helåret är - 0,7 mnkr inkl. den jämförelsestörande posten och utan är prognosen - 9,4 mnkr.

Verksamheternas avvikelser är exkl. statsbidraget till investeringar -8,7 mnkr, beräknat till -15,9 mnkr för helåret och det är framförallt en hög avvikelse för Socialnämnden -12,9 mnkr, tidigare i år bedömdes att nämnden skulle vara betydligt närmare sin ram med hjälp av den tilläggsbudget på 8 mnkr Kommunfullmäktige beslutat om. Nu uppgår Socialnämndens avvikelsen till -20,9 mnkr i förhållande till ursprunglig budgetram. Kostnader för placeringar eller försörjningsstöd till nyanlända som varit i Mellerud kortare tid än tre år ingår inte i underskottet, dessa kostnader täcks av förskottat statsbidrag.

Nämndernas budgetavvikelser											
	2018P	201807	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
KF	0	165	162	-188	-100	-559	-301	75	-82	207	147
KS	150	2 418	6 869	8 236	739	-242	3 627	1 994	-1 672	1 080	-2 106
<i>Ks Adm</i>	50	1 926	6 093	6 039	3 341	1 361	2 891	2 286	-80	2 591	-242
<i>Ks Samh</i>	100	492	776	2 197	-2 602	-1 603	699	-732	-1 919	-1 827	-2 444
BN	800	1 038	545	533	92	558	300	141	-125	-61	42
KUN	0	-587	-28	379	1 279	-774	1 391	811	383	127	2 882
SN	-12 850	-7 065	-7 248	-13 818	-7 277	3 459	-3 446	-6 947	-2 435	-3 277	261
Finansiering	4 707	4 031									
<i>Pensionskostnader mm</i>	-3 993	-4 669									
<i>Stb.</i>	8 700	8 700									
Summa	-7 193	0									

En grundläggande förutsättning för att kommunen ska ha förutsättningar att förbättra sin ekonomiska ställning och därmed kunna garantera invånarna en god omsorg och service, är ett bra ekonomiskt resultat. Det förutsätter att nämnderna anpassar sin verksamhet till det ekonomiska läget. Att inte följa tilldelade anslag innebär att fullmäktiges beslut åsidosätt.

Framtid

SKL skriver:

Högkonjunkturen kulminerar 2019

"Svensk ekonomi går fortfarande på högvarv. Sedan vår prognos i april har SCB publicerat nationalräkenskaper för första och andra kvartalet 2018. För första kvartalet låg siffrorna i linje med vår prognos medan andra kvartalet stack ut med överraskande hög tillväxt. Det som publicerats för det senaste kvartalet är en snabbstatistik som är behäftad med större osäkerhet än de reguljära räkenskaperna och kommer sannolikt att revideras i september. Därför gör vi inte någon ny prognos för försörjningsbalansen eller offentligt finansiellt sparande förrän i oktober. Konjunkturinstitutet gör en smärre upprevidering av BNP-tillväxten i år. Däremot bygger det utfall som redovisats för sysselsättning och arbetade timmar på mer tillförlitliga källor redan nu. Det är därför meningsfullt att uppdatera prognosen för skatteunderlaget.

Både Konjunkturinstitutets och arbetsförmedlingens återkommande enkäter till företagen pekar på en fortsatt tydlig optimism, även om stämmningsläget dämpats något sedan förra hösten. Arbetsgivarna planerar för fler anställda, men svårigheten att få tag i personal och bristen på utbildad arbetskraft håller tillbaka. Sammantaget tror vi, liksom i tidigare prognos, på att högkonjunkturen går in i en fas med lägre tillväxttal och små förändringar i antalet arbetade timmar. En naturlig utveckling när konjunkturen kulminerar."

Källa: SKL Cirk. 18:27

%	2017	2018	2019	2020	2021
SKL aug	4,5	3,7	3,3	3,3	3,9
SKL apr	4,5	3,8	3,2	3,1	3,7
Reg apr	4,5	3,6	3,9	3,7	3,5
ESV apr	4,5	3,4	3,5	3,2	2,9

Framåt

Melleruds kommun har de senaste åren haft goda resultat, denna prognosen ger ett resultat på ca -0,1 % av skatter & bidrag, det är första gången på väldigt många år som kommunen visat negativt resultat. Socialnämnden redovisar en negativ prognos på 12,9 mnkr inkl. en tilläggsbudget på 8 mnkr, det innebär att kommunens verksamhetskostnader ökar med 7% och skatt och bidrag med 1,3 %, en helt ohållbar situation. I budgeten för 2019 är det räknat med att socialnämnden sänker sina kostnader med flera miljoner, all verksamhet kring nyanlända finansieras med förutbetalda statsbidrag, men ökade pensionskostnader och försämrade skatteutveckling gör att även 2019 och 2020 ser ut att gå back.

Förhoppningsvis kommer kommunen snabbt efter valet få besked om vilka statliga bidragssystem som ska gälla framåt. För framtiden finns det även osäkerheter kring befolkningsutvecklingen samt möjligheten för nya och gamla invånarna att få arbete.

Koncernen

Miljö- och energiförbundets verksamhet, HUV, hållbar utveckling väst med 15 anställda i Göteborg övergår till annan huvudman kommande årsskifte. Diskussionen mellan styrelserna i kommunen respektive bostadsbolaget om att samordna bolagets drift med kommunen för att på så sätt minska kostnader och sårbarhet samt öka effektiviteten, fortsätter. En konsekvensanalys med de anställda utförs under hösten.

En utredning pågår om en ökad samordning mellan kommunen och kommunens bostadsbolag.

God ekonomisk hushållning och balanskravsutredning med resultatutjämningsreserv

Sveriges kommuner har krav på sig att bedriva verksamheten på ett sätt som inte försämrar förutsättningarna för kommande generationer. I kommunallagen från 1953 "den levande generationen bör ej förstöra vad de tidigare generationerna hopbragt till de efterlevandes gagn". I kommunallagen 1992 är det beskrivet som att verksamheten ska bedrivas enligt god ekonomisk hushållning. År 2000 tillkom balanskravet, kommunen måste budgetera med ett positivt resultat och återställa eventuella underskott, 2013 infördes möjligheten till resultatutjämningsreserv. Dessa lagstiftningskrav ska årligen följas upp i årsredovisningens förvaltningsberättelse.

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har för att främja en utveckling av god ekonomisk hushållning fastställt övergripande mål för ekonomi och verksamhet. Definitionen av god ekonomisk hushållning avseende de finansiella målen är att: Innevarande generation ska inte överföra några obalanserade kostnader eller skulder till kommande generationer,

Finansiella mål

A. Investeringar ska finansieras med egna medel. Definieras som summan av årets resultat och avskrivningar. (Vill man investera mer så krävs bättre resultat)

B. Soliditeten ska vara positiv inklusive ansvarsförbindelse. Soliditeten beräknas genom att ställa eget kapital minus ansvarsförbindelsen i förhållande till tillgångarna.

C. Låneskulden ska för den skattefinansierade verksamheten ej överstiga 10 tkr/inv. Ökar antalet invånare så ökar återbetalningsförmågan och skulden kan öka, eller omvänt.

D. Resultatet ska minst uppgå till 2 % av intäkterna från skatter och bidrag. Resultatet ska inflationssäkra eget kapital, men minst öka med 2 %.

I budget 2017 beslutade fullmäktige: På grund av hög investeringsnivå för budgetåret 2017 och planåret 2018 medges undantag för mål A.

Avstämning finansiella mål					
Belopp i mnkr	Delårsbokslut 2018	Budget 2018	Prognos 2018	Prognos 2019	Prognos 2020
A. Investeringar ska finansieras med egna medel					
Avskrivningar	14,3	25,3	25,3	25,3	25,3
Resultat	6,6	0,7	-0,7	7,4	6,6
Investeringar inkl bidrag	-33,4	-116,2	-69,9	-153,0	-46,5
Mål = positiv	-11,9	-90,2	-45,3	-120,3	-14,5
B. Soliditeten ska vara positiv inkl. ansvarsförbindelse					
Soliditet inkl ansvarsförbindelse %	14,9	13,6	14,5	13,6	14,6
Mål = positiv	>0	>0	>0	>0	>0
C. Låneskulden ska för den skattefinansierade verksamheten ej överstiga 10 tkr/inv					
Långfristiga lån	161,0	209,4	164,5	294,5	319,5
Varav affärsverksamhet	70,3	93,6	73,9	103,1	112,4
Varav skattefinansierad vht.	90,7	115,8	90,6	191,4	207,1
Antal invånare	9 404	9 300	9 300	9 300	9 300
Låneskuld per invånare	9,6	12,5	9,7	20,6	22,3
Mål = <10	<10	<10	<10	<10	<10

Avstämning finansiella mål					
D. Resultatet ska minst uppgå till 2 % av intäkterna från skatter och bidrag.					
Resultat %	1,9	0,7	-0,1	1,2	1,1
Mål	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

Samtliga kommunfullmäktiges finansiella mål uppfylls inte. Vid budgetbeslutet gjorde kommunfullmäktige ett avsteg från målet att samtliga investeringar ska finansieras med egna medel, detta på grund av en omfattande investeringsbudget. Investeringarna har inte kommit igång eller slutförts som planerat - en stor del förs över till nästa år, ca 32 mnkr.

Årets resultat.

Målsättning: Resultatet ska minst uppgå till 2 % av intäkterna från skatter och bidrag.

Resultatet är en viktig komponent i alla finansiella nyckeltal. Resultatets storlek påverkar möjligheten att egenfinansiera investeringar, påverkar det egna kapitalet som är ena sidan i soliditetsmättet och påverkar likviditeten som avgör skuldsättningsbehov. Resultatnivån 2 % bedöms f.n. vara en nivå som möjliggör balans i kommunens ekonomi. ca 70 % av Sveriges kommuner styr mot denna resultatnivå.

Delårsresultatet skillnaden mellan intäkter och kostnader blev ett överskott på 6,6 mnkr.

Prognosen för helårsresultatet är negativt, -0,7 mnkr. I detta resultat ingår de 8,7 mnkr som plockats fram för att förbättra resultatet och medge en egenfinansiering av utökade investeringsutgifter för ny bollhall och renovering av Stinsen. Kommunfullmäktiges uppdrag till styrelse och nämnder var i den ursprungliga budgeten exklusive tilläggsbudget att redovisa ett överskott på 10,7 mnkr, 19,4 mnkr inklusive de 8,7.

Resultatet har uppstått genom både plus och minusposter. Socialnämnden redovisar ett resultat på -12,9 mnkr. En annan minuspost i prognosen är ökade pensionskostnader med 4 mnkr över budget. Utredning om orsakerna kring detta pågår fortfarande, en av orsakerna till att rätt belopp inte kommer med i planeringen är att det är en eftersläpning i beräkningsunderlaget som används av pensionsadministratören, Skandia. Vi försöker hitta möjligheter att få fram mer aktuellt underlag och själva göra prognosen.

Ett resultatmål motsvarande 2 % av skatter och intäkter, ca 12 mnkr anses av en del vara ett onödigt högt mål. Årets delårsresultat och den aktuella årsprognosen visar att det är nödvändigt med en buffert i den storleksordningen. Det är olyckligt att resultaten budgetåren 2019 och framåt inte uppfyller kommunfullmäktiges krav.

Anläggningstillgångar

Målsättning: Investeringar ska finansieras med egna medel

Egna medel definieras i detta sammanhang som summan av årets avskrivningar och årets resultat, målet är uppfyllt om självfinansieringsgraden uppgår till 100 eller mer inklusive det extra statsbidraget. Kommunfullmäktige kan vid behov av en högre investeringsnivå undanta detta mål. Undantag bör inte ske så att det påverkar måluppfyllelsen av övriga finansiella mål.

Kommunens anläggningstillgångar uppgår till 488,3 mnkr. Tillgångarna har ökat med 29,9 mnkr.

Periodens nettoinvesteringar uppgår till 34,4 mnkr. Hela investeringsbudgeten för 2018 uppgår till 103 mnkr. Det beloppsmässigt största investeringsobjektet är byggnation av nytt äldreboende.

Samtliga objekt har eller kommer inte att färdigställas under 2018, objekt motsvarande 32 mnkr beräknas överflyttas till 2019.

	2018P	201807	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Investeringsvolym (mnkr)	70	34	51	45	42	2	26	61
Investeringsvolym / skatteintäkter (%)	11,8	10,0	11,5	7,9	8,2	0,3	5,4	13,0
Periodens avskrivningar (mnkr)	25	14	23	23	21	22	29	19
Periodens resultat (mnkr)	-1	7	27	46	17	19	16	15
Självfinansieringsgrad* %	34	62	99	100	91	100	100	55

Låneskuld

Målsättning: Låneskulden ska för den skattefinansierade verksamheten ej överstiga 10 tkr/inv.

Låneskulden delas upp mellan skatte- och affärsdrivande verksamhet, på så sätt att affärsverksamhetens anläggningstillgångar anses vara lånefinansierade till 100%. Resterande låneskuld sätts i relation till antalet invånare. Ökar antalet invånare så kan de bära en större låneskuld och tvärtom. Ansvarsförbindelsen för pensioner inkluderas ej.

Positivt resultat tillsammans med en återhållsam investeringsnivå är grunden för att ge möjlighet till amortering. Under den period som delårsbokslutet omfattar, har det inte skett någon nyupplåning eller amortering. Kommer prognosens underskott samt investeringsnivå bli en realitet behöver låneskulden utökas med 15 mnkr.

Ansvarsförbindelsen för pensioner har under perioden ökat med 2,2 mnkr och prognosen är att skulden ska minska med 1,5 mnkr till 201 mnkr.

Förändring av lån

År/Mkr	2018P	201807	2017	2016	2015	2014	2013
Lån av kreditinstitut	156,3	141,3	141,3	121,3	121,3	121,3	161,3
Förändring	15,0	0,0	20,0	0,0	0,0	-40,0	23,3
Lån av anställda	201,1	204,8	202,6	208,9	216,6	222,9	233,6
Förändring	-1,5	2,2	-6,3	-7,7	-6,3	-10,7	14,6
Summa	357,4	346,1	350,2	330,2	337,9	344,2	394,9

Soliditet / skuldsättningsgrad

Målsättning: Soliditeten ska inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner vara positiv

Soliditetsmättet redovisar hur stor andel av tillgångarna som balanseras av eget kapital, det vill säga hur stor del av tillgångarna som finns kvar när skulderna är betalda. Soliditeten är ett mått på den finansiella handlingsfriheten på längre sikt.

Skuldsättningsgraden är ett mått på det omvända, det vill säga hur stor del av tillgångarna går åt för att täcka skulderna. En förbättrad soliditet innebär att kommunen minskar sin skuldsättningsgrad och förbättrar sitt finansiella handlingsutrymme.

%	2018P	201807	2017	2016	2015	2014	2013
Soliditet	15	15	14	10	-1	-6	-11
Soliditet exkl. ansvarsförbindelse	48	48	47	48	41	43	37
Skuldsättningsgrad	53	52	53	52	59	57	63
- varav avsättning	2	2	2	3	4	4	7
- varav kortfristig skuldsättning	24	24	27	26	30	25	23
- varav långfristig skuldsättning	27	26	24	23	25	28	33

Soliditeten inklusive kommunens ansvarsförbindelse är positiv. Soliditeten uppgår till 14,9%, vid delåret och prognosen är att den ska förändras till 14,5% vid årsskiftet.

Den genomsnittliga soliditeten för rikets kommuner inkl. ansvarsförbindelsen var i bokslut för 2017, 17,1 procent. Skuldsättningsgraden har ökat, orsaken är främst ökade långfristiga skulder. Den främsta orsaken till detta är utökade leasingåtaganden, främst långa hyresavtal med kommunens bostadsbolag.

Sammanfattning

Av kommunens fyra finansiella mål uppfylls två i periodbokslutet, målet för finansiering av investeringar samt målet för resultatet uppfylls inte. Detsamma gäller i helårsprognosen, till en ytterligare lägre nivå. Kommunfullmäktige har i budgeten medgett undantag för målet att självfinansiera investeringar.

Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv

Balanskravet är ett krav som kommunen måste uppfylla enligt kommunallagen. Balanskravet innebär i korthet att kommunen ska besluta om en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Om resultatet blir negativt i bokslutet ska underskottet återställas inom tre år, Kommunfullmäktige ska besluta om en plan för detta. Enligt lagstiftningen ska det i förvaltningsberättelsen redovisas en balanskravsutredning i enlighet med lagen. I tabellen nedan redovisas att kommunen uppfyller balanskravet.

Balanskravsutredning tkr.							
	2018P	201807	2017	2016	2015	2014	2013
Årets resultat	-681	6 559	27 361	45 668	16 742	19 257	15 794
Samtliga realisationsvinster	0	0	-730	-1 502	0	0	-644
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-681	6 559	26 631	44 166	16 742	19 257	15 150
Avsatt till resultatutjämningsreserv (över 1 % fr.o.m 2016)	0	0	-20 607	-38 469	-6 458	-9 272	-5 545

Balanskravsutredning tkr.							
Ianspråktaget	681						
Årets balanskravsresultat	0	6 559	6 024	5 697	10 284	9 985	9 605

Sedan 2013 är det möjligt för kommunen att tillämpa resultatutjämningsreserv, RUR, för att under vissa förutsättningar föra medel mellan olika år.

Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer (§72 2013-09-25) kan en reservering till RUR göras med högst det belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar, som överstiger 1 % av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning.

För kommuner som inte uppfyller kravet på positiv soliditet inkl. ansvarsförbindelse för pensioner får avsätta den del av resultatet som överstiger 2 % av skatt och bidrag. Mellerud har fram till 2015 haft negativ soliditet inkl. ansvarsförbindelse och har därför endast avsatt den del som överstiger 2 %, fr.o.m. 2016 är soliditeten positiv och avsättning har skett med den del som överstiger 1 %.

Fr.o.m. 2018 sker ej avsättning om storleken på RUR överstiger 4 % av intäkterna från skatter och bidrag.

Resultatutjämningsreserv						
År	2018P	2017	2016	2015	2014	2013
Ingående värde*	24 383	66 305	27 836	21 378	12 106	6 561
Reservering till RUR	0	20 607	38 469	6 458	9 272	5 545
Ianspråktaget	-681					
Utgående värde*	23 702	86 912	66 305	27 836	21 378	12 106

Resultatutjämningsreserven är en del av kommunens egna kapital som uppgår till 92 004 tkr inkl. ansvarsförbindelsen. Det finns ingen likvid fond som innehåller RUR, vid en ev. disposition så får det ske utifrån de finansiella förutsättningar som råder vid det tillfället – en utökning av låneskulden är ett sätt, förutsatt att det finns utrymme inom det finansiella målet. En översyn av storleken på resultatutjämningsreserven har gjorts i samband, i beslutet om ny styrmodell anges nivån 4% av intäkterna från skatter och bidrag som en lämplig nivå. Det motsvarar 24,3 mnkr för 2018.

Det befarade underskottet innebär att Kommunfullmäktige kan besluta om att ianspråka tidigare avsättning. Det innebär att underskottet inte behöver återställas i kommande resultat, förutsatt att Kommunfullmäktige så beslutar.

Övergripande målavstämning

Vision

Mellerud – en drivande och nytänkande kommun i framkant av utvecklingen, där barnfamiljer och ungdomar prioriteras. Att samlas kring en tydlig vision ger en stark ledstjärna mot framtiden. Melleruds vision ska ge en bild och en samsyn kring utvecklingen som överbryggar politiska gränser och som inbegriper alla

Visionen fastställdes av kommunfullmäktige 2XXX och ska vara ledstjärna i all kommunal verksamhet och genomsyra hela organisationen

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Kommunfullmäktige har fem stycken inriktningsmål. De ska ses som viljeinriktning för vad som ska uppnås. Det ska ge en strategisk och övergripande vägledning. De är särskilt viktiga och ska hanteras inom beslutade budgetramar

De fem inriktningsmålen är:

- alltid sätta medborgaren i centrum
- vara en offensiv kommun, som står för nytänkande, och som uppmuntrar till och stödjer kreativitet
- erbjuda god livskvalitet
- prioritera barnfamiljer och ungdomar
- erbjuda företag gynnsamma förutsättningar för etablering och tillväxt

Målavstämning

Under året görs delårsrapporter april och augusti och årsredovisning. Den startar med rapportering av

mått, aktiviteter och resultatuppfyllelse inom förvaltningarna. Där sker analys, vidtas åtgärder för resultatuppfyllelse och sammanställs rapporter till nämnderna respektive kommunstyrelsen. Nämnderna och kommunstyrelsen följer upp uppdragen, inriktningsmålen och resultatet och rapporterar till fullmäktige. Den övergripande målavstämningen är en sammanfattning av hur de politiska inriktningsmålen infrias och hur kommunen närmar sig visionen.

Måluppfyllnad mäts av nyckeltal. Ett uppfyllt nyckeltal får färgen grönt, ett nyckeltal som är på väg att uppfyllas får en gulmarkering. Genom att mäta andelen gröna och gula nyckeltal i förhållande till alla nyckeltal per inriktningsmål kan vi få ett mått på framgången.

Nedan redovisas andelen positiva nyckeltal i förhållande till respektive inriktningsmål.

Melleruds kommun ska alltid sätta medborgaren i centrum

Nämndmål	Nyckeltal
Att stärka infrastrukturen Kommunstyrelseförvaltningen	 Antal avstigande i Mellerud längst med linje Göteborg – Säffle
	 Antal påstigande i Mellerud längst med linje Göteborg – Säffle
Att stärka krisberedskapsförmågan och grundläggande förmåga till civilt försvar Kommunstyrelseförvaltningen	 Nationell Krisberedskapsvecka
	 Temadag om krisberedskap med en eller några samverkande aktörer.
Att utöka andelen etableringar av nyinflyttade Kommunstyrelseförvaltningen	 Antalet nyanlända som är i behov av försörjningsstöd ska minska.
	 Antal inflyttade personer från Holland
Att utöka samarbetet mellan skola, vuxenutbildning och näringsliv. Kommunstyrelseförvaltningen	 Antal elever som påbörjar en utbildning inom ett bristyrkesområde.
Att öka andelen förnybar energi Samhällsbyggnadsförvaltningen	 Andelen % av olja och el ska minska
	 Utredning och projektering för minskning av olja och el för uppvärmning ska vara färdigställt
Förebyggandearbete inom verksamhet Socialförvaltningen	 Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd skall minska
	 Arbeta förebyggande genom att erbjuda dagverksamhet för dementa.
	 Daglig sysselsättning för personer med psykisk ohälsa
	 Följa antalet patienter som skrivs in och ut i hemsjukvården (ordinärt boende).
	 Minska antalet köpta dygn för barn/vuxna
	 Beslut om familjecentral taget
Individanpassad omsorg Socialförvaltningen	 Delaktighet vid upprättande av genomförandeplan
	 Införa digitala verksamhetsstöd för dokumentation.
	 Plan för arbetet med kvalitet på särskilda boenden nattetid enligt SKL:s rekommendation.
	 Verkställa enligt IBIC
Inventera behovet av boendalternativ Socialförvaltningen	 Inventering gjord
Minska behovet av externa placeringar Socialförvaltningen	 Färre externa boendeköp inom psykiatri
	 Minska antalet köpta dygn för barn/vuxna
	 Utskrivningsklara
Identifiera förbättringsområden. Kultur- och utbildningsförvaltningen	 Elevers upplevelse om förväntningar och kunskap om sina möjligheter att nå målen

Antalet oroanmälningar enligt socialtjänstlagen (14:1) ligger på en hög nivå för en kommun som Mellerud och antalet placeringar på IFO fortsätter att öka. Dessa faktorer har gjort att socialtjänsten beslutat om en utökning inom IFO. Ett arbete pågår nu med att försöka stävja en uppåt gående trenden med förebyggande arbete.

Vid halvårsskiftet 2017 startade en dagverksamhet för dementa Kroppefjällshemmets lokaler. Denna har minskat trycket på hemvården och korttidsboende genom bland annat minskad växelvärd.

Brugarundersökningarna inom Vårt och Omsorg samt Stöd och Service visar ett mycket bra resultat. Nu har dokumentationshandledare o påbörjat sin utbildning och kommer vara stöd åt verksamheterna då införandet av Individens behov i centrum (IBIC)

Trycket på platser för särskilt boende har minskat betydligt. Detta har resulterat i att vård och omsorg planerar på att stänga en avdelning på Bergs. Det nya äldreboende "Ängenäs" vars byggstart var i september kommer medföra omorganisation och avveckling av Bergs och Kroppefjälls särskilda boenden.

Det finns en tydlig skillnad mellan flickor och pojkars kunskapsresultat både när det gäller meritvärde och behörighet till gymnasiet. Detta är inte specifikt för Mellerud under gäller i hela Sverige. Arbete med att minska skillnader mellan flickor och pojkars betyg och attityd till skolan behöver påbörjas redan in grundskolans lägre årskurser. Målet är att få upp pojkars engagemang och attityd till skolan på samma nivå som flickornas.

Inriktningsmålet Melleruds kommun ska alltid sätta medborgarna i centrum får anses som delvis uppnått då antalet orosanmälningar enligt socialtjänstlagen är på en hög nivå. Arbete över förvaltningsgränserna har intensifierats genom ungdomscentra och socialnämnden har även rekryterat familjebehandlare och social sekreterare.

Melleruds kommun ska erbjuda företag gynnsamma förutsättningar för etablering och tillväxt

Nämndmål	Nyckeltal
Att revidera översiktsplanen. Kommunstyrelseförvaltningen	◆ Antal reviderade översiktsplaner
Att utöka marknadsföringen av kommunen Kommunstyrelseförvaltningen	■ Antal besökare på Dalsland Center
	◆ Sammanfattande omdöme på företagsklimatet i kommunen
Attraktiv arbetsgivare Kommunstyrelseförvaltningen	◆ Orsak till avslut
	● Personalomsättning
Boendemiljöer Kommunstyrelseförvaltningen	
Utveckla det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) Kultur- och utbildningsförvaltningen	● Antal aktiva ungdomar inom KAA
Utveckla lärlingsprogrammet och vuxenutbildningen efter näringslivets behov Kultur- och utbildningsförvaltningen	● Antal företag som deltar på <u>Dahlstiernskas</u> arbetsmarknadsmässa
	● Skolans attityder till företagande - ranking Svensk näringslivsranking
Öka utbildningsnivån i Mellerud bland vuxna Kultur- och utbildningsförvaltningen	■ Antal vuxenstudierande 6 månader efter avslutad yrkesutbildning
	● Antal vuxna elever som deltar i regionala vuxenutbildningar

Melleruds kommun hade godtagbart resultat på företagsrankingen och ökade jämfört med förra året. Vi kommer att arbeta med att utveckla dialogen och servicen till näringslivet

Arbete med översiktsplanen fortsätter att gå enligt plan. Ett beslut som samråd förväntas att tas av kommunstyrelsen i november.

Antalet besökare till Mellerud under sommaren har upplevts har ökat ännu inte någon officiell statistik därför är målet rödmarkerat.

Vi har haft personal som har valt att stanna i vår organisation trots erbjudanden från andra kommuner detta är det bästa betyg vi kan få och det gäller att ta tillvara och utveckla detta. Vi har och andra sidan svårt att rekrytera sjuksköterskor till hemvården som i likhet med IFO tvingat rekrytera personal genom bemanningsföretag

Inriktningsmålet Melleruds kommun ska erbjuda företag gynnsamma förutsättningar för etablering och tillväxt för anses delvis uppnått. Vi behöver statistik för antalet besökare på Dalslands center för att bättre kunna analysera årets tillväxt. Det som dock drar ner måluppfyllelsen är svårigheten med personal med rätt kompetens främst på hemvården, IFO och skolan. Det finns en lättnad vid rekrytering på flera yrkesgrupper men sjuksköterskor är det fortfarande mycket svårt att rekrytera. Bristen på utbildare lärare hindrar satsningar på ökad undervisningstid för elever och studerande och påverkar kvaliteten i våra verksamheter.

Melleruds kommun ska erbjuda god livskvalité

Nämndmål	Nyckeltal
Alla elever får godkända betyg i alla ämnen för att främja en jämlik och jämställd hälsa Kultur- och utbildningsförvaltningen	 Andel elever som slutar särskolan med fullständiga betyg enligt särskolans kursplaner
	 Andel kursdeltagare som slutför sina kurser på Vuxenutbildningen
	 Andelen IM-språkelever som klarar IM-programmet för vidare studier inom 2 år.
	 Antal elever som slutar <u>Dahlstiernska</u> gymnasiet med fullständiga betyg.
	 Meritpoäng årskurs nio
	 Meritpoäng årskurs nio
	 Måluppfyllelse åk 3 - åk 6.
	 Elevers upplevelse av trygghet
Alla elever ska bli behöriga till gymnasiet gör att främja en jämlik och jämställd hälsa Kultur- och utbildningsförvaltningen	 Andel elever som är behöriga till ett nationellt gymnasieprogram
	 Godkända betyg i kärnämnen för åk 6
Att främja goda livsvillkor Kommunstyrelseförvaltningen	 Antal tobakskonsumerande ungdomar i årskurs nio och år två på gymnasiet.
	 Antal besökare på ungdomshuset Stinsen
	 Antal deltagande seniorer på friskvårdssatsningar
Att främja goda livsvillkor. Samhällsbyggnadsförvaltningen	 Andel ovidkommande vatten ska minska
	 VA plan ska finnas
Att starta byggandet av ett särskilt boende. Samhällsbyggnadsförvaltningen	 Produktionsstart av särskilt boende.
Ta fram en plan för kommunala aktiviteter i syfte att följa Länsstyrelsen och VGR:s planer för fossiloberoende samhälle år 2030 Samhällsbyggnadsförvaltningen	 Plan framtagen.
Att skapa ett kreativt utskott inför framtagande av nya detaljplaner. Plan- och byggkontoret	 Skapa en planberedningsgrupp
Undersöka kunders nöjdhet Plan- och byggkontoret	 Ta fram en enkät
Genusperspektiv Socialförvaltningen	 Någon utvärdering har inte gjorts under 2017.
Stötta och inkludera nyanlända Socialförvaltningen	 Antal hushåll skall minska
	 Anmälningar p.g.a. särbehandling

Behörigheten till gymnasiet är högre än föregående år. Orsaken är att fler elever har haft en anpassad studiegång där man avsiktligt har valt bort ämnen till för mån för mer undervisning i kärnämnen för att klara gymnasiebehörighet. Det har och andra sidan gjort att meritpoängen har minskat

Ungdomshuset Stinsen vars byggnad är under omfattande renovering har gjort att verksamheten tillfälligt fått flytta till Rådaskolan. Verksamheten har fungerat bra trots omständigheterna.

Antal hushåll som är beroende av ekonomiskt bistånd fortsätter att minska.

Satsningen med att äldre har erbjudits vattengymnastik eller/och styrketräning med instruktör har gått över förväntan

Inriktningsmålet Melleruds kommun ska erbjuda god livskvalitet är delvis uppnått. Arbete behöver göras för att höja ungdomarnas meritvärde och samtidigt öka antalet behöriga ungdomar till gymnasiet. Framtida på ungdomshuset men ökad samverkan mellan social, skola, näringsliv, arbetsmarknadsenheten och föreningslivet i syfte att stärka ungdomarnas förmåga till lyckad skolgång och etablering in till arbetsliv.

Melleruds kommun ska prioritera barnfamiljer och ungdomar

Nämndmål	Nyckeltal
Utmana och stimulera barns utveckling och lärande i förskola och fritidshem Kultur- och utbildningsförvaltningen	 Personaltätheten i förskolan ska vara högre än kommungruppens
	 Uppföljning av förskolans kvalitetsplaner
	 Uppföljning av förskolans kvalitetsplaner
Öka måluppfyllelsen i grundskolan och gymnasiet så att alla elever ska klara kunskapskraven. Kultur- och utbildningsförvaltningen	 Andelen elever på <u>Dahlstiernska</u> gymnasiet som har kunskaper för minst betyget E i sina nuvarande kurser
	 Andelen elever på Vuxenutbildningen som når kursmålen för nuvarande kurser
	 Måluppfyllelse Särskolan
	 Resultat av nationella prov inom Vuxenutbildningen
	 Resultat av ämnesprov årskurs sex
 Resultat av ämnesprov årskurs 3	

Största programmet på gymnasieskolan är IM språk. Det råder brist på behöriga lärare, särskilt inom området svenska som andra språk.

Det är en stor efterfrågan på barnomsorgsplatser i kommunen. Under våren utökades Lundensförskola med två nya avdelningar. Därefter utökade Kroppefjälls förskola med ytterligare en avdelning samt att ytterligare platser har skapats i Åsebro.

Inriktningsmålet Melleruds kommun ska prioritera barnfamiljer och ungdomar är delvis uppnått. För att ytterligare måluppfyllelsen krävs bland annat språkutvecklande arbetssätt i alla ämnen i skolan så att nyanlända kan tillgodogöras sig utbildningen på bästa sätt. Digitalisering och användning av digital IT stödd pedagogik utvecklas hela tiden. Skolan och såväl resten av vårt samhälle har påbörjat en förändring av arbetssätt genom digitaliseringen. Lärare och elever måste ha goda förutsättningar för att kunna utveckla sin digitala kompetens

Melleruds kommun ska vara en offensiv kommun, som står för nytänkande, och som uppmuntrar till och stödjer kreativitet

Nämndmål	Nyckeltal
Att stödja den önskade näringslivsutvecklingen i kommunen. Plan- och byggkontoret	● Erbjudna förmöten
Att aktualisera kommunens planer, policy och reglementen. Kommunstyrelseförvaltningen	◆ Antal aktualiserade planer.
	● Utvärdering av implementering
Arbetsmiljö Socialförvaltningen	● Minskad sjukfrånvaro
	■ Andel anställda med kompetensutvecklingsplan
	◆ Rehabiliteringsplaner
	— Utveckling i samverkan enligt FAS 05.
Nyanlända elever ska erbjudas en utbildning av hög och likvärdig kvalitet Kultur- och utbildningsförvaltningen	◆ Antal avdelningar som använder <u>bildstöd</u> i förskolan (INPRINT)
	◆ Elevers upplevelse om att de umgås med elever med annat modersmål
	■ Elevers upplevelse om att de umgås med elever med annat modersmål
Ökat kulturutbud i kommunen för att nå nya grupper Kultur- och utbildningsförvaltningen	● Antal barn och elever som erbjuds minst en kulturaktivitet

Under året har två nya detaljplaner trätt i laga kraft. Behovet är stort för nya eller modifierade detaljplaner. Idag lider vi av att inte detaljplaner under flera år har förnyats. En ny översiktsplan kommer göra det lättare att ta fram eller modernisera gamla detaljplaner. Vid företagsetableringar har tidiga möten andordats förvaltningsövergripande.

I januari i år antog kommunfullmäktige en ny lednings- och styrningsstrategi den har påbörjats att implementeras och ska utvärderas under november månad i år.

Den totala sjukfrånvaron i kommun har minskat men korttids sjukfrånvaron ökar.

Socialförvaltningen har under en tid varit utan förvaltningschef och de tre sektorcheferna har gemensamt tagit ledarskapet. De har gjort det på ett mycket föredömligt sätt.

Inriktningsmålet Melleruds kommun ska vara en offensiv kommun som står för nytänkande, och som uppmuntra till och stödjer kreativitet är inte uppnått. För att öka måluppfyllelsen måste vi hitta sätt som hjälper människor att umgås utanför språkgränser. Implementeringen av lednings och styrning kommer ha sin viktigaste fas under våren 2019 då kommunfullmäktige skall sätta nya kommunfullmäktigemål och visionen ska provas. Ökad hälsa på arbetsplatsen i syfte att förbättra arbetsmiljö och våra anställdas hälsa är en viktig utgångspunkt för att bryta trenden med öka korttidsjukfrånvaro som senare leder till en ökad sjukfrånvaro. För att förutse och förstå verksamhetens tillskott av kompetens och den enskildes behov är det av vikt att våra anställda har kompetensutvecklingsplaner. Detta är ett arbete som tar tid.

Prognos

Till denna delårsrapport hör en prognos över kommunens resultat per sista december 2018. En prognos är en mer eller mindre kvalificerad uppskattning av förväntat resultat. Prognosen är i princip inaktuell direkt efter att den är gjord, ny information förändrar. Av den anledningen så är prognosen förskjuten i tid i förhållande till delårsbokslutet. Framtagande av delårsbokslutet sker i augusti med den sista juli som balansdag. Framtagande av prognos sker i slutet av augusti vilket gör att den blir mer aktuell/tillförlitlig.

Nämnderna presenterar sina prognoser på sina sidor. Nedan återfinns en sammanställning av resultaten.

Nämnd	Prog 1	Prog 2	Del.bok
Kommunfullmäktige	0	0	165
Kommunstyrelsen	1 100	150	1 432
- varav Ks Adm	600	50	1 926
- varav Ks Sam	500	100	492
- affärsverksamhet	-500	0	335
Byggnadsnämnden	0	800	1 038
Kultur- och utbildningsnämnden	0	0	-587
Socialnämnden	-10 000	-12 850	-7 065
Finansiering	8 602	4 707	4 031
Statsbidrag investering	8 700	8 700	8 700
Pensionskostnader mm	-98	-3 993	-4 669
Summa	-298	-7 193	0
Skatt & bidrag	4 805	4 385	2 653
Räntor	1 467	1 467	1 296
Summa avvikelser mot budget	5 974	-1 341	3 949
Budgeterat resultat	8 660	660	2 608
Prognos resultat	14 634	-681	6 557

I prognosen för kommunstyrelsens administrativa förvaltning är det beräknat att styrelsen ska förbruka hela sitt utrymme för oförutsett. I prognosen finns det 0,3 mkr kvar av det ursprungliga utrymmet på 3,3 mnkr. Affärsverksamhetens negativa prognos är inte medräknad i totalen utan täcks av taxekollektivets fordringar på skattekollektivet. Den stora avvikelsen avseende pensionskostnaderna är under fortsatt utredning.

Det budgeterade resultatet har minskat med 8 mkr sedan prognos 1 på grund av tilläggsanslag till Socialnämnden.

Resultat- och balansräkning

Resultaträkning				
Belopp i Mnkr	Delårsbokslut 201807	Delårsbokslut 201707	Budget 2018	Prognos 2018
Verksamhetens intäkter	131,1	121,6	198,2	196,7
Verksamhetens kostnader	-454,6	-423,8	-755,6	-761,3
Avskrivningar	-14,2	-13,4	-25,3	-25,3
Verksamhetens nettokostnader	-337,7	-315,6	-582,7	-589,9
Skatteintäkter	214,7	207,6	367,6	368,8
Statsbidrag och utjämning	107,8	111,0	178,9	184,8
Extra statsbidrag	10,5	11,3	18,5	16,9
Fastighetsavgift	12,2	10,6	22,1	20,9
Summa skatt & bidrag	345,1	340,6	587,1	591,5
Räntenetto	-0,9	-1,2	-3,7	-2,2
Periodens resultat	6,6	23,7	0,7	-0,7
Finansieringsanalys				
Belopp i Mnkr	Delårsbokslut 201807	Delårsbokslut 201707	Budget 2018	Prognos 2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Periodens resultat	6,6	23,7	0,7	-0,7
Justering för av- och nedskrivningar	14,2	13,4	25,3	25,3
Kortfristiga skulder/fordringar	-15,3	11,2	-9,1	-25,3
Medel från löpande verksamheten	5,5	48,3	16,8	-0,7
Investeringsverksamheten	-32,7	-20,7	-116,2	-69,9
Finansieringsverksamheten	11,5	17,0	60,0	15,0
Varav nyupptagna lån	0,0	20,0	60,0	15,0
Periodens kassaflöde	-15,7	44,6	-39,4	-55,6
Likvida medel från årets början	72,4	9,3	72,4	72,4
Likvida medel vid årets slut	56,7	53,8	33,0	16,7
Balansräkning				
Belopp i Mnkr	Delårsbokslut 201807	Delårsbokslut 201707	Budget 2018	Prognos 2018
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar	488,3	433,3	543,4	503,0
Omsättningstillgångar	127,4	153,6	134,8	107,5
Varav likvida medel	56,7	53,8	44,1	16,5
SUMMA TILLGÅNGAR	615,7	586,9	678,2	610,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	296,8	284,0	289,2	289,6
Avsättningar	12,3	13,3	18,4	11,8
Långfristiga skulder	161,0	146,0	209,5	164,5
Kortfristiga skulder	145,7	140,9	161,1	144,7
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	615,7	586,9	678,2	610,5
Pensionsförpliktelser	204,8	208,8	197,1	201,1

Driftsredovisning 201807

Belopp i tkr	Kostnad	Intäkt	Netto	Budget	Avvikelse
Nämnd					
Kommunfullmäktige	-1 650	408	-1 242	-1 407	165
Kommunstyrelsen	-167 619	116 085	-51 534	-53 952	2 418
- Administrativ förvaltning	-49 955	14 132	-35 823	-37 749	1 926
- Samhällsbyggnadsförvaltning (stödfunktioner)	-90 322	74 203	-16 119	-16 276	157
- Samhällsbyggnadsförvaltning (affärsverksamhet)	-27 342	27 750	408	73	335
varav renhållningsverksamhet	-8 190	7 329	-861	119	-980
varav VA-verksamhet	-12 437	12 536	99	-126	225
varav Fjärrvärmeverksamhet	-6 715	7 885	1 170	80	1 090
Byggnadsnämnden	-1 862	1 254	-608	-1 646	1 038
Kultur- och utbildningsnämnden	-153 701	36 780	-116 921	-116 334	-587
Socialnämnden	-214 279	45 602	-168 677	-161 612	-7 065
Summa nämnder	-539 111	200 129	-338 982	-334 951	-4 031
Finansiering	-94 130	95 953	1 824	-2 208	4 032
- Arbetsgivaravgifter	-65 233	68 329	3 097	192	2 905
- Avtalsförsäkringar	-127	174	47	7	40
- Pensionskostnader	-24 977	14 819	-10 158	-6 197	-3 961
- Intern ränta		3 931	3 931	4 370	-439
- Övrigt	-3 793		-3 793	-580	-3 213
- Statsbidrag till investeringar		8 700	8 700		8 700
Verksamhetens nettokostnader	-633 241	296 082	-337 158	-337 159	1
Skatter och bidrag	0	345 130	345 130	342 477	2 653
Skatteintäkter		215 854	215 854	215 391	463
Definitiv slutavräkning föregående år		-1 204	-1 204	-950	-254
Preliminär slutavräkning innevarande år		5	5	0	5
Inkomstutjämningsbidrag		86 609	86 609	83 623	2 986
Regleringsavgift/bidrag		856	856	809	47
Kostnadsutjämningsbidrag		5 749	5 749	5 979	-230
Bidrag för LSS-utjämning		14 596	14 596	13 950	646
Generellt bidrag		10 453	10 453	10 789	-336
Kommunal fastighetsavgift		12 211	12 211	12 885	-674
Finansnetto	-2 191	1 314	-877	-2 201	1 295
Finansiella intäkter		1 314	1 314	496	818
Finansiella kostnader	-2 191		-2 191	-2 697	477
Summa efter skatter, statsbidrag och finansnetto	-635 432	642 526	7 095	3 117	3 949

Investeringsredovisning

Investeringsbudgeten för 2018 uppgår till 104 mnkr, alla projekt hinner inte färdigställas under året. Större projekt som inte hunnit färdigställas vid delåret är Västerråda, Strömbron, Särskilt boende, Nordalsskolan och Stinsen. Anslag som beräknas överföras till 2019 uppgår till 32 mnkr.

Investeringsredovisning

Belopp i tkr	Bokslut 201807	Budget 2018	Av- vikelse	Belopp i tkr	Bokslut 201807	Budget 2018	Av- vikelse
KOMMUNSTYRELSE - administrativ förvaltning				SOCIALNÄMNDEN			
Tekniskt övergripande	0	300	300	Låsbyte Fagerlid demens	300	370	70
Västerråda	581	9 917	9 336	Inventarier, välfärdsteknik	0	80	80
Torg/Parker	0	1 291	1 291	SUMMA SOCIALNÄMNDEN	300	450	150
Försäljning sjöbodrar	-400	0	400	KULTUR- OCH UTBILDNINGNÄMNDEN			
SUMMA KS - administrativ förvaltn	181	11 508	11 327	Datorer-inventarier IKT 2018	32	800	768
Rådahallen				Skolmöbler	0	500	500
Kassasystem	156	125	-31	SUMMA KULTUR- OCH UTBILDNING	32	1 300	1 268
Bottensug	55	54	-1	SUMMA EJ AFFÄRSDRIVANDE	24 781	82 442	57 661
Städmaskin	70	75	5	VA-verksamhet			
SUMMA RÅDAHALLEN	281	254	-27	VA ledningar Västeråda	590	884	294
Gatu- och parkverksamhet				VA Upperud	89	-282	-371
Gång- & cykelväg Järnvägsgatan	192	931	739	Sanering ovidkommande vatten	4 310	7 920	3 610
Strömersvik	204	192	-12	Ny intagsledning Vita Sannar	0	500	500
Strömbron Håverud	0	5 791	5 791	VA Ängenäs särskilt boende	201	1 893	1 692
Ny väg Saphult, Autogruppen	0	332	332	Övergripande styr- & övervakningssys	370	1 660	1 290
Ny lokalgata Kv Spjutet	112	350	238	VA-Upperud, förberedande Köpmanneb	0	730	730
Tillgänglighet Gata-Park	126	500	374	VA-Upperud, byte befintlig ledning	0	800	800
Uppdatering av lekplatser	160	300	140	VA Smedjegatan	610	0	-610
Asfalt Gerdserud	0	1 200	1 200	VA-Eldaregatan-Tendenz	86	0	-86
Asfalt + belysning Smedjegatan	0	546	546	VA- Tendenz-Verkstadsgatan	15	0	-15
Asfalt Salingsgatan	0	250	250	Kostnader nya anslutningar, ska debite	519	0	-519
Utbyte belysning Dals Rostock	8	470	462	Intäkter nya anslutningar	-63	0	63
Ny väg Ängenäs, särskilt boende	164	495	331	Reinvesteringar VA	557	1 850	1 293
Reinvesteringar Gata/Park	0	350	350	Summa VA-verksamhet	7 284	15 955	8 671
Summa gatu- och parkverksamhe	966	11 707	10 741	Renhållningsverksamhet			
Förråd- & Serviceverksamhet				Staket runt Hunnebyn	0	400	400
Inköp skogskärra	84	154	70	Reinvesteringar Renhållning	0	250	250
söpmaskin	1 107	1 500	393	Summa renhållningsverksamhet	0	650	650
Byte hjullastare	0	1 500	1 500	Fjärrvärmeverksamhet			
Elljusspår belysning	0	300	300	Fjärrvärme Östra Mellerud	246	0	-246
Småmaskiner	0	100	100	Ny värmekälla Karolinerkolan	1 988	2 741	753
Reinvesteringar Förråd/Service	79	250	171	Ny värmekälla Karolinerkolan, bidrag	0	-230	-230
Summa kostverksamhet	1 270	3 804	2 534	Reservkraft Klacken	127	500	373
Kostverksamhet				Spetspanna Klacken	0	1 500	1 500
Ugn Rådaköket	118	120	2	Reinvesteringar Fjärrvärme	0	100	100
Summa kostverksamhet	118	120	2	Summa fjärrvärmeverksamhet	2 361	4 611	2 250
Lokalvårdsverksamhet				SUMMA AFFÄRSDRIVANDE	9 645	21 216	11 571
Maskininvestering	0	30	30	Ofördelade medel	0	0	0
Summa lokalvårdsverksamhet	0	30	30	NETTOINVESTERINGAR TOTALT	34 425	103 657	69 232
Fastighetsverksamhet				Årets försäljningar			
Nytt särskilt boende	2 345	19 501	17 156	Fordon och maskiner	0		
Försäkringskrav	12	354	342	Mark	-770		
Överordnat övervakningssystem	0	1 233	1 233	Reavinst/förlust	637		
Tillgänglighet Dalslands Center	34	82	48	Förändringar finansiella leasingavtal	9 109		
Polisstationen tillgänglighetsanpassning	1	971	970	BRUTTOINVESTERINGAR TOTALT	43 401	70 680	46 361
Modul Gården permanent boende	585	534	-51	Årets utrangeringar	-1 000		
Ventilation Börsens Restaurang	875	823	-52	Årets omklacifering	1 699		
Inredning sjöbod	0	300	300	Årets avskrivningar	-14 226		
Solceller	0	1 600	1 600	ÖKNING ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	29 874		
Utbyte av tak	0	1 000	1 000	Laddstolpar, bidrag för elbilar	-66	-66	0
Tillgänglighet Fastighet	97	500	403	Parkering Resecentrum, bidrag	-140	0	140
Ny entre kommunhus, projektering	0	300	300	Skolgården Rådaskolan, bidrag	0	-441	-441
Inkopplingspunkter reservkraft	0	300	300	Intäkt anslutningar fjv Ö Mellerud	-489	-489	0
Nordalskolan utbyggnad lokaler	0	5 300	5 300	Summa investeringsbidrag	-695	-996	-301
Förskolan Kroppefjäll ombyggnad	152	150	-2				
Åsebro skola ombyggnad förskola	246	120	-126				
Stinsen renovering	4 922	7 524	2 602				
Sporthall	11 005	11 177	172				
Reinvesteringar fastighet	1 359	1 500	141				
Summa fastighetsverksamhet	21 633	53 269	31 636				
SUMMA KS - teknisk förvaltning	23 987	68 930	44 943				

Reinvesteringar fastighet 1 359 1 500 141
 Delårsbokslut juli 2018 med prognos 2

Kommunfullmäktige

Resultaträkning

Ordf. Morgan E. Andersson

Beskrivning	Gäl- lande budget 2018	Utfall 2018 Juli	Budget 2018 Juli	Avvik Juli	Prognos 2018	Avvik prognos
Intäkter	-1 173	-408	-684	-276	-1 173	0
Personalkostnader	1 901	871	1 109	238	1 901	0
Löpande kostnader	1 683	779	982	202	1 683	0
Sa kostnader	3 584	1 650	2 091	441	3 584	0
Resultat	2 412	1 242	1 407	165	2 412	0

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktige är kommunens beslutande församling. Fullmäktige består av 31 förtroendevalda ledamöter. Kommunfullmäktige tillsätter kommunstyrelse och de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter. Det är fullmäktige som bestämmer nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden.

Genom avtal samverkar Överförmyndarna i Uddevalla, Lysekil, Färgelanda, Strömstad, Tanum, Sotenäs, Munkedal och Mellerud och har ett gemensamt kontor i Uddevalla, där Uddevalla är värdkommun. Överförmyndaren är en kommunal myndighet som har till uppgift att utöva tillsyn över förmyndare, förvaltare och gode män. Fullmäktige väljer överförmyndaren på fyra år. Länsstyrelsen utövar tillsyn över verksamheten.

Kommunerna har det fulla ansvaret för genomförande av allmänna val till riksdag, landsting, kommunfullmäktige och EU-parlamentet. För detta får kommunerna ett anpassat statsbidrag. Under året kommer riksdagsval att ske.

Den kommunala revisionen är oberoende och granskar på kommunfullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna. Med sin granskning bidrar revisionen till att värna och utveckla demokrati, rättssäkerhet och effektivitet.

Analys verksamhet

Idag har vi endast 3 ensamkommande ungdomar i kommunen.

Lokaler för förtidsröstningen och röstmottagningen har fastställts. Valnämnden har förordnat röstmottagare till (förtids)röstningslokalen och vallokalerna (på valdagen). Hela valorganisationen har utbildats med stöd av Valmyndighetens utbildningsmaterial. Samtliga som förordnats som röstmottagare har lämnat in godkänt test. Sedan 22 augusti 2018 pågår förtidsröstningen. Den planerade verksamheten är utförd minst enligt plan och arbetet kommer att fortsätta.

Analys ekonomi

Valmyndigheten har fastställt att Melleruds kommun får 201 508 kr i stadsbidrag. En osäkerhet som bör omnämnas är förutsättningarna för förtidsröstningen. Det finns en risk för extra kostnader för personal.

När det gäller överförmyndare beräknas budgeten vara i balans

Framtid

Överförmyndarorganisationen planerar utbildning för vårdpersonalen under hösten 2018.

Den 1 juli 2017 kom en ny lagstiftning angående fullmakter. Man har nu möjlighet att skriva en framtidsfullmakt, detta innebär att en person kan skriva en fullmakt att använda i framtiden, om behov uppstår. Detta kan innebära att antalet gode män minskar något, men någon förändring kanske inte märks förrän om några år.

Under 2019 kommer EU-val att hållas.

Revision

Resultaträkning

Ordf. Joacim Magnusson

Beskrivning	Gäl- lande budget 2018	Utfall 2018 Juli	Budget 2018 Juli	Avvik Juli	Prognos 2018	Avvik prognos
Intäkter	-1	0	-1	0	-1	0
Personalkostnader	201	121	117	-4	201	0
Löpande kostnader	429	46	250	204	429	0
Sa kostnader	630	168	367	200	630	0
Resultat	629	167	367	199	629	0

Verksamhetsbeskrivning

Revisorerna är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder, och företag. Revisionen har en central roll när det gäller att säkerställa insynen i och kontrollen av all verksamhet som kommuner ansvarar för.

Revisionen ger legitimitet och förtroende åt verksamheten, men också vara förmedlare av väsentlig och nödvändig kritik. Med sina insatser kan revisionen också generera bidrag till förbättring och utveckling av verksamheten.

Analys verksamhet

Vi har granskat årsredovisningen 2017.

Pågående granskningar handlar om gymnasieskolan, ledningskulturen i kommunen och utlämnande av allmänna handlingar.

Vi håller också på med uppföljning av granskning av protokoll samt en uppföljning av granskning av handlingar till sammanträde.

Analys ekonomi

I de fall det inte uppstår något revisionsbehov utöver den beslutade revisionsplanen så kommer revisionens anslag att räcka till.

Åtgärder för att komma i balans

Då verksamheten beräknas hålla budget, kommer inga åtgärder göras för närvarande.

Överförmyndare

Resultaträkning

Överförmyndare Peter Ljungdahl

Beskrivning	Gällande budget 2018	Utfall 2018 Juli	Budget 2018 Juli	Avvik Juli	Prognos 2018	Avvik prognos
Intäkter	-1 002	-206	-584	-378	-1 002	0
Personal-kostnader	1 396	559	815	256	1 396	0
Löpande kostnader	692	304	404	100	692	0
Sa kostnader	2 088	863	1 218	356	2 088	0
Resultat	1 087	656	634	-23	1 087	0

Verksamhetsbeskrivning

Genom avtal samverkar Överförmyndarna i Uddevalla, Lysekil, Färgelanda, Strömstad, Tanum, Sotenäs, Munkedal och Mellerud och har ett gemensamt kontor i Uddevalla, där Uddevalla är värdkommun. Överförmyndaren är en kommunal myndighet som har till uppgift att utöva tillsyn över förmyndare, förvaltare och gode män. Fullmäktige väljer överförmyndaren på fyra år. Länsstyrelsen utövar tillsyn över verksamheten.

Överförmyndarens huvuduppgift är att vara samhällets stödfunktion för personer som inte kan hävda sin rätt eller ta tillvara sina intressen. Denna myndighet tillser att personer som på grund av ålder, sjukdom, försvagat hälsotillstånd, psykisk störning eller liknande får hjälp av god man eller förvaltare för att sköta ekonomi och annat så att vardagen fungerar bra. Överförmyndaren har också som uppgift att bevaka de minderårigas rätt i samhället. Det kan gälla rättshandlingar vid köp av fastighet eller bostadsrätt, del i dödsbo eller om barnet saknar förmyndare/föräldrar.

Analys verksamhet

Överförmyndaren flyttar beslutsrätten från sig själv till delegaten – Samverkande överförmyndare Uddevalla, som träder i Överförmyndarens ställe. All handläggningen sker i Uddevalla kommun.

Under 2018 har Paul Heldmar avsagt sig uppdraget som ersättare för överförmyndaren. Som ny ersättare har Gunnar Karlsson valts.

Den 1 juli 2017 kom en ny lagstiftning angående fullmakter. Man har nu möjlighet att skriva en framtidsfullmakt, detta innebär att en person kan skriva en fullmakt att använda i framtiden, om behov uppstår. Detta kan innebära att antalet gode män minskar något, men någon förändring kanske inte märks förrän om några år.

Antalet gode män har ökat med tre personer under första halvåret 2018.

Antalet ensamkommande barn, under 18 år, är för närvarande tre ungdomar, vilket är betydligt färre än 2017.

En utbildning av gode män har genomförts. Utbildningen genomfördes i Mellerud av Samverkande Överförmyndare, Uddevalla. Antalet deltagare var över förväntan.

Analys ekonomi

För närvarande finns inga EKB med gode män som omfattas av schablonen eller vilka man kan återsöka medel för, utan detta kommer att täckas av tidigare utbetalda medel från staten.

I övrigt förväntas budgeten vara i balans om inget oförutsett inträffar.

Framtid

Under hösten 2018 planeras en utbildning av vårdpersonal.

Valnämnd

Resultaträkning

Ansvarig: Valnämnden.

Beskrivning	Gällande budget 2018	Utfall 2018 Juli	Budget 2018 Juli	Avvik Juli	Prognos 2018	Avvikelse prognos
Intäkter	-170	-202	-99	102	-170	0
Personalkostnader	159	23	93	70	159	0
Löpande kostnader	32	11	18	8	32	0
Sa kostnader	191	34	111	77	191	0
Resultat	21	-168	12	180	21	0

Valmyndigheten har fastställt statsbidraget för Melleruds kommun 2018 till 201 508 kr, vilket innebär något ökad intäkt jämfört med budget.

Verksamhetsbeskrivning

I varje kommun ska det finnas en valnämnd som är lokal valmyndighet. Valnämnden ansvarar för det praktiska genomförandet av de allmänna valen i kommunen (riksdag, landsting, kommun), folkomröstningar enligt folkomröstningslagen, val föranledda av EU-medlemskapet m.m., samt folkomröstningar i kommunen. Söndagen den 9 september 2018 är det allmänna val i Sverige. Då röstar folket i val till riksdagen, kommunfullmäktige och regionfullmäktige. För detta arbete får kommunen ett anpassat statsbidrag. Våren 2019 är det val till Europaparlamentet.

Analys verksamhet

Har blivit gjort:

Arbetet med Val 2018 har inletts och bedrivs nu löpande. Valnämnden har sammanträtt fyra gånger under 2018. Ett reglemente för valnämnden har fastställts av fullmäktige (18 april 2018, § 37). Bland annat har nämnden fastställt organisationen för arbetet med de allmänna valen 2018 och en kommunikationsplan. Kommunikationsplanen har följts upp av nämnden. Nämnden och valadministrationen har medverkat vid Länsstyrelsen utbildning. Lokaler för förtidsröstningen och röstmottagningen har fastställts. Valnämnden har förordnat röstmottagare till (förtids)röstningslokalen och vallokaler (på valdagen). Hela valorganisationen har utbildats med stöd av Valmyndighetens utbildningsmateriale. Samtliga som förordnats som röstmottagare har lämnat in godkänt test. Sedan 22 augusti 2018 pågår förtidsröstningen.

Hade tänkt göra:

Den planerade verksamheten är utförd minst enligt plan och arbetet kommer att fortsätta.

Analys ekonomi

För sin medverkan i vid 2018 års val ska kommunerna få statsbidrag. Valmyndigheten har fastställt storleken på Melleruds kommuns del av statsbidraget till 201 508 kr. Bidraget har utbetalas för 2018. Beloppet bygger på en schablon samt antalet röstberättigade. Det faktiska bidraget är 31 508 kr högre än det budgeterade bidraget.

En osäkerhet som bör omnämnas är förutsättningarna för förtidsröstningen. Det finns en risk för extra kostnader för personal samtidigt är det positivt att de faktiska intäkterna är något högre jämfört med budget.

Åtgärder för att komma i balans

Arbete pågår löpande för att hantera frågan om bemanning.

Framtid

Våren 2019 är det val till Europaparlamentet.

Kommunstyrelse

Resultaträkning

Ordf. Tommy W Johansson

Beskrivning	Gällande budget 2018	Utfall 2018 Juli	Budget 2018 Juli	Avvik Juli	Prognos 2018	Avvik prognos
Intäkter	-137 528	-88 294	-80 148	8 146	-143 478	5 950
Personalkostnader	76 712	47 221	44 743	-2 478	80 862	-150
Löpande kostnader	153 290	93 012	89 428	-3 584	157 940	-5 650
Sa kostnader	229 002	140 233	134 171	-6 061	234 802	-5 800
Resultat	91 475	51 940	54 023	2 084	91 325	150

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen består av elva ledamöter och är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter enligt fullmäktiges riktlinjer och övriga styrdokument och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen ska också bereda ärenden till fullmäktige. Kommunstyrelsen i Mellerud är även teknisk nämnd.

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över övriga nämnders och kommunala organs verksamhet, över de kommunala bolagen, samt över de kommunalförbund, med mera, som kommunen är medlem i.

Kommunstyrelsen har ett arbetsutskott, tillika ekonomiutskott, personalutskott, förhandlingsdelegation samt trafik- och krisledningsnämnd.

Verksamheten bedrivs i två förvaltningar samt en byggenhet. Kommunstyrelsens administrativa förvaltning samt kommunstyrelsens samhällsbyggnadsförvaltning. Byggenheten servar både byggnadsnämnd (genom bygglov, bygganmälan, strandskyddsdispens och enkla detaljplaner) och kommunstyrelsen (detaljplaner och pågående arbete med översiktsplan)

Inriktningsmål och analys

Inriktningsmål	KF mål	Nämndmål	Nyckeltal
Melleruds kommun ska alltid sätta medborgaren i centrum	Att utveckla ett hållbart samhälle	Att stärka infrastrukturen	 Antal avstigande i Mellerud längst med linje Göteborg – Säffle
			 Antal påstigande i Mellerud längst med linje Göteborg – Säffle
		Att stärka krisberedskapsförmågan och grundläggande förmåga till civilt försvar	 Nationell Krisberedskapsvecka
			 Temadag om krisberedskap med en eller några samverkande aktörer.
		Att utöka andelen etableringar av nyinflyttade	 Antalet nyanlända som är i behov av försörjningsstöd ska minska.
		 Antal inflyttade personer från Holland	
		Att utöka samarbetet mellan skola, vuxenutbildning och näringsliv.	 Antal elever som påbörjar en utbildning inom ett bristyrkesområde.

Inriktningsmål	KF mål	Nämndmål	Nyckeltal
Melleruds kommun ska erbjuda företag gynnsamma förutsättningar för etablering och tillväxt	Att utveckla kommunens attraktivitet	Att revidera översiktsplanen.	♦ Antal reviderade översiktsplaner
		Att utöka marknadsföringen av kommunen	■ Antal besökare på Dalsland Center ♦ Sammanfattande omdöme på företagsklimatet i kommunen
		Attraktiv arbetsgivare	♦ Orsak till avslut ■ Personalomsättning
		Boendemiljöer	
Melleruds kommun ska erbjuda god livskvalité	Att främja en jämlik och jämställd hälsa	Att främja goda livsvillkor	♦ Antal tobakskonsumerande ungdomar i årskurs nio och år två på gymnasiet.
			♦ Antal besökare på ungdomshuset Stinsen
			● Antal deltagande seniorer på friskvårdssatsningar
Melleruds kommun ska vara en offensiv kommun, som står för nytänkande, och som uppmuntrar till och stödjer kreativitet	Att utveckla dialogen mellan politiker och tjänstemän	Att aktualisera kommunens planer, policy och reglementen.	♦ Antal aktualiserade planer.
			● Utvärdering av implementering
Melleruds kommun ska alltid sätta medborgaren i centrum	Att utveckla ett hållbart samhälle	Att öka andelen förnybar energi	● Andelen % av olja och el ska minska
			● Utredning och projektering för minskning av olja och el för uppvärmning ska vara färdigställt
Melleruds kommun ska erbjuda god livskvalité	Att främja en jämlik och jämställd hälsa	Att främja goda livsvillkor.	■ Andel ovidkommande vatten ska minska ● VA plan ska finnas
		Att starta byggandet av ett särskilt boende.	● Produktionsstart av särskilt boende.
		Ta fram en plan för kommunala aktiviteter i syfte att följa Länsstyrelsen och VGR:s planer för fossiloberoende samhälle år 2030	■ Plan framtagen.

Analys måluppfyllelse

Antal påstigande och avstigande är mindre än beräknat detta beror delvis på ombyggnation och statistik förs inte på resande med ersättningsbussar. Melleruds kommun har inte aktivt arbetat för att öka antalet resenärer.

Av de 17 tillsvidareanställda som slutat i kommunen under kvartal 2 har endast 2 medarbetare uppgett att de börjar arbeta i annan kommun. Flera personer hos personalen har blivit erbjudna tjänster i andra kommuner men valt att tacka nej och därmed stannat i Melleruds kommun.

Vårt resultat blev i årets företagsrankingen 3.61 vilket anses som godtagbart och vi ökade jämfört med förra året (3.48 var betyget 2017). Vi har stigit i bedömningen på flera frågor, bland annat: Sammanfattande omdöme av företagsklimatet, Information ifrån kommunen, kommunens service till företag

Kommunfullmäktige beslutade 23 maj att anta detaljplanen Norra Ängenäs. Två detaljplaner har vunnit i laga kraft

2018. Produktionen av särskilda boendet på Ängenäs har påbörjats. Många kringprojekt pågår kring detta för infrastruktur.

Dalsland Center öppnade för säsongen 30 april. Totalt besöksantal för säsongen rapporteras in i oktober, känslan är dock att antalet besökare har växt ordentligt.

Verksamheten på Stinsen har temporärt flyttas till Råda skolans lokaler då fastigheten renoveras. Verksamheten har klarat flytten bättre än väntat men det finns ingen relevant data att hämta för analys av måluppfyllelse.

Under året har äldre erbjudits att träna i varmvattenbassängen med instruktör och träna på gymmet med instruktör. Antalet deltagande på gymmet har varit över all förväntat. Folkhälsosamordnare har djupt intervjuat gymsbesökare som är mycket positiva.

Arbete med att ta fram en ny översiktsplan pågår. Flera olika arbetsmöten och workshops har gjorts under våren. Översiktsplanen ska bli helt digital och problem har under våren/sommaren uppstått med leverantören. Detta kan leda till eventuella förseningar av samrådet som är beräknat till nov 2018.

Vi har uppnått målet att komma ned till 17% av totala kommunens lokalyta som värms med el eller olja. I dessa 17% är det endast Frykens trä som värms permanent med olja. Resterande är med el från vattenkraft vilket gör att vi har nästan en helt fossilfri uppvärmning.

Arbetet fortgår med ovidkommande vatten. Projektledare har anställts för att möjliggöra att ha styrning på fler projekt samtidigt. VA-planen som antogs av kommunfullmäktige innan sommaren kommer att vara ett stort stöd för VA-enhetens planering.

Enligt den nya styr och ledningen ska mål för varje nämnd tas fram under hösten och senast på kommunfullmäktige redovisas i november. Flera nämnder har tagit sina nämndmål och arbetet med KS nämndmål pågår. En workshop i KS gjordes den 15 sept. med inte helt lyckat resultat. Mål och budgetarbete bör hänga mer ihop. Den nya styr och ledningen ska enligt beslut utvärderas i november.

Analys verksamhet

Det har under perioden sålts 4 stycken sjöbodar vilket innebär att vi bara har en sjöbod kvar som idag använts som konferensrum eller övernattningsrum.

Under perioden har en workshop gjorts för arbetet med översiktsplanen med arbetsgruppen, byggnadsnämnden och kommunstyrelsen, 8 juni LIS områden

Ett styrgruppsmöte för översiktsplanen har hållits. Under hösten 2018 kommer översiktsplanen att gå ut på samråd. Den räknas med att bli antagen av kommunfullmäktige hösten 2019. Översiktsplanen kommer vara helt digital men vi har stött på problem hos leverantörer som riskerar förseningar.

Ny socialchef Malin Johansson som börjar den 3 september

Vik näringslivsamordnare började den 28 aug och heter Marie Hörnlund

Projektet heltid är i fullgång. Enkät till personalen har skickats ut angående viljan att öka sin sysselsättningsgrad. Enkäten ska vara besvarad i november, sedan kan arbetet med bemanningspool påbörjas då behovet är utvärderat.

Den 15 maj hade KS tillsammans med tjänstepersonal workshop om hur samarbete med Dalslands kommunerna kan intensifieras. Resultatet till workshopen togs med till samverkans möte med Dalslandskommunerna i Åmål den 29 maj. Kommuncheferna fick uppdraget att fortsätta arbete med samverkan Det är inplanerat ett möte med ledningsgrupperna i Dalsland i Mellerud den 21 sept.

Stinsen projektet följer tidsplanen men det har tillkommit oförutsedda kostnader takstolar och räspont var i ett mycket sämre skick än väntat.

Ombyggnad av Åsebro Skola och Kroppefjälls Förskola har skett på uppdrag av KUN för att få mer förskoleplatser. Rådahallens nya sporthall är klar och invigning sker 26 augusti. Renovering av köket på Nordalsskolan har skett under sommaren.

I Sunnanå har vi byggt en altan på Stationshuset och Stenmagasinet har iordningställt för turist- och caféverksamhet. Turistbyrån och caféverksamheten har gått väldigt bra i sommar.

Ett stort och intensivt arbete har gjort att påbörja firandet av Dalslands kanal 150 års jubileum med utställning på Dalslands center vision, mod och kommunikation. Det har varit många positiva kommentarer angående Dalslandscen-ter, dess miljö och området kring Upperuds Höljen. Antal besökare till kommunen beräknas ha ökat till Dalslands center, hotell, campingverksamheter etc. Kanalkalaset den 1 sept. drog däremot inte lika många besökare som förväntat.

En omstrukturering på torget gjordes i år för Kanalyran det blev ett festivalområde med 4-5 krögare som sökte ett gemensamt serveringstillstånd. Området stängslade in torget fredag och lördag och på lördagen tog vi även entré. Det varit mycket positiv feedback kring att det som ett festivalområde. Biljettförsäljning via Kulturbrukets avtal med Tick-etermaster fungerade jättebra.

Vattenverken har gått för högvarv under sommaren 2018 på grund av torkan och värmen. I Dals Rostock är projektningen klar för förnyelse av ledningsnätet vid fotbollsplanen, upphandling av en utförande entreprenad är ute på förfrågning under augusti månad.

På Västeråda pågår förberedelserna med Dagvattenledningar för Handelsområdet.

På Ängenäs pågår förberedande arbeten för att flytta VA-ledningar p.g.a. det nya boendet.

Arbetet med kommunalt VA i Sundserud pågår via en exploatör.

Projektering och köp av elverk till Klacken är klart och nu återstår installationen.

Analys ekonomi

Medel som kommunstyrelsen har till förfogande 3,3 mnkr. Kommunstyrelsen har beslutat att använda pengarna till:

Belopp	Beslut	
150 000	Fixar Malte	Beslut budget 2018
120 000	Dalslands Konstmuseum	Beslut budget 2018
200 000	MLD Golfklubb 2017-2019, 2018-19 budget	Beslut budget 2018
150 000	Nils Ericsson utställning avser 2017 och 2018, 150 tkr/år	Beslut budget 2018
110 000	Dalslands kanal 150 år	KSAU 171219
60 000	Skålleruds Hemb förening, drift	KS 180110
500 000	Kanalyran 2018	KS 180110
330 000	Förbättrad turistservice Sunnanå Hamn	KS 180207
114 000	Hunnebyns avfallsdeponi	KS 180307
90 000	Skålleruds Hemb förening, firande	KS 180404
25 000	Bidrag Summerbrejk, Stinsen	KSAU 180522
930 000	Järnvägstaket	Beslut KF augusti?
5 000	Melleruds Trollingklubb	Beslut KSAU 180619
25 000	Turistvägskyltning (Brudfjällsvägen)	Beslut KSAU 180619
150 000	Extra anslag DVVJ	Beslut KSAU 180619
341 000	Kvar att besluta	

Det ofördelade utrymmet uppgår till 341 tkr.

En del av utrymmet för upphandlingskostnader för ekonomi- och personalsystem kan behöva skjutas över till nästa år. Det finns fortsättningsvis en viss oro för kommande års ekonomiska situation där införande av nytt HR- och lönesystem kan komma bidra till ökade, ännu ej kända, kostnader.

Arbetsmarknadsenheten håller budget. Prognosen redovisar ett visst överskott. Detta beror på att projektet "Arbetsintegrerad integration" har fått senare gruppstarter än planerat, samt sjukskrivningar inom personalgruppen.

Personalenheten har under perioden haft kostnader för HR-konsult som det inte budgeterats för. Kostnaden för facklig verksamhet ligger något högt vilket bedöms bero på ett ökat intresse för fackliga frågor. Detta gör att denna post kan riskera bli högre än budgeterat.

Kostnaderna för införande av sedan tidigare inplanerade nya datasystem gör att posten "administrativa tjänster inkluderat databehandling" kommer följas extra noga.

Arbetsgivaren driver gemensamt arbete med Kommunal om införande av heltidstjänster vilket bedöms kunna medföra gemensamma informationsinsatser som utöver kostnaden för projektledartjänsten naggar ytterligare på budgeten för heltidsprojektet. Det finns även en oro rörande heltidsprojektet då projektet inte kommer vara slutfört vid 2018 års slut samtidigt som inga medel destinerats till projektet för år 2019.

Då kostnaden för företagshälsovård hittills är lägre än budgeterat bedöms enheten trots ovanstående kunna hålla verksamheten inom tilldelad ram.

Totala prognosen för de skattefinansierade verksamheterna hos samhällsbyggnadsförvaltningen beräknas bli ett överskott med 100 tkr.

Totala prognosen för de taxefinansierade verksamheterna beräknas bli ett underskott med 1050 tkr.

Detta beror bland annat på att fjärrvärmeenheten planerar att byta alla energitätare som sitter hos våra kunder till att bli digitala med fjärravläsning. Detta är ett nytt lagkrav. Även renhållningsenheten har ett underskott i år pga. ökade kostnader i samband med lakvattenutredningen som berör sluttäckningen, omhändertagande av grovsopor samt husavfall hämtat ur kärl samt den nya avfallsplanen.

Ytterligare medel för konsult hjälp kommer att behövas för att slutföra översiktsplanen. Medlen väntas ta ur befintlig driftbudget från kommunstyrelsen och byggnadsnämnden.

Framtid

Nya dataskyddsförordning inträder den 25 maj som ställer nya krav på organisationen. Arbete för att förbereda organisationen har pågått sedan hösten 2017. Kommunen kommer öka sitt informationsskydd genom att gå in i Microsofts säkerhetslösning för Office 365. Detta kommer innebära ökade kostnader för samtliga verksamheter.

Ny förvaltningslag träder i kraft den 1 juni. Utbildning av chefer och nyckelpersoner har planerats. Utbildning för förtroendevalda kommer att ske våren 2019.

En diskussion behöver göras under hösten hur vi vidare kan utveckla Kanalyran och Mellerudsmässan inför 2019 och 2020.

Under 2019 kommer ett nytt ekonomisystem att implementeras, tekniskt och kunskapsmässigt. Skarp drift planeras till år 2020.

Att säkerställa kommunens personalförsörjning och arbeta med frågor som bidrar till att Melleruds kommun blir en än mer attraktiv arbetsgivare kommer vara av största vikt. Inom ramen för det begreppet ryms bl.a översyn och förbättringar av rekryteringsprocessen, fler och/eller bättre förmåner, gott verksamhetsstöd till chefer samt möjlighet till friskvårdande insatser.

Upphandling av biogasbilar blir dyrare än budgeterat vilket främst kommer att drabba socialförvaltningen.

Arbete under hösten kommer att påbörjas för att ta fram utbildningsmaterial för nämnder, kommunstyrelse och kommunfullmäktige inom kommande mandatperiod. Enligt den nya styr och ledningen ska revidering göras under våren av Melleruds kommuns vision och ny kommunfullmäktige mål ska tas fram.

Tillväxtverket har fått i uppdrag av regeringskansliet att fördela medel till eftersatta landsbygdskommuner. Mellerud är en av de 30 identifierade kommunerna. Vi har möjlighet att söka 2,33 mkr/år för 2018, 2019 och 2020. Därutöver kommer mer medel för 2019 och 2020 men hur stadsbidraget riktas eller inte vet vi inte förrän mars 2019.

Kommunstyrelseförvaltningen

Resultaträkning

Kommunchef Sophia Vikström

Beskrivning	Gällande budget 2018	Utfall 2018 Juli	Budget 2018 Juli	Avvik Juli	Prognos 2018	Avvik prognos
Intäkter	-19 602	-14 089	-11 358	2 731	-19 602	0
Personalkostnader	34 893	23 180	20 348	-2 832	34 843	50
Löpande kostnader	48 993	26 731	28 757	2 026	48 993	0
Sa kostnader	83 886	49 911	49 105	-805	83 836	50
Resultat	64 284	35 823	37 747	1 925	64 234	50

Verksamhetsbeskrivning

Den administrativa förvaltningen leds av kommunchefen och direkt underställda är stab som innehåller kommunövergripande enheter för ekonomi, personal, kansli, it och arbetsmarknadsfrågor. Kommunchefen ansvarar även för miljö- och hälsosamordning, Rådahallen, Medborgarkontor, turistfrågor, näringslivsfrågor samt plan- och byggheten.

Näringslivsfrämjande åtgärder bedrivs i samverkan med många olika parter såsom: Kommunalförbundet Fyrbodalen, MellerudsNavet och Näringslivsrådet. Näringslivsansvarig med marknadsföringsansvar är näringslivssamordnare på del av sin tjänst.

Det är viktigt att ge möjligheter för företag att starta och utvecklas i Mellerud. Nära dialog sker med företagare och köpmän.

Kommunen har överlåtit ansvaret för miljöverksamheten till Dalslandskommunernas Miljö- och energiförbund. Miljöverksamheten regleras till en stor del av miljöbalken som styr tillsynsarbetet och upplysningsverksamheten inom naturvård samt strandskydd, miljöskydd, hälsoskydd, täkter, förorenad mark, kemikalieanvändning, avfall med mera. Övrig tillsyn styrs av livsmedels- och djurskyddslagstiftning.

Miljöstrategiskt arbete är det miljöarbete som inte är lagreglerat myndighetsarbete. Kommunstyrelsen bestämmer inriktning och mål för miljöstrategens arbete. Miljöstrategen är anställd av Dalslandskommunernas Miljö- och energiförbund men arbetar på uppdrag av Melleruds kommunstyrelse.

Inriktningsmål och analys

Inriktningsmål	KF mål	Nämndmål	Nyckeltal
Melleruds kommun ska alltid sätta medborgaren i centrum	Att utveckla ett hållbart samhälle	Att stärka infrastrukturen	 Antal avstigande i Mellerud längst med linje Göteborg – Säffle
			 Antal påstigande i Mellerud längst med linje Göteborg – Säffle
		Att stärka krisberedskapsförmågan och grundläggande förmåga till civilt försvar	 Nationell Krisberedskapsvecka
			 Temadag om krisberedskap med en eller några samverkande aktörer.
		Att utöka andelen etableringar av nyinflyttade	 Antalet nyanlända som är i behov av försörjningsstöd ska minska.
			 Antal inflyttade personer från Holland

Inriktningsmål	KF mål	Nämndmål	Nyckeltal
		Att utöka samarbetet mellan skola, vuxenutbildning och näringsliv.	■ Antal elever som påbörjar en utbildning inom ett bristyrkesområde.
Melleruds kommun ska erbjuda företag gynnsamma förutsättningar för etablering och tillväxt	Att utveckla kommunens attraktivitet	Att revidera översiktsplanen.	◆ Antal reviderade översiktsplaner
		Att utöka marknadsföringen av kommunen	■ Antal besökare på Dalsland Center ◆ Sammanfattande omdöme på företagsklimatet i kommunen
		Attraktiv arbetsgivare	◆ Orsak till avslut ■ Personalomsättning
		Boendemiljöer	
Melleruds kommun ska erbjuda god livskvalité	Att främja en jämlik och jämställd hälsa	Att främja goda livsvillkor	◆ Antal tobakskonsumerande ungdomar i årskurs nio och år två på gymnasiet.
			◆ Antal besökare på ungdomshuset Stinsen
			● Antal deltagande seniorer på friskvårdssatsningar
Melleruds kommun ska vara en offensiv kommun, som står för nytänkande, och som uppmuntrar till och stödjer kreativitet	Att utveckla dialogen mellan politiker och tjänstemän	Att aktualisera kommunens planer, policy och reglementen.	◆ Antal aktualiserade planer.
			● Utvärdering av implementering

Analys måluppfyllelse

Antal påstigande och avstigande är mindre än beräknat detta beror delvis på ombyggnation och statistik förs inte på resande med ersättning bussar. Melleruds kommun har inte aktivt arbetat med att öka antalet resenärer.

Av de 17 tillsvidareanställda som slutat i kommunen under kvartal 2 har endast 2 medarbetare uppgett att de börjar arbeta i annan kommun. Flera personer hos personalen har blivit erbjudna tjänster i andra kommuner men valt att tacka nej och därmed stannat i Melleruds kommun.

Vårt resultat blev i årets företagsrankingen 3.61 vilket anses som godtagbart och vi ökade jämfört med förra året (3.48 var betyget 2017). Vi har stigit i bedömningen på flera frågor, bland annat: Sammanfattande omdöme av företagsklimatet, Information ifrån kommunen, kommunens service till företag

Kommunfullmäktige beslutade 23 maj att anta detaljplanen Norra Ängenäs. Två detaljplaner har vunnit i laga kraft 2018.

Dalsland Center öppnade för säsongen 30 april. Totalt besöksantal för säsongen rapporteras in i oktober känslan är dock att antalet besökare har växt ordentligt.

Verksamheten på Stinsen har temporärt flyttas till Råda skolans lokaler då fastigheten renoveras. Verksamheten har klarat flytten bättre än väntat men det finns ingen relevant data att hämta för analys av måluppfyllelse.

Under året har äldre erbjudits att träna i varmvattenbassängen med instruktör och träna på gymmet med instruktör. Antalet deltagande på gymmet har varit över all förväntat. Folkhälsosamordnare har djupt intervjuat gymbesökare som är mycket positiva.

Arbete med att ta fram en ny översiktsplan pågår. Flera olika arbetsmöten och workshops har gjorts under våren. Översiktsplanen ska bli helt digital och problem har under våren/sommaren uppstått med leverantören. Detta kan leda till eventuella förseningar av samrådet som är beräknat till nov 2018.

Enligt den nya styr och ledningen ska mål för varje nämnd tas fram under hösten och senast på kommunfullmäktige redovisas i november. Flera nämnder har tagit sina nämndsmål och arbetet med KS nämndsmål pågår. En workshop i

KS gjordes den 15 sept. med inte helt lyckat resultat. Mål och budgetarbete bör hänga mer ihop. Den nya styr och ledningen ska enligt beslut utvärderas i november.

Analys verksamhet

Melleruds kommun är en av många aktörer som arbetar med konsekvenserna av den långa tidens värme och torka och händelse väntas ge konsekvenser på lång sikt. Exempelvis medverkar kommunen vid de informationsmöten som Länsstyrelsen i Västra Götaland håller. På mötena diskuteras särskilt frågor om brandrisker, dricksvatten, foderbrist, hälsa, kommunikation och samhällsviktiga verksamheter.

Sedan i början av sommaren ser vi att våra vattenverk får jobba hårt i värmen. Eftersom väderprognoserna under en längre tid inte påvisat regn har Melleruds kommun gått ut med en uppmaning om att minska vattenförbrukningen. Det är en förebyggande åtgärd för att försöka minska vattenförbrukningen och minska sannolikheten att vi på sikt behöver inför bevattningsförbud eller restriktioner.

Marie Hörnlund började den 28 aug som vik näringslivsamordnare

Nytt profilprogram för kommunen tas fram och beräknas kunna implementeras under hösten 2018 efter politiska beslut. Implementeringen av profilprogrammet har dragit ut på tiden och påbörjas på vik näringslivsamordnare är på plats.

På HR enheten pågår arbete med att prioritera olika satsningar där införandet av Adato har hög prioritet för likvärdiga dokumenterade rehabutredningar. Införandet av Adato har stött på problem och tagit längre tid en beräknat förse-ningen är orsakad av leverantören. Kostnader för administrativa system såsom Adato har inte varit budgeterade då systemen har köpts in.

Projektet heltid är i fullgång. Enkät till personalen har skickats ut angående viljan att öka sin sysselsättningsgrad. Enkäten ska vara besvarad i november, sedan kan arbetet med bemanningspool påbörjas då behovet är utvärderat.

Rekryteringsarbetet med socialchef lyckades. Malin Johansson började den 3 september som socialchef.

Ett stort och intensivt arbete har gjort att påbörja firandet av Dalslands kanal 150 års jubileum med utställning på Dalslands center vision, mod och kommunikation. Antal besökare till kommunen beräknas ha ökat till Dalslands center, hotell, campingverksamheter etc. Kanalkalaset den 1 sept. drog däremot inte lika många besökare som förväntat.

En omstrukturering på torget gjordes i år för Kanalyran det var ett festivalområde med 4-5 krögare som sökte ett gemensamt serveringstillstånd. Området stängslade in torget fredag och lördag och på lördagen tog vi även entré. Det varit mycket positiv feedback kring att det som ett festivalområde. Biljettförsäljning via Kulturbrukets avtal med Tick-etermaster fungerade jättebra.

Arbete med planering av Mellerudsmässan 20-21 okt pågår för fullt.

Den nya bollhallen som är invigd och klar kommer att nyttjas på mässan och gör det möjligt för att ytterligare kunna utöka utbudet på mässan.

Under våren har arbete pågått med att sammanföra AME med vuxenutbildningen för att få ett samlat stöd för utbildning, praktik och arbete. Sammanslagningen beräknas vara utförd under hösten 2019.

Upphandling av nytt gemensamt ekonomisystem pågår. Anbud är inkomna och projektet går in i en utvärderingsfas.

Ett förvaltningsövergripande lokalsamordningsprogram är under arbete.

Tillväxtverket har utlyst medel till eftersatta kommuner på landsbygden. Mellerud till hör en av de 30 identifierade kommuner. Vi kan söka medel för minst 2,3 Mkr/år för 2018, 2019 och 2020.

Analys ekonomi

En del av utrymmet för upphandlingskostnader för ekonomi- och personalsystem kan behöva skjutas över till nästa år. Det finns fortsättningsvis en viss oro för kommande års ekonomiska situation där införande av nytt HR- och lönesystem kan komma bidra till ökade, ännu ej kända, kostnader.

Arbetsmarknadsenheten håller budget. Prognosen redovisar ett visst överskott. Detta beror på att projektet "Arbetsintegrerad integration" har fått senare gruppstarter än planerat, samt sjukskrivningar inom personalgruppen.

Personalenheten har under perioden haft kostnader för HR-konsult som det inte budgeterats för. Kostnaden för facklig verksamhet ligger något högt vilket bedöms bero på ett ökat intresse för fackliga frågor. Detta gör att denna post kan riskera bli högre än budgeterat.

Kostnaderna för införande av sedan tidigare inplanerade nya datasystem gör att posten "administrativa tjänster inkluderat databehandling" kommer följas extra noga.

Arbetsgivaren driver också ett tydligt och gemensamt arbete med Kommunal om införande av heltidstjänster vilket

bedöms kunna medföra gemensamma informationsinsatser som utöver kostnaden för projektledartjänsten naggar ytterligare på budgeten för heltidsprojektet. Det finns även en oro rörande heltidsprojektet då projektet inte kommer vara slutfört vid 2018 års slut samtidigt som inga medel destinerats till projektet för år 2019.

Då kostnaden för företagshälsovård hittills är lägre än budgeterat bedöms enheten trots ovanstående kunna hålla verksamheten inom tilldelad ram.

Framtid

Nya dataskyddsförordning inträder den 25 maj som ställer nya krav på organisationen. Arbete för att förbereda organisationen har pågått sedan hösten 2017. Kommunen kommer öka sitt informationsskydd genom att gå in i Microsofts säkerhetslösning för Office 365. Detta kommer innebära ökade kostnader för samtliga verksamheter.

Ny förvaltningslag trädde i kraft den 1 juni.

Under 2019 kommer ett nytt ekonomisystem att implementeras, tekniskt och kunskapsmässigt. Skarp drift planeras till år 2020.

Personalenheten står inför flertal nya projekt. Det mest omfattande projektet innebär ett nytt HR- och lönesystem. En process som påbörjades hösten 2017. Under 2018 ska ett sjuk- och rehabiliteringsverktyg, Adato, implementeras i organisationen. Målet med investering är att sänka sjukfrånvaron och att minska arbetsbelastningen för cheferna.

Det finns en oro om att tillbyggnaden av nya sporthallen kan påverka Rådahallens personalbudget fram igenom, vet inte om den kommer att räcka.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Resultaträkning

Förvaltningschef Magnus Olsson

Beskrivning	Gällande budget 2018	Utfall 2018 Juli	Budget 2018 Juli	Avvik Juli	Prognos 2018	Avvikelse prognos
Intäkter	117 926	74 205	68 790	5 415	123 876	5 950
Personalkostnader	41 819	24 041	24 395	354	42 019	-200
Löpande kostnader	103 297	66 281	60 671	-5 610	108 947	-5 650
Sa kostnader	145 116	90 322	85 066	-5 256	150 966	-5 850
Resultat	27 191	16 117	16 276	159	27 091	100

Verksamhetsbeskrivning

Förvaltningschef och ansvarig för förvaltningen är Magnus Olsson.

Kommunstyrelsens Samhällsbyggnadsförvaltning utför service till kommunens invånare, kommunala förvaltningar, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Verksamhetsområden är fastighet, parkskötsel, förrådsverksamhet, underhåll och nybyggnation av gator, vatten och avlopp, kost- och lokalvårdsverksamhet, renhållning och fjärrvärme. Verksamhetsområdena vatten och avlopp, renhållning samt fjärrvärme är affärsdrivande verksamheter och särredovisas även i en egen resultattabell.

Administrationen - Förvaltningschef Magnus Olsson.

Förvaltningens administrativa funktion utför service åt förvaltningens övriga enheter, Kommunstyrelsekontoret samt kommunens medborgare. Inom administration ligger övergripande funktioner såsom diariehantering, ekonomi, vägbidrag och gemensam infrastruktur. Här finns även en projektingenjör samt upphandlingskompetens.

Fastighetsenheten - Fastighetschef Peter Mossberg

Fastighetsenheten driver och förvaltar alla kommunens egna fastigheter som nyttjas av förvaltningarna eller hyrs ut externt. Fastighetsenheten ansvarar för all mark som ägs av Melleruds kommun. Fritidsanläggningar samt driftsbidrag till föreningar hanteras också av fastighetsenheten. Fastighetsbeståndet består av ca 64 600 kvm med fördelningen 16% Socialförvaltningen, 48% Kultur- och utbildningsnämnden, 18% Kommunstyrelsen, 12% externa/övriga hyresgäster, 6% Föreningar samt 1 % ej uthyrbarsbara objekt. Sunnanå Hamn ingår också under fastighetsenheten. Bostadsanpassning för privat personer handläggs också av fastighetsenheten.

Gatu- och Parkenheten - Gatu- och Parkchef Lorentz Norberg

Gatuenhetens ansvarsområden är gator, skyltning och vinterväghållning. Gatuenheten utför projekt samt underhållsarbeten tillsammans med andra enheter. Parkenheten tillhandahåller specialistkunskap inom grönytesektorn samt deltar i aktiviteter som marknadsför Melleruds kommun och bidrar till en attraktiv kommun att vistas, arbeta och bo i. Verksamheten omfattar gräsklippning, busk- och rabattskötsel, trädplantering, snöröjning på alla kommunala gator samt gång- och cykelvägar, offentlig belysning, underhåll av lekplatser samt skötsel av fyra kommunala badplatser.

Serviceenheten - Servicechef Martin Zetterström

Serviceenheten inrymmer kost, lokalvård och kontorsvakmästeri och har 48 tillsvidareanställda och ca 17 timanställda. Våra produktionskök har hög standard och är i mycket bra skick. Lokalvården städar idag ca 38 300 m² i kommunens lokaler. Moderna metoder används t ex miljövänliga rengöringsmedel. I kommunen finns för närvarande 4 produktionskök. Kommunens livsmedelspolicy samt måltidspolicy följs och vi markerar ursprungsland för kött och fågelprodukter samt fiskrätter enligt godkända vatten och fiskemetoder från hållbart bestånd (MSC) på våra matsedlar. Vårt mål är att ha 100% svenskt kött/kyckling. Kommunens skolmatsedlar finns som en applikation i mobiltelefon. Tillsammans med Dalslandskommunerna och Säffle kommun har ett kostdatasystem införts. Datasystemet går under namnet "Matilda".

Enheten Förråd och service - Enhetschef Patrik Tellander

Enheten Förråd och service ansvarar för kommunens förrådsverksamhet, verkstad, bilpool, maskinpool, offentlig renhållning, leasingbilar, motionsspår samt skogsbruk. Inom Förråd och service ingår ansvar för administrativa sysslor som tillstånd för LTF, torghandel, utkörning av matleveranser mellan kommunens kök och verksamheter 365 dagar per år, uteserveringar, administration av skrotbilar, administration kring praktikanter och bidragsanställda mm. I verksamheten ingår även servicelaget som är en resurs till andra verksamheter samtidigt som det ger en möjlighet för personer med särskilda behov att komma in på arbetsmarknaden.

Verksamheterna Vatten och avlopp (VA), Renhållning samt Fjärrvärme betraktas som affärsverksamheter och redovisas därför också i en egen tabell. Till skillnad från övrig kommunal förvaltning ska dessa helt finansieras av avgifter från brukarna. Det innebär att verksamheternas ackumulerade resultat blir en andel av kommunens eget kapital, dvs en fordran eller en skuld för skattekollektivet. Därför särredovisas affärsverksamheten.

Renhållningsenheten - Renhållningschef Patrik Tellander

Renhållningen ansvarar för kommunens hämtning och omhändertagande av hushållsavfall där även slamsugning av enskilda avlopp ingår. Verksamheten är en affärsverksamhet och särredovisas. I Melleruds kommun finns Hunnebyns avfallsanläggning som är kommunens återvinningscentral och mottagningsstation för hushållens grov- och farliga avfall. Allt avfall som kommer in till Hunnebyn transporteras ut från anläggningen för behandling. Inget hushållsavfall tas emot. Hämtning av hushållsavfall och slamsugning sker av gemensamt upphandlad entreprenör med kommunerna Bengtsfors, Dals Ed och Färgelanda. Hushållsavfallet fraktas efter insamling direkt till Trollhättan för behandling. I kommunen finns sju återvinningsstationer som ägs av FTI (Förpacknings och tidningsinsamlingen).

VA-enheten - VA-chef Anders Broberg

Verksamhetens uppgift är att försörja de delar i kommunen som har kommunalt vatten och avlopp med dricksvatten av god kvalitet samt en avloppsrening som uppfyller myndigheternas krav. För detta ändamål finns tre vattenverk, tre reningsverk, 43 avloppspumpstationer samt 24 LTA-pumpstationer för enskilda fastigheter i kommunen. Enheten är en affärsdrivande verksamhet och särredovisas.

Fjärrvärmeenheten - Fjärrvärmechef Peter Mossberg

Kommunen har fem mindre fjärrvärmeverk som producerar fjärrvärme till delar av Kommunens fastigheter, Melleruds Bostäders fastigheter och privata fastigheter. Två heltidsanställda tekniker sköter om våra anläggningar. Utöver detta ansvarar dessa även för värme och ventilation i alla kommunala fastigheter. Enheten är en affärsdrivande verksamhet och särredovisas.

Särredovisning affärsverksamhet

Beskrivning	Gällande budget 2018	Utfall 2018 juli	Budget 2018 juli	Avvik juli	Prognos 2018	Avvik prognos
Intäkter	-44 905	-27 751	-26 137	1 614	-45 555	850
Summa intäkter	-44 905	-27 751	-26 137	1 614	-45 555	850
Personalkostnader	9 430	5 561	5 501	-60	9 630	-200
Löpande kostnader	35 706	21 782	20 563	-1 218	36 706	-1 700
Summa kostnader	45 136	27 343	26 064	-1 279	46 336	-1 900
Resultat	230	-408	-73	335	780	-1 050

Inriktningsmål och analys

Inriktningsmål	KF mål	Nämndmål	Nyckeltal
Melleruds kommun ska alltid sätta medborgaren i centrum	Att utveckla ett hållbart samhälle	Att öka andelen förnybar energi	 Andelen % av olja och el ska minska
			 Utredning och projektering för minskning av olja och el för uppvärmning ska vara färdigställt
Melleruds kommun ska erbjuda god livskvalité	Att främja en jämlik och jämställd hälsa	Att främja goda livsvillkor.	 Andel ovidkommande vatten ska minska
		Att starta byggandet av ett särskilt boende.	 VA plan ska finnas
		Ta fram en plan för kommunala aktiviteter i syfte att följa Länsstyrelsen och VGR:s planer för fossiloberoende samhälle år 2030	 Plan framtagen.

Analys måluppfyllelse

Vi har uppnått målet att komma ned till 17% av totala kommunens lokalyta som värms med el eller olja. I dessa 17% är det endast Frykens trä som värms permanent med olja. Resterande är med el från vattenkraft vilket gör att vi har nästan en helt fossilfri uppvärmning. Utredning pågår för att kunna få till en spetspanna på Klacken som inte är olja. Får vi till detta samt att Fryken (som ägs av socialtjänsten) får bytt sin panna så är vi helt fossilfria beträffande uppvärmning.

Arbetet fortgår med ovidkommande vatten. Projektledare har anställts för att möjliggöra att ha styrning på fler projekt samtidigt. VA-planen som godkändes innan sommaren kommer att vara ett stort stöd för VA-enhetens planering.

Produktionen av särskilda boendet på Ångenäs har påbörjats. Många kringprojekt pågår kring detta för infrastruktur.

Arbetet med plan för fossiloberoende 2030 har påbörjats lite smått i vår energigrupp. Detta kommer att fortgå under hösten.

Analys verksamhet

Administrationen

Sommaren har löpt på bra utan några allvarliga incidenter. Nu är hösten igång igen med många aktuella projekt. En ny assistent har rekryterats för ett vikariat, då en av våra ordinarie assistenter skall studera. Det finns stort intresse av markköp från företag och allmänhet vilket belastar administrationen extra. En utmaning i höst är planerna på att vår förvaltning skall ta över underhåll och drift åt Mellbo. Här är det viktigt att inte påskynda detta arbete för fort utan att personal hinner vara med i planeringen och att förvaltningen anpassas med rätt resurser och organisation.

Fastighetsenheten

Iordningställande av fler arbetsrum på Rådaskolan och Telaris. Ombyggnad av receptionen på IFO för att öka säkerheten för dom anställda. Köksbyte Lundens "gamla" förskola. Gården Gerdserud har fått lilla huset klart. Montering av lastbrygga på nya modulen Lunden. Vi har hjälpt Biblioteket att montera hyllor och mottagningsdisk efter deras renovering av sina lokaler. Renovering av 1 kontor i Kommunhuset har utförts. Stinsen projektet följer tidsplanen men det har tillkommit oförutsedda kostnader. Ombyggnad av Åsebro Skola och Kroppefjälls Förskola har skett på uppdrag av KUN för att få mer förskoleplatser. Rådahallens nya sporthall är klar och invigning sker 26 augusti. Renovering av köket på Nordalsskolan har skett under sommaren. Fönsterbyten, utvändigt målning och reparation av uteserveringen har gjorts på Dalslands Center. Här har vi också lyckats få in fler verksamhetsutövare i våra lokaler. Andra renoveringsarbeten som gjorts är fönsterbyte på Kroppefjälls förskola, bastun i Simhallen, köket i Hemköps lokaler. I Sunnanå har vi byggt en altan på Stationshuset och Stenmagasinet har iordningställts för turist- och caféverksamhet.

Gata och Parkenheten

Under första halvan av året så har vi genomfört tillgänglighetsanpassningar vid Strömmersviks badplats. Det har gjorts i ordning hårdgjorda ytor, ombytestur har monterats, grillplats med tillgänglighetsanpassade bänkar har placerats ut. Vid Badplatsen i Sundserud har vi målat om toaletten utvändigt och hus för omklädning både ut och insida, vi har även här anlagt en ny grillplats med bänkar. Projekt med förbättringar av våra lekplatser har påbörjats bl.a. så har vi gjort ordning lekplatsen i Sunnanå, vi har även målat större delen av lekutrustningarna. Markarbeten har utförts vid Lundens förskola för utökning av lokaler. Vi har även utfört markarbeten för ny fjärrvärmepanna vid Karoliner skolan. Gatuavdelningen har bytt kulvert under Holmsgatan samt byggt ny gata för fastigheter i anslutning till samma gata. Vi har bytt belysningskabel i Gärdserud då den befintliga var i dåligt skick. För VA avdelningens räkning har vi utfört bl.a ledningsarbeten i Gärdserud. Vi har även bistått med att laga vattenläckor och andra servicearbeten i ledningsnäten. Projekteringsarbeten och planering av kommande projekt så som GC-väg på Järnvägsgatan, infrastruktur vid nya särskilda boendet på Ångenäs så som gator, parkeringar, gc-vägar, rondell, busshållplats och belysning.

Enheten Förråd och Service

Under första kvartalet har en extra inventering av förrådsmaterial gjorts. Det som visat sig är att det är en hel del material som tagits ut från förrådet utan att bokas upp. Detta kommer att påverka resultatet för året negativt. Röningsarbeten på kommunens marker i Åsensbruk och Dals Rostock har utförts av servicelaget. Ett nytt integrationslag har också utbildats och integrerats med servicelaget. Verkstaden har fullt upp med reparationer och däckbyten. Ny struktur för förrådsverksamheten har införts, vilket bör göra att uttag ur förrådet bokas upp bättre.

Serviceenheten

Vi fortsätter arbetet med att minska på halvfabrikat t ex med att baka bröd själva ibland, panera fisk och göra egna stekar själva. Vi har jobbat mycket med att minska matsvinnet genom att bl a öka tydligheten, kommunikationen och anpassa matsedeln. Vi ökar vår andel av närproducerat genom att upphandla ekologiskt nötkött från Gröna Gårdar samt mjölk från Dalspira. Vi har utökat användandet av coolguardsystemet genom att börja använda egenkontroller i systemet. Utbildning i maskinkörning har genomförts för lokalvårdare och för kostpersonal har specialkostutbildning genomförts. Vi fortsätter att genomföra höghöjdsstädning inom kommunens skolor. Vi har köpt in en ny ugn till Rådaskolan för att det har ökat med portioner på förskola/skolor.

Renhållningsenheten

Verksamheten löper på som planerat. Arbete med att få tillstånd för brandfarlig vara är klart och godkänd besiktning är utförd. Vi har utökat antalet fraktioner på grovavfall för att få en bättre sortering. Arbete pågår med att röja upp på området samt att mäta in gränserna för fastigheten. Trotts sommarens värme har besöksfrekvensen på Hunnebyn varit stor men tack vare våra sommarjobbare har det fungerat bra. Entreprenören ligger dock efter med slamsugning denna på grund av snöig vinter och sedan när det skulle köras ikapp så fick man inte lämna extraslam på reningsverket.

VA-enheten

Driften av vattenverk löper normalt. Dock skall det påpekas att vattenverken har gått för högvarv under sommaren 2018 på grund av torkan och värmen. Grävarbeten i Gärdserud för sanering av ovidkommande vatten har pågått under hela våren. I Dals Rostock är projekteringen klar för förnyelse av ledningsnätet vid fotbollsplanen, upphandling av en utförande entreprenad är ute på förfrågning under augusti månad. I arbetet med ovidkommande vatten pågår projektering i Dals Rostock och en inventering av felkopplingar i Mellerud, ca 33% av fastigheterna har felkopplat dagvatten. På Västeråda pågår förberedelserna med Dagvattenledning för Handelsområdet. På Ängenäs pågår förberedande arbeten för att flytta VA-ledningar pga. det nya boendet. Arbetet med kommunalt VA i Sundserud pågår via en exploatör.

Fjärrvärmeenheten

Projektering och köp av elverk till Klacken är klart och nu återstår installationen. Läckande kulvert på Långgatan har lagats. Installation av pellets pannan på Karoliner skolan har genomförts och uppstart har skett. Under vintern var det delvis problem att få pellets levererad. Under den kalla perioden hade leverantören svårt att få fram pellets. Vi fick dock så vi klarade oss och oljepannan behövde inte startas. Driftsäkring av värmeförsörjning på Klacken pågår. För att säkerställa driften vid elavbrott så har ett reservkraftverk upphandlats och detta monteras under hösten.

Analys ekonomi

Totala prognosen för de skattefinansierade verksamheterna beräknas bli ett överskott med 100 tkr. Om verksamheterna hade följt sin budget så skulle resultatet vara ett överskott med 500 tkr från försäljning av mark och fastigheter. Det som orsakar försämringen är att vi i våras upptäckte att förrådets verksamhet saknar rutiner för inventering och vid in och utlämning av material. Extra inventering har utförts och resultatet visar då att lagervärdet är 800 tkr lägre än vad som varit bokfört.

Totala prognosen för de taxefinansierade verksamheterna beräknas bli ett underskott med 1050 tkr.

Detta beror på att fjärrvärmeenheten planerar att byta alla energimätare som sitter hos våra kunder till att bli digitala med fjärravläsning. Detta är ett nytt lagkrav. Man kommer även att skriva av den kulvert som enheten äger i Dals Rostock och som inte längre är i bruk. Underskottet på 500 tkr kommer att balanseras mot den skuld man har mot kollektivet.

Även renhållningsenheten har ett underskott i år pga. ökade kostnader i samband med lakvattenutredningen som berör sluttäckningen samt den nya avfallsplanen. Man har även ökade kostnader för omhändertagande av grovsopor samt hushållsavfall hämtat ur kärl. Underskottet på 500 tkr kommer att balanseras mot den skuld man har mot kollektivet.

Åtgärder för att komma i balans

Stort fokus läggs på att få ordning på förrådets rutiner. Kontor har anordnats vid kommunförrådet för att möjliggöra att enhetschef finns på plats från mitten av september för ledning och styrning av verksamheten. Lokaler behöver anpassas för att få ordning på material.

Förvaltningen har som mål att kunna ha en budget i balans vid årsskiftet.

Framtid

Förvaltningen har fortsatt hög belastning med mycket projekt igång. Blir det aktuellt att vår förvaltning skall utföra drift och underhåll av Mellbos lokaler så är det viktigt att man planerar och genomför denna förändring på ett väl planerat och förankrat sätt. Vår fastighetsenhet och administration har inget extra utrymme för att klara detta utan att man ser över denna organisation. Viktigt att poängtera är att vi tror på grundidén att ha vår förvaltning ihop. Detta kan ge både robusthet och samordningsvinster för oss båda.

Plan- och byggkontoret

Resultaträkning

Ordf. Karin Hilmér

Beskrivning	Gällande budget 2018	Utfall 2018 Juli	Budget 2018 Juli	Avvik Juli	Prognos 2018	Avvikelse prognos
Intäkter	-1 416	-1 254	-826	428	-1 416	0
Personalkostnader	2 815	1 437	1 642	205	2 515	300
Löpande kostnader	1 422	425	830	404	922	500
Sa kostnader	4 237	1 862	2 472	610	3 437	800
Resultat	2 821	608	1 646	1 038	2 021	800

Verksamhetsbeskrivning

Byggnadsnämndens verksamhet innefattar handläggning av bygglovsansökningar, bygganmälan, soptingsverksamhet, tillsynsarbete, strandskyddsdispenser, arbete med kommunens detaljplaner, uppdatering av kartor, upprättande av adress- och byggnadsregister och handläggning av kommunens tomtkö, samt information till medborgarna. Plan- och byggheten står Kommunstyrelsen till tjänst när det gäller översiktlig planering i kommunen eller yttranden till inkomna remisser. Byggnadsnämnden består av sju ordinarie ledamöter och sju ersättare.

Inriktningsmål och analys

Inriktningsmål	KF mål	Nämndmål	Nyckeltal
Melleruds kommun ska erbjuda god livskvalité	Att skapa goda förutsättningar för ett attraktivt boende.	Att skapa ett kreativt utskott inför framtagande av nya detaljplaner.	♦ Skapa en planberedningsgrupp
		Undersöka kunders nöjdhet	● Ta fram en enkät
Melleruds kommun ska vara en offensiv kommun, som står för nytänkande, och som uppmuntrar till och stödjer kreativitet	Att uppmuntra till ett hållbart byggande	Att stödja den önskade näringslivsutvecklingen i kommunen.	● Erbjud förmöten

Analys måluppfyllelse

Enkät har tagits fram och kommer att skickas till samtliga kunder som fått lov, startbesked, besked etc. 2018. Ett mål var att ha ett förmöte med företagare som vill etablera sig. Hittills har möten hållits med tre företagare och fler är planerade. Förmötena kommer att utvecklas under året med bland annat information på hemsidan.

Analys verksamhet

Trycket på detaljplaner är precis som 2017 stort. Resurs till arbetet med detaljplaner har lösts genom att arkitektkompetensen köps in av en konsultfirma, två till tre dagar per vecka. Enheten har haft två bygglovshandläggare/-inspektörer varav en har avslutat sin tjänst i mars 2018. Mycket av tillsynsarbetet har därmed avstannat på grund av hög arbetsbelastning. Plan- och byggheten är fortsatt involverade i arbetet med att ta fram ny översiktsplan.

Analys ekonomi

Antal inkomna lovansökningar var under de första månaderna 2018 färre än beräknat. När våren tog fart började även lovansökningar komma in och har i stort sett haft samma nivå som 2017 som var ett bra år för byggandet i Mellerud. Även strandskyddsdispenser har varit i nivå med 2017. Inkomna tillsynsärenden har ökat.

Byggnadsnämndens kostnader beräknas överstiga budget. En förklaring är att nämnden är delaktig i framtagandet av den nya översiktsplanen, vilket ej är budgeterat.

Bygglövsverksamheten beräknas göra ett plusresultat på 800 tkr under förutsättning att de tre vakanta tjänsterna inte tillsätts och att lovansökningarna fortsätter i den takt som det har gjort under första halvåret.

Åtgärder för att komma i balans

Framtid

Under 2018 kommer mycket arbete läggas på detaljplaner och översiktsplanen. Det är ett ständigt arbete med framtagande av kartor, beskrivningar, undersökningar, granskningar, samråd som kommer att fortlöpa tills planerna är antagna.

Byggnationen av köpcentrum på Västerråda har påbörjats därmed antas fler bygglov för större byggnationer i området Västerråda och Sapphult inkomma. Det särskilda boendet i Ängenäs är tänkt att påbörjas i september 2018 och pågå till och med sommaren 2020.

Flera områden är under byggnation så som Sundserud, Sunnanå, Örnudden och Ugglan.

Funderingar kring en ny enhet och hur tjänster ska tillsättas har påbörjats och förväntas slutföras innan årets slut.

Då det är val hösten 2018 tillsätts eventuellt en ny byggnadsnämnd vilket kan innebära utbildningsinsatser under början av året.

Nyckeltal

Nyckeltal avser antal beviljade	Bokslut 2017	Utfall t.o.m. Prognos 1	Utfall t.o.m. Delårsbokslut	Utfall t.o.m. Prognos 3	Bokslut 2018
Bygglov BN	51	10	19		
Bygglov DEL	100	8	26		
Rivningslov	8	0	5		
Marklov	1	1	2		
Skyltlov	3	0	7		
Förhandsbesked	2	0	1		
Anmälan	82	15	36		
Strandskyddsdispens	47	7	18		
Planbesked	3	0	0		
Avslagna blov/str.sk	4	0	1		
Ovärdad tomt	25	1	9		
Ovärdad byggnad	8	2	4		
Olovlig byggnad	8	0	6		
Sotningsdispenser	8	5	7		
Adressättning	17	7	181		
Tillsyn EAH pågående objekt	2	0	1		
Tillsyn OVK pågående objekt	170	1	34		
Tillsyn hissar pågående objekt	12	1	1		
Sanktionsavgifter	2	0	0		
Viten	4	0	0		
Tillsyn lekplatser, pågående objekt	12	0	0		

Anmälan består av följande delar: rivning, WC/VA, eldstad, väsentliga ändringar, attefall ny- och tillbyggnad.

Kultur- och utbildningsförvaltningen

Resultaträkning

Ordf. Rune Stenén

Beskrivning	Gällande budget 2018	Utfall 2018 Juli	Budget 2018 Juli	Avvik Juli	Prognos 2018	Avvikelse prognos
Intäkter	-41 741	-36 780	-24 047	12 733	-42 741	1 000
Personalkostnader	149 136	95 125	87 757	-7 368	149 636	-500
Löpande kostnader	96 273	58 563	52 641	-5 922	96 773	-500
Sa kostnader	245 409	153 688	140 398	-13 290	246 409	-1 000
Resultat	203 668	116 920	116 352	-568	203 668	0

Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och utbildningsförvaltningen har ansvar för förskola, grundskola, fritidshem, familjedaghem, grundsärskola, gymnasium, gymnasiesärskola, vuxenutbildning, SFI (Svenska För Invandrare) och ungdomsverksamhet på Stinsen. Inom förvaltningen ingår KulturMellerud.

Organisationen består av åtta rektorsområden fördelade på ett team för förskola till åk 6 och ett team för åk 7-9, gymnasieskola, vuxenutbildning och kultur. Inom varje team finns elevhälsa där det ingår rektorer, speciallärare, specialpedagoger och skolsköterskor. I förvaltningen finns åtta rektorer och en förskolechef, 3,75 tjänst skolkuratorer och 2,75 tjänst skolsköterska. Skolpsykologkompetens anlitas på konsultbasis. SYV (Studie och Yrkesvägledare) finns på Rådaskolan, Dahlstiernska gymnasiet och Vuxenutbildningen.

Förskoleverksamhet

I enlighet med skollagen erbjuds förskoleverksamhet för barn i åldern 1-5 år enligt följande:

- I den utsträckning det behövs med hänsyn till vårdnadshavarnas arbete och/eller studier.
- 15 timmar per vecka för barn vars föräldrar är föräldralediga eller arbetslösa.
- 15 timmar per vecka, 35 veckor/525 timmar per år, så kallad allmän förskola, avgiftsfritt för alla barn från och med höstterminen det år de fyller tre år.

Med undantag för allmän förskola betalar föräldrarna avgift enligt särskild bestämmelse. Förskoleverksamhet bedrivs på sju förskolor och familjedaghem (dagbarnvårdare).

Obligatoriska skolformer inklusive skolbarnsomsorg och förskoleklass

I enlighet med skollagen erbjuds förskoleklass från och med höstterminen det år barnet fyller 6 år samt nioårig grundskola för alla barn i åldern 7-16 år. Från och med läsåret 18/19 är förskoleklass en obligatorisk skolform. Barn som tillhör särskolans personkrets erbjuds skolgång inom Melleruds särskola. Kommunen har sex grundskolor, en skola F-3, fyra skolor F-6 och en skola 7-9. Förskoleklass är en obligatorisk skolform från och med läsåret 18/19.

Åtta förstelärare i kommunen är anställda för att öka skolans måluppfyllelse. Rådaskolan saknar förstelärare. På Rådaskolan finns Melleruds särskola med elever i grund- och träningssärskola. En del av kommunens särskoleelever går även i andra kommuner. Elever från andra kommuner går också i kommunens grundsärskola.

Skolbarnsomsorgen erbjuder omsorg för barn i åldern 6-13 år på lov och utanför ordinarie skoltider utifrån de behov som uppstår på grund av vårdnadshavares arbete eller studier. Föräldrarna betalar avgift. Fritidshem finns på samtliga grundskolor utom på Rådaskolan. Melleruds grundsärskola erbjuder förlängd skolbarnsomsorg för särskoleelever. Stinsens verksamhet har öppet 4 dagar i veckan. Stinsens lokaler har renoverats under året och verksamheten har under tiden hållit till i Rådaskolans lokaler.

Ungdomsgymnasium

Kommunen bedriver egen gymnasieskola på Dahlstiernska gymnasiet. På skolan finns följande nationella program: Barn- och fritidsprogrammet, Estetiska programmet med inriktningarna media och musik, Ingen uppstart av estetprogram detta läsår på grund av för sökande elever. Lärlingsprogram med olika yrkesutbildningar, Introduktionsprogrammet och VVS- programmet som finns i Åsensbruk. Lärlingsprogrammet har detta läsår fler elever än tidigare. För övriga nationella program köps platser i andra kommuner. Melleruds kommun har samverkansavtal med flera kommuner i regionen.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen innefattar

- Utbildning på grundskolenivå för vuxna
- Utbildning på gymnasienivå för vuxna
- Svenska för invandrare
- Särskola för vuxenstuderande
- Stöd till studerande på utlokaliserade högskolekurser

Vuxenutbildningens verksamhet bedrivs i Dahlstiernska gymnasiet lokaler samt i lokaler på Georgsgatan i Mellerud. Utbildningsdelen regional yrkesvux bedrivs i samverkan med fyra Dalslandskommuner och Kunskapsförbundet Väst.

KulturMellerud

Biblioteket, Kulturskolan och Kulturbruket på Dal bildar enheten KulturMellerud.

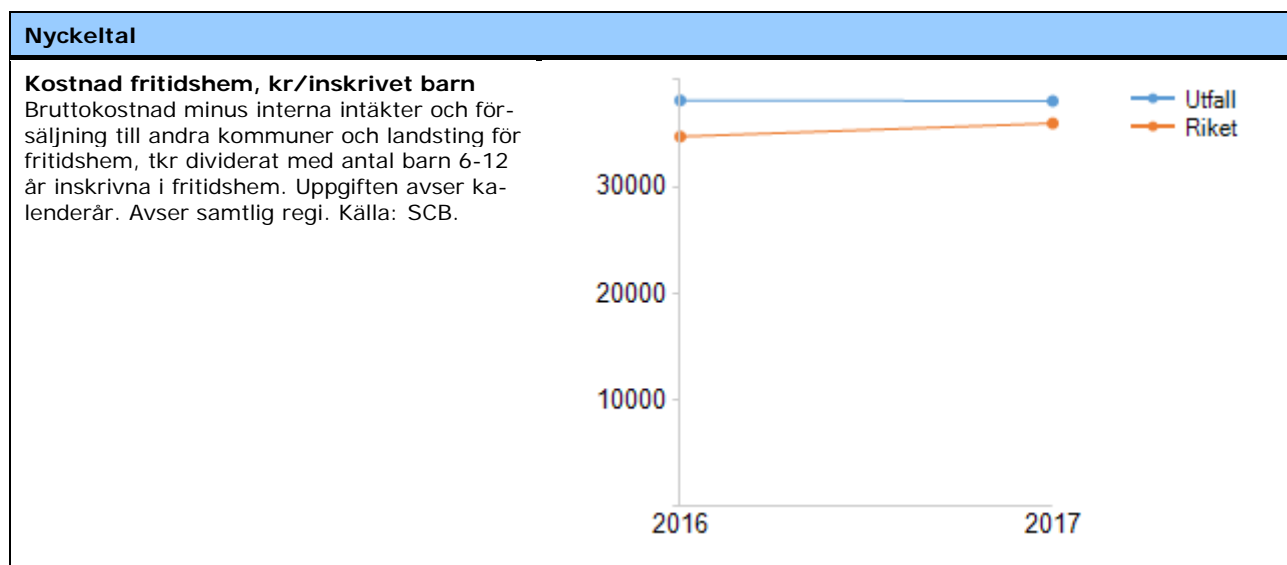
Bibliotekslagen och våra egna mål slår fast att alla kommuninvånare och besökare ska ha tillgång till ett bibliotek för att kunna ta del av litteratur, tidningar, tidskrifter och media i annan form samt information och kulturell verksamhet. Bibliotekets golv har renoverats under vintern vilket medför att det varit stängt under en period.

Både vad det beträffar biblioteksverksamhet kulturskolan och kulturarrangemang finns ett fungerande samarbete med grundskolan och gymnasieskolan. Samtliga grundskolor har skolbibliotek. Biblioteket på Dahlstiernska är det bibliotek som är i behov att utvecklas.

Kulturskolan samarbetar med kulturskolorna i övriga Dalsland. Ansvarig för programverksamheten på Kulturbruket är Kulturbruksstyrelsen, ett självstyrelseorgan som rapporterar till kultur- och utbildningsnämnden.

För programverksamheten har Kulturbruksstyrelsen bidrag från Västra Götalandsregionen. Det finns ett etablerat samarbete med Konserthuset i Vara.

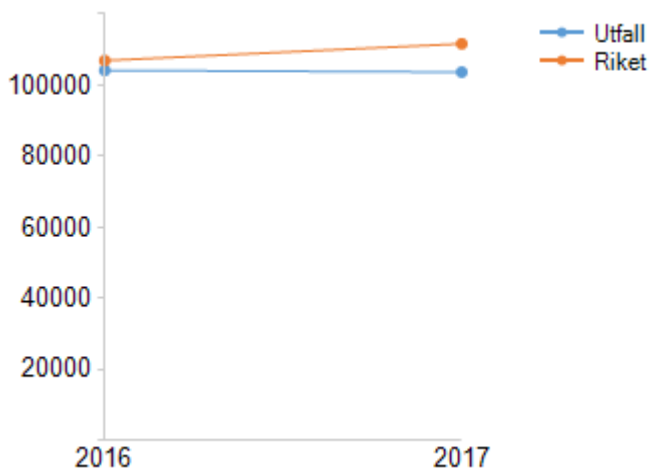
Nyckeltal Kolada

Nyckeltal

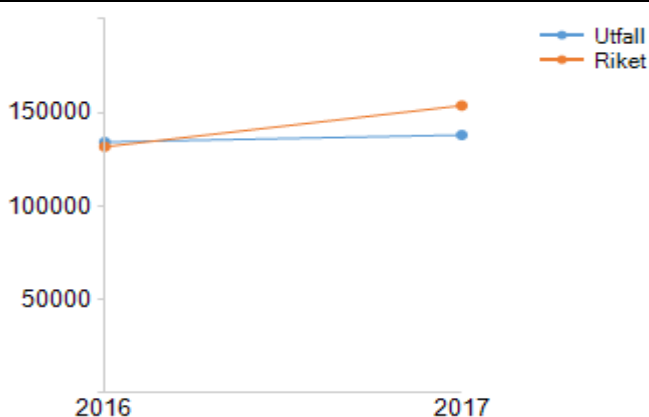
Kostnad för kommunal grundskola, kr/elev

Denna statistikuppgift visar den totala kostnaden per elev för valt år. I statistiken ingår kostnader för: lokaler och inventarier, måltider, elevhälsa, undervisning, lärverktyg, utrustning och skolbibliotek, övriga kostnader, till exempel SYV-verksamhet. Källa: SCB.

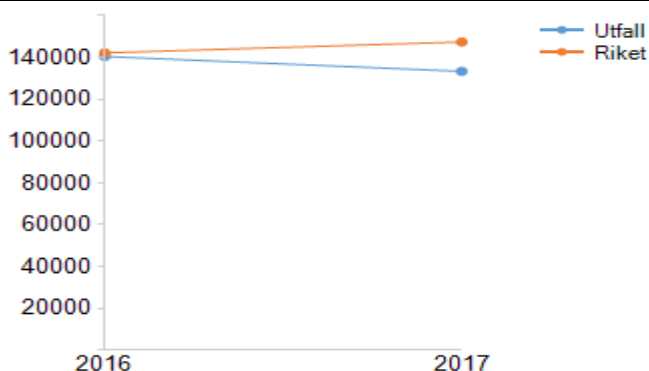
Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr/elev

Denna statistikuppgift visar den totala kostnaden per elev i den kommunala gymnasieskolan för valt år. I statistiken ingår kostnader för: lokaler och inventarier, måltider, elevhälsa, undervisning, lärverktyg, övriga kostnader. Källa: SCB.

Kostnad förskola, kr/inskrivet barn

Bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och landsting för förskola, dividerat med genomsnittligt antal inskrivna barn i förskola vid mätning 15/10 föregående och innevarande år. Avser samtlig regi. Källa: SCB och Skolverket.

•Kostnaden för fritidshem för Mellerud ligger över riket. Mellerud har många små fritidshem där 12 timmars öppethållande inte går att samordna på samma sätt som på en stor skola med flera avdelningar där man hjälps åt med öppning /stängning.

•Den totala skolkostnaden för Mellerud närmar sig genomsnittet för riket. Kostnader för lokaler och skolmat kan inte förvaltningen påverka.

•Den ökade kostnaden för förskoleverksamheten i Mellerud beror på investeringar i nya lokaler på en ökad efterfrågan av barnomsorg.

Kostnaden för kommunal gymnasieskola har tidigare varit över riksgenomsnittet, nu kostnaden lägre.

Inriktningsmål och analys

Inriktningsmål	KF mål	Nämndmål	Nyckeltal
Melleruds kommun ska alltid sätta medborgaren i centrum	Varje verksamhet ska ha en välutvecklad dialogmed brukaren	Identifiera förbättringsområden.	 Elevers upplevelse om förväntningar och kunskap om sina möjligheter att nå målen
			 Elevers upplevelse om kunskapen om sina möjligheter att nå målen på Vuxenutbildningen
Melleruds kommun ska erbjuda företag gynnsamma förutsättningar för etablering och tillväxt	Utveckla samverkan mellan skola, vuxenutbildningen och arbetsliv	Utveckla det kommunala aktivitetsansvaret (KAA)	 Antal aktiva ungdomar inom KAA
		Utveckla lärlingsprogrammet och vuxenutbildningen efter näringslivets behov	 Antal företag som deltar på Dahlstiernskas arbetsmarknadsmässa Skolans attityder till företagande - ranking Svensk näringslivsranking
		Öka utbildningsnivån i Mellerud bland vuxna	 Antal vuxenstudierande 6 månader efter avslutad yrkesutbildning Antal vuxna elever som deltar i regionala vuxenutbildningar
Melleruds kommun ska erbjuda god livskvalité	Alla verksamheter ska bedriva ett hälsofrämjande arbete	Alla elever får godkända betyg i alla ämnen för att främja en jämlik och jämställd hälsa	 Andel elever som slutar särskolan med fullständiga betyg enligt särskolans kursplaner
			 Andel kursdeltagare som slutför sina kurser på Vuxenutbildningen
			 Andelen IM-språkelever som klarar IM-programmet för vidare studier inom 2 år.
			 Antal elever som slutar Dahlstiernska gymnasiet med fullständiga betyg.
			 Meritpoäng årskurs nio
			 Måluppfyllelse åk 3 - åk 6.
			 Elevers upplevelse av trygghet
			 Elevers upplevelse om att skolan tar tag i de problem som uppstår
Alla elever ska bli behöriga till gymnasiet gör att främja en jämlik och jämställd hälsa			 Andel elever som är behöriga till ett nationellt gymnasieprogram
			 Godkända betyg i kärnämnen för åk 6

Inriktningmål	KF mål	Nämndmål	Nyckeltal
Melleruds kommun ska prioritera barnfamiljer och ungdomar	Alla barn ska erbjudas en god start i livet	Utmana och stimulera barns utveckling och lärande i förskola och fritidshem	 Personaltätheten i förskolan ska vara högre än kommungruppens Uppföljning av förskolans kvalitetsplaner
	Alla elever ska erbjudas en utbildning med en hög och likvärdig kvalitet	Öka måluppfyllelsen i grundskolan och gymnasiet så att alla elever ska klara kunskapskraven.	 Andelen elever på Dahlstiernska gymnasiet som har kunskaper för minst betyget E i sina nuvarande kurser Andelen elever på Vuxenutbildningen som når kursmålen för nuvarande kurser Måluppfyllelse Särskolan Resultat av nationella prov inom Vuxenutbildningen Resultat av ämnesprov årskurs sex Resultat av ämnesprov årskurs 3
Melleruds kommun ska vara en offensiv kommun, som står för nytänkande, och som uppmuntrar till och stödjer kreativitet	Kun ska utveckla sin verksamhet med ett fokus på inkludering och mångfald	Nyanlända elever ska erbjudas en utbildning av hög och likvärdig kvalitet	 Antal avdelningar som använder bildstöd i förskolan (INPRINT) Elevers upplevelse om att de umgås med elever med annat modersmål
		Ökat kulturutbud i kommunen för att nå nya grupper	 Antal barn och elever som erbjuds minst en kulturaktivitet

Politiken sätter mål och tjänstemännen i kommunen ansvarar för hur målen ska implementeras. Det ska finnas en tydlig relation mellan fullmäktigemål, nämndmål och resultat

Analys måluppfyllelse

Förskolan stimulerar och utmanar barns utveckling och lärande

Förvaltningen har en utvecklingsgrupp i kommunen som utvecklar förskolornas verksamhet och kvalitetsarbete. Utvecklingsgruppens arbete har gett en mer likvärdig förskola i Mellerud med gemensamma dokument, underlag och service. Förskolans personal har påbörjat en utbildning under läsåret med Riksförbundet Attention om hur man kommunicerar, bemöter barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Elevers möjligheter att nå målen

Behörigheten till gymnasiet är betydligt högre än föregående år. 86%. Orsaken är att fler elever haft en anpassad studiegång där man avsiktligt valt bort ämnen till förmån för mer undervisning i t.ex. kärnämnen för att klara en gymnasiebehörighet. Behörigheten till nationellt gymnasieprogram har ökat kraftigt. 2018 klarade hela 86% behörighet till nationellt gymnasieprogram vilket är betydligt bättre än för riksgenomsnittet.

Nedan följer exempel på vad vi utvecklat för att förbättra skolresultatet:

- utvecklat arbetslagens samarbete och fokus på undervisning och resultat
- utvecklat arbetslagens samsyn över uppdraget, -så här gör vi (mål-uppdrag)
- högre förväntningar på eleverna
- en mer målinriktad ledning av skolan som får alla att dra åt samma håll
- arbetat aktivt för att ge eleverna förutsättningar att lära sig
- undervisningen i grupp eller helklass är mer lärarstyrd än tidigare
- blivit mer duktiga på att kartlägga och följa upp elevernas resultat
- utvecklat ett mer varierat utbud av undervisning för att nå fler elever
- eleverna har getts mer tid för övning och repetition
- ett extra skolår istället för en anpassad studiegång där flera ämnen plockas bort är en bättre åtgärd för att klara betyg i alla ämnen

För att IT användningen skall leda till en ökad måluppfyllelse är det viktigt att IT används på rätt sätt i undervisningen. Förvaltningen har därför under föregående läsår upprättat en lokal IT strategi som anger de förutsättningar och insatser som krävs för att elever och personal ska utveckla en digital kompetens. IT-användningen i skolorna ska stimulera eleverna, öka elevernas lärande och göra skolarbetet roligare. Alla anställda ska vara väl insatta i IT-strategin och tillägna sig vad den innebär för det dagliga arbetet.

Huvudmannens kvalitetsarbete - en vetenskaplig grund

All pedagogisk personal inom förskola, grundskola, gymnasiet och vuxenutbildning har under läsåret 17/18 varit på ett antal föreläsningar organiserat av Riksförbundet Attention kring hur vi bemöter, kommunicerar och får hjälp med strategier kring barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Syftet har varit att förbättra kompetens, förståelsen och undervisningen för elever med funktionsnedsättning.

Lsåret 18/19 har huvudmannen fokus på ledarskapet i klassrummet som ett led i att förbättra undervisningen och skolresultaten. Vid uppstarten föreläste Marcus Samuelsson, pedagogikprofessor för all skolpersonal i hela kommunen. Föreläsningen handlade om ledarskapet i klassrummet. All personal har fått ett eget exemplar av Marcus bok "Lärandets ordning och reda - Ledarskap i klassrummet". En översikt av området classroom management, ledarskap i klassrummet, utifrån internationell och svensk forskning. Under läsåret kommer boken följas upp med observationsschema som används när lärare besöker varandras lektioner. Vid fem tillfällen under läsåret kommer fem följande områden följas upp på alla skolenheter i Mellerud:

1. Procedurer, regler och rutiner
2. Relationer
3. Undervisningsklimat
4. Förväntningar och motivation
5. Disciplinära interventioner

Analys av skillnader i kunskapsresultat årskurs 9 pojkar och flickor 2018

Slutbetyget i årskurs 9 kan ses som ett kvitto på 9 års skolgång. Det finns en tydlig skillnad mellan flickor och pojkars kunskapsresultat både vad gäller meritvärde och behörighet till gymnasiet. Vad gäller betyg i alla ämnen skiljer det nästan 18% mellan flickor och pojkar.

Det finns inga enkla svar på varför flickorna har bättre betyg, men det hör samman med de förväntningar och krav som ställs på eleverna i skolan. Flickor har oftare högre ambitioner och lägger ner mera tid, arbete och engagemang i skolarbetet, vilket kan vara en av förklaringarna till deras högre betyg.

Arbetet med att minska skillnader mellan flickors och pojkars betyg och attityd till skolan behöver påbörjas redan i grundskolans lägre årskurser. Elevenkäten 2018 visar att många elever efterfrågar mer studiero som därför ett förbättringsområde och nämndsmål för de flesta skolorna att utveckla och följa upp.

Meritpoäng årskurs nio samt behörighet till gymnasiet

Meritpoängen har minskat från föregående års 208 meritpoäng till 200 poäng 2018. Orsaken är att fler elever haft en anpassad studiegång där man avsiktligt valt bort ämnen till förmån för mer undervisning i t.ex. kärnämnen för att klara en gymnasiebehörighet. Behörigheten till nationellt gymnasieprogram har ökat kraftigt. 2018 klarade hela 86% behörighet till nationellt gymnasieprogram vilket är betydligt bättre än för riksgenomsnittet.

Behörighet till gymnasiet Mellerud 2018 i jämförelse med andra kommuners resultat 2018

resultatet för 2018 i andra kommuner redovisas först under hösten på Skolverkets hemsida.

Mellerud	86,0 %
Åmål	81,8 %
Uddevalla	81,4 %
Färgelanda	80,5 %
Trollhättan	80,3 %
Dals Ed	78,0 %
Vänersborg	77,6 %
Bengtstors	67,9 %

En satsning på ett språkutvecklande arbetssätt i alla skolämnen har inletts under året för att öka måluppfyllelsen i alla ämnen. En satsning på studiehandledning i modersmålet via inlästa läromedel har påbörjats på flera av kommunens skolor. Övriga skolor utvecklas detta arbetssätt som enligt forskningen är en framgångsfaktor för nyanlända elever. Svårigheten med att rekrytera lärare och lokalbrist på flera skolenheter har påverkat måluppfyllelsen.

Mål 2018 - kultur- och utbildningsförvaltningens nyckeltal och aktiviteter

Analys: För att utveckla verksamheten mot politikens mål bryts nämndsmålen ner till förvaltningsmål som berör och är anpassade för de olika verksamheterna i förvaltningen. För att målen ska förverkligas krävs att enheterna genomför aktiviteter ute i våra verksamheter.

Genom ett löpande systematiskt kvalitetsarbete sker en planering, uppföljning av verksamheternas aktiviteter samt mätning av hur man lyckas uppnå målen genom mätbara nyckeltal.

Måluppfyllelse över tid

Statistiken nedan inkluderar nyinvandrade elever som har kommit till Sverige de senaste fyra åren. De har inte bott i Sverige eller gått i svensk skola tidigare. Även elever med Elever med okänd bakgrund som saknar uppgift om personnummer, är med i statistiken. Den ökade andelen nyanlända elever i Mellerud påverkar måluppfyllelsen.

Årskurs 9 Vt. Jmf årskullar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Helt saknar betyg	1%	1%	0%	0%	1%	0%	1%
Betyg i alla ämnen	61%	79%	80%	80%	68%	64%	65%
Betyg i svenska/svenska som andra språk	87%	96%	96%	97%	90%	94%	94%
Betyg i engelska	87%	91%	93%	93%	82%	95%	95%
Betyg i matematik	80%	91%	85%	84%	80%	84%	89%
Meritpoäng	181	208	208	219	203	208	200
När betyg för nationellt gymn.prog	78	85	84	84	79	73%	86%

Åtgärder för att öka måluppfyllelsen

- Huvudmannen sammanställer måluppfyllelsen för alla ämnen och årskurser. Analysen av sammanställningen har utgjort en grund för huvudmannens beslut av åtgärder, enligt nedan:
- Huvudspåret i skolutvecklingsarbetet i Mellerud kommer fortsatt var att engagera sig i elevernas kunskapsutveckling och förvänta sig goda resultat.
- Arbetet med att uppmärksamma utreda och tillgodose elevers behov utvecklats.
- Frivilligt studiestöd/läxhjälp på flera skolor utanför elevens ordinarie schema ger elever en möjlighet till extra stöd
- Lovskolan under höst-, vinter- och påsklov erbjuds som en möjlighet till extra stöd för eleverna på flera av våra skolor
- En fortsatt skolutvecklingsstrategi där vi i kommunens skolor utvecklar undervisningen med fokus på elevers lärande och gemensamt utgå från en vetenskaplig grund.
- "En till en" satsning vilket betyder att alla elever åk 6-9 har en personlig iPad eller Mac Book.
- Förvaltningen har under året arbetat med att upprätta en lokal IT strategi som utgör ett stöd för IT verktyget i undervisningen.
- En satsning på ett språkutvecklande arbetssätt i alla skolämnen har inletts under året för att öka måluppfyllelsen i alla ämnen.
- En satsning på studiehandledning i modersmålet via inlästa läromedel har påbörjats på flera av kommunens skolor
- En bra kartläggning av nyanlända elevers kunskaper är avgörande för rätt beslut av rektor om årskurs och stöd för nyanländ elev.
- Skolan behöver utveckla ett språkutvecklande arbetssätt i alla ämnen. Skolverkets nya bedömningsstöd används för detta ändamål.
- Att nyanlända elever ges de bästa förutsättningarna och stöd för att klara kunskapskraven är avgörande för skolresultaten i Melleruds kommun.

Andelen elever på Vuxenutbildningen som når kursmålen för nuvarande kurser

Våra yrkesstuderande har hög progression och goda resultat. På SFI bedömer vi progressionen vara god ca 87%, spridningen mellan eleverna är dock stor. Detta beror till stor del på elevernas studiebakgrund och deras närvaro på lektionerna. Yrkeskurserna har högst andel elever som når kursmålen.

Fritidshemmen erbjuder god miljö för utveckling och lärande

Fritidspersonalen har tidigare gått ICDP utbildning vilket är ett hälsofrämjande program som uppmärksammar det positiva samspelets avgörande betydelse. Fritidshemmen kommer utveckla sitt samarbete med skolan under 2018.

Analys tillbudsrapporter

Huvudmannen får kopia på tillbudsrapporter som analyseras på utskottsmötet. Vid behov rapporterar rektor om åtgärder på nämndsmöte.

Analys verksamhet

Under 2014-2018 har grundskolan haft en kraftig elevökning. Orsaken till den kraftiga elevökningen under året beror på ökningen av nyanlända elever. Både grundskolan och gymnasiet har minskat andelen asylelever under 2017 då flera av dem fått uppehållstillstånd. Anhöriginvandringen har ökat under 2017. Många barnfamiljer har inflyttat till kommunen.

För att klara måluppfyllelsen i skolans alla ämnen krävs ett språkutvecklande arbetssätt i alla ämnen. Detta för att nyanlända elever ska tillgodogöra sig utbildningen på bästa sätt. Arbetet med detta pågår i kommunens samtliga skolor. Det ökande invånarantalet i kommunen har medfört en ökad efterfrågan av barnomsorg. 373 barn finns i förskolans verksamhet i januari 2018.

Verksamheten Svenska för invandrare har 185 elever och verksamheten för vuxenstuderande 148 elever i april 2018. Användning av IT verktyg har ökat kraftigt under de senaste åren. För att IT användningen skall leda till en ökad måluppfyllelse är det viktigt att IT används på rätt sätt i undervisningen.

Förvaltningen har upprättat en lokal It strategi för att utveckla och vägleda det pedagogiska arbetet med stöd av IT (Informationsteknologi) i förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola och gymnasieskola i Melleruds kommun. IT-strategin anger de förutsättningar och insatser som krävs för att elever och personal ska utveckla en digital kompetens. IT-användningen i skolorna ska stimulera eleverna, öka elevernas lärande och göra skolarbetet roligare. Alla anställda ska vara väl insatta i IT-strategin och tillägna sig vad den innebär för det dagliga arbetet. Planen ska utvärderas och revideras vart fjärde år med start 2020.

Förvaltningen har vid läsarets början utbildat alla lärare för införande av den uppdaterade lärplattformen "Its Learning".

Förskola

En ökad efterfrågan på barnomsorgen råder främst på grund av en ökning av antalet nyanlända till Mellerud. Under våren utökas Lundens förskola med två avdelningar.

Förvaltningen har en utvecklingsgrupp i kommunen som utvecklar förskolornas verksamhet och kvalitetsarbete. Utvecklingsgruppens arbete ger en mer likvärdig förskola i Mellerud med gemensamma dokument, underlag och service. Förskolans personal har gått på föreläsning om att arbeta med barn som har neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF).

En fortsatt utmaning är att rekrytera legitimerade förskollärare till förskola. Lärarbristen i Sverige har lett till en ökad rörlighet med lärartjänster mellan kommunerna. För att klara en framtida kompetensförsörjning av lärare till Mellerud behöver förvaltningen fortsätta arbeta intensivt med att marknadsföra Mellerud som en attraktiv kommun att arbeta i.

Fritidshem

Kommunens fritidshem har utvecklat sitt systematiska kvalitetsarbete med uppföljning av fritidshemmets verksamhet i relation till de nationella målen. Fritidspersonalen har gått ICDP utbildning vilket är ett hälsofrämjande program som uppmärksammar det positiva samspelets avgörande betydelse. Fritidshemmen fortsätter utveckla sitt samarbete med skolan.

Grundskola med förskoleklass

Behovet av modersmålslärare och språkassistenter har ökat och nyanställningar har skett. I gruppen "nya svenskar" ingår de elever som får permanent uppehållstillstånd, EU-medborgare och anhöriginvandring. Andelen asylsökande barn och elever är fortfarande stor och på sikt kommer dessa få permanent uppehållstillstånd.

Antalet elever med annat modersmål ökar och är 30% av elevgruppen inklusive asyleleverna. De representerar 25 språk och vi ger idag modersmålsundervisning till alla språkgrupper med över 5 deltagare med undantag av Thai. För att klara bibehållen måluppfyllelse behöver modersmålsstöd och modersmål utvecklas. Statliga etableringsersättningar och ersättningar för undervisning av asylelever har finansierat de ökade behoven av särskilt stöd som dessa elever behöver t.ex. studiehandledning på modersmålet, modersmålsundervisning, förberedelseklass. Svårigheter med att rekrytera behöriga lärare till förberedelseklasser har ökat arbetsbelastningen på våra verksamheter avsevärt.

Grundsärskolan

Grundsärskolan använder iPads och datorer i undervisningen. För de yngre eleverna arbetar pedagogerna aktivt med läsinläring och praktiskt grundläggande matematik. Grundsärskolan har organiserat elevgrupperna för en ökad trygghet och studiero. Detta har lett till att elever med koncentrationssvårigheter fått bättre förutsättningar för sitt lärande.

Gymnasieskolan

Elevantalet har ökat som en följd av flyktingsituationen. Största programmet är IM språk med cirka 60 elever. Läringsprogrammet och barn- och fritidsprogrammet har även många elever. Det råder brist på behöriga lärare, särskilt inom området svenska som andra språk där behovet ökat kraftigt under det senaste läsåret.

Vuxenutbildningen

Verksamheten Svenska för invandrare (SFI) är den verksamhet som ökat mest av förvaltningens verksamheter. Den stora elevökningen på gymnasiet har medfört att SFI undervisningen måste förläggas i andra lokaler i kommunen.

Kulturverksamheten

Kulturskolan har under 2017 bedrivit kulturaktiviteter i de verksamheter inom kultur- och utbildningsförvaltningen som inte hanns med under 2016.

Kompetensutveckling

All pedagogisk personal inom förskola, grundskola, gymnasiet och vuxenutbildning har under läsåret 17/18 varit på ett antal föreläsningar organiserat av Riksförbundet Attention kring hur vi bemöter, kommunicerar och får hjälp med strategier kring barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Analys ekonomi

Kroppefjälls förskola har utökats med ytterligare en avdelning. Ytterligare förskoleplatser har skapats i Åsebro efter en ombyggnation av lokalerna. De nya förskoleplatserna har inneburit ökade personalkostnader på dessa enheter.

Utbildningsbeställarens kostnader för skolskjuts har ökat de sista åren. Det har tillkommit på grund av ökat elevantal, skolskjuts vid växelvis boende, elever med svår diagnos som inte tillhör särskolans personkrets, samt för yngre elever där avståndet till ordinarie hållplats är för långt.

IKE kostnaden har ökat för grundskolan och gymnasiet. Antalet IKE elever i andra skolor har ökat.

Melleruds kommun har haft en kraftig barn- och elevökning under de senaste åren. Störst procentuell ökning av asyl- och kommunplacerade elever bland Fyrbodals 14 kommuner. Vid läsårsstarten 18/19 ser vi ett trendbrott för första gången på många år har elevantalet i grundskolan minskat med 26 elever.

De ökade kostnaderna kring nyanlända elever med t.ex. modersmåls lärare, språkassistenter finansieras med asylsättning och etableringsersättning från Migrationsverket. Andelen asylelever har dock minskat under året. Den minskade asylsättningen har balanserats med medel från kommunens flyktingpåse kvartalsvis under året. Eftersom det har varit extremt svårt att bemanna våra verksamheter med behöriga lärare har inte asylsättningen kunna nyttjas i den grad det behövs.

Melleruds kommun har sökt och beviljats ett statsbidrag för att motverka en utökning av barngrupperna i Mellerud under läsåret 17/18. Under 2018 har ett flertal förskoleavdelningar öppnats för att möta det ökade behovet av barnomsorg i Mellerud och motverka en utökning av barngruppernas storlek. Kommunen har beviljats ett statsbidrag 17/18 för att kunna behålla personalökningen på förskolorna. Kommunen har beviljats statsbidrag för att öka lärartätheten i lågstadiet under läsåret 17/18. Fritidshemsverksamheten har tilldelats ett mindre statsbidrag för en ökad personaltäthet på fritidshemmen under läsåret 17/18.

Budget som helhet är i balans på grund av att flyktingpåsen ersätter kostnader för före detta asylelever samt kostnaden för nya förskoleavdelningar.

Regeringens två nya statsbidrag för en jämlik skola och statsbidrag för en likvärdig skola gynnar Mellerud ekonomiskt eftersom bidragen storlek baseras på socioekonomiska faktorer i kommunen.

Förskolan

Förskolan visar på ett underskott som beror på en utökning av förskoleplatser med lokal- och personalkostnader. Detta kommer regleras under året med kommunens flyktingpåse.

Fritidshem

Fritidshemmen visar på en budget i balans.

Grundskola med förskoleklass

Grundskolan är i balans. Enskilda skolor visar på mindre underskott. Orsaker är bland annat elever med särskilt behov av stöd medfört extra resurspersonal.

En osäkerhet kring semesterlöneskulden påverkar träffsäkerhetens kring prognosen.

Kostnaderna kring nyanlända elever med modersmåls lärare, språkassistenter, tolkkostnad andra läromedel ökande i undervisningen. Asylintäkterna har minskat för att eleverna fått uppehållstillstånd. Delar av dessa kostnader kommer under året ersatts med medel ur kommunens "flykting påse".

Grundsärskolan

Grundsärskolan visar på en budget i balans.

Gymnasiet

Gymnasieverksamheten visar för närvarande på ett mindre underskott. Sålunda gymnasieplatser ger intäkter till kommunen och påverkar resultatet positivt. Ett nytt statsbidrag för att utveckla IM programmets kvalitet har beviljats för läsåret 17/18.

Gymnasiesärskolan

Gymnasiesärskolan visar på ett mindre underskott på -200 tkr.

Vuxenutbildning

Grundläggande vuxenutbildning samt gymnasial vuxenutbildning visar på ett underskott på -1,5 mkr. En orsak är att kostnaden för köpta kurser (Hermods) har ökat kraftigt. En annan är att fler elever blivit klara med sin SFI utbildning och påbörjat vidare studier.

SFI visar på ett underskott på 400 tkr. Projektmedel kommer att balansera underskottet.

Kulturverksamhet

Kulturskolan har ett positivt resultat med 650 tkr. Projektmedel ingår i detta resultat. Biblioteket har en budget i balans.

Kulturskolan visar en budget i balans

Kulturbruket

Kulturbruket på Dal visar en budget i balans.

Åtgärder för att komma i balans

Kultur- och utbildningsförvaltningen har utökat sina verksamheter på grund av ett stort antal nyanlända. Regeringens två nya statsbidrag för en jämlik skola och statsbidrag för en likvärdig skola gynnar Mellerud ekonomiskt eftersom bidragen storlek baseras på socioekonomiska faktorer i kommunen.

Om andelen asylsökande minskar och många asylelever under 2018 får permanent uppehållstillstånd och inte räknas in i den budgeterade elevpengen krävs ytterligare medel från kommunens "flyktingpåse".

Nyckeltal

Nyckeltal för perioden skola

	Lärartjänster	Elevassistenter	Antal elever	Antal elever/ lärare
Grundskolan	83,4	17,3	1 090	11,9
Melleruds särskola	3,6	2,7	9	2,5
Dahlstiernska gymnasiet	21,3	1,5	182	8,6
Vuxenutbildningen	14,5	-	347	23,4

Grundskolan avser mätning 15/5 2018, exklusive Fbk och HVB Rådaskolan. Lärartäthet ordinarie grundskoleklass 11,9, förberedelseklass på Rådaskolan 9,3 och HVB Rådaskolan 7,1. I lärartjänster ingår 6,8 specialpedagog/lärare inkluderat 0,8 tjänst på HVB Rådaskolan. Det finns även 8,5 tjänst språkassistent.

För Melleruds särskola är mätningen från 15/10-2017.

För Dahlstiernska och vuxenutbildningen avser mätningen 15/2 2018. I antal lärartjänster gymnasie ingår specialpedagogtjänst på 0,9. I elevtal ingår även asylelever om 36 st.

Nyckeltal för perioden fritids

	Personal	Antal elever	Antal timmar/personal	Antal barn/personal
Fritids	17	346	349	20,4
FSO - frivillig skolbarnsomsorg	0,5	3	62	6,2

Fritids avser medelvärde av mätningar januari- juni 2018.

Nyckeltal för perioden förskolan

	Beställning	Antal barn	Antal tjänster	Medel timmar/anställd	Antal barn/anställd
Förskola	387	386	73	164	5,3
Pedagogisk omsorg	19	19	4,2	132	4,5

Förskola avser medelvärde av mätningar januari- juni 2018.

Nyckeltal för perioden Stinsens ungdomsgård

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Stinsens ungdomsgård, antal besökare	-	-	20	7	32

Avser medelsnitt Vt- 2018. Måndagar och tisdagar ej öppet. Torsdagar endast för flickor på högstadiet.

Nyckeltal för perioden Kulturverksamhet

	Utlåning	Antal besökare
Biblioteksverksamhet	21 583	21 213

Nyckeltalen gäller för perioden januari till och med juni 2018. Under perioden 2018-01-02 - 2018-02-28 kunde endast ett begränsat urval av bokbeståndet erbjudas på grund av renoveringsarbeten och under perioden 2018-03-01 - 2018-03-24 var biblioteket helt stängt för renovering. Dessa två faktorer påverkar naturligtvis både utlåning och besöksantal.

Nyckeltal för perioden Kulturbruket på Dal

	Antal besökare	Antal arrangemang
Kulturbruket På Dal	5 463	52

Avser januari till juni månad 2018.

Nyckeltal för perioden Kulturskolan

	Antal elever inskrivna i Kulturskolan
Kulturskolan	247

Siffran beskriver antalet inskrivna elever 1 mars 2018.

Nyckeltal över tid

	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Budget 2018	Delår 2018
Barnomsorg, antal barn	314	323	353	364	427	386
Barnomsorg, bemanning	5,7	5,5	5,5	5,3	5,5	5,3
Pedagogiskomsorg, antal barn	37	40	40	20	20	19
Pedagogiskomsorg, bemanning	4,7	4,9	5,4	4,2	5,5	4,5
Fritids, antal barn	259	274	293	331	353	346
Fritids, bemanning elev/anställd	18	18	20	19	19	20,4
Grundskola, antal folkbokförda elever	832	864	936	1072	993	1018
Grundskola, lärartäthet elev/lärare	11,3	12,1	11,1	11,3	12	11,9
Grundskola, antal asylelever	35	66	118	75	50	71
Grundskola, lärartäthet förberedelseklasser	--	6,8	8,0	9,8	--	9,3
Grundsärskola, antal elever	9	10	11	9	11	9
Grundsärskola, bemanning elev/lärare	3,1	2,6	3,0	2,5	3,0	3,7
Grundsärskola, köpta platser	1	2	2	1	1	1
Dahlstiernska, antal egna folkbokförda elever	162	161	159	102	110	109
Dahlstiernska, antal sålda platser				45	41	41
Dahlstiernska, antal asylelever	10	49	34	33	25	31
Dahlstiernska, bemanning elev/lärare	8,3	9,2	10,8	8,5	--	8,2
Gymnasium, köpta platser antal elever	160	171	169	177	212	176
Dahlstiernska, kostnad per elev Dahlstiernska	108 000	115 000	112 000	112 000	112 000	112 000
Gymnasium, kostnad/elev IKE	108 000	115 000	112 000	112 000	110 000	110 000

	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Budget 2018	Delår 2018
Gymnasiesärskola, köpta platser antal elever	9	6	8	5	4	6
Vuxenutbildning, antal elever	67	88	109	143	145	108
Vuxenutbildning, bemanning elev/lärare	17,6	22,7	21,5	33,2	--	34,6
Vuxenutbildning, SFI antal elever	103	162	225	201	180	170

Framtid

Personalrekrytering: Det råder en stor brist på utbildade lärare i Sverige sedan en längre tid. Även Mellerud har svårt att rekrytera personal med pedagogisk utbildning. Detta hindrar satsningar på ökad undervisningstid för elever/studerande och påverkar kvaliteten i våra verksamheter.

Ökningen av antalet invånare i Mellerud har påverkat behovet av barnomsorg. Behovet av barnomsorg har inte minskat över tid. Två nya förskoleavdelningar öppnade april 2018. ytterligare behov av förskoleplatser finns för att erbjuda barnomsorg inom 4 månader.

Barn- och elevökningen har nu avstannat efter en längre tids konstant ökning. En stor förändring är att andelen asyl-elever minskat och fått uppehållstillstånd och stannat kvar i Mellerud även efter asylboenden stängts. Anhöriginvandring har ökat under 2017-2018. Troligtvis kommer det framåt vara en stor del elever med annat modersmål i Melleruds skolor. Detta gör verksamheten mer resurskrävande än tidigare. Elevantalet i grundskolan har ökat under hela 2017 och under vårterminen 2018. Nu finns 1063 elever (inklusive asylelever) i Melleruds grundskolor.

Nordalsskolan fick ett ökat lokalbehov från och med läsåret 17/18. Detta löstes med en ny skolmodul. Elevantalet på Nordalsskolan december 2017 var cirka 300 elever. Elevantalet har dock ökat på Nordalsskolan under 2018 och med fem nya elever vid läsårsstarten 18/19. Inför läsåret 19/20 krävs ytterligare två klassrum för att klara elevökningen samt behovet av fritidshemslokaler.

Migrationsverket har sagt upp femtonlägenheter för asylsökande efter sommaren. Detta innebär att cirka femton elever kommer att flytta till annan kommun.

Den förbättrade målpuppfyllnelsen för åk 9 gäller enbart behörigheten till gymnasiet. Som nu är betydligt över riksgenomsnittet. En stor del av eleverna är nyanlända vilket kräver ett språkutvecklande arbetssätt.

Det finns en tydlig skillnad mellan flickor och pojkars kunskapsresultat både vad gäller meritvärde och behörighet till gymnasiet. Vad gäller betyg i alla ämnen skiljer det nästan 18% mellan flickor och pojkar. Det finns inga enkla svar på varför flickorna har bättre betyg, men det hör samman med de förväntningar och krav som ställs på eleverna i skolan. Flickor har oftare högre ambitioner och lägger ner mera tid, arbete och engagemang i skolarbetet, vilket kan vara en av förklaringarna till deras högre betyg.

Arbetet med att minska skillnader mellan flickors och pojkars betyg och attityd till skolan behöver påbörjas redan i grundskolans lägre årskurser. Elevenkäten 2018 visar att många elever efterfrågar mer studiero som därför ett förbättringsområde och nämndsmål för de flesta skolorna att utveckla och följa upp.

SFI / VUX har under våren startat ett kvällsundervisningspass startar i januari 2018. Studiehandledning med SYV erbjuds även kvällstid 1 gg/vecka. En utmaning är att efter genomgången SFI utbildning kunna gå vidare i Vux studier eller direkt till sysselsättning.

Regeringens två nya statsbidrag för en jämlik skola och statsbidrag för en likvärdig skola gynnar Mellerud ekonomiskt eftersom bidragen storlek baseras på socioekonomiska faktorer i kommunen.

Lsåret 18/19 har huvudmannen fokus på ledarskapet i klassrummet som ett led i att förbättra undervisningen och skolresultaten. Vid uppstarten av läsåret 18/19 föreläste Marcus Samuelsson, pedagogikprofessor för all skolpersonal i hela kommunen. Föreläsningen handlade om ledarskapet i klassrummet. All pedagogiskpersonal har fått ett eget exemplar av Marcus bok "Lärandets ordning och reda - Ledarskap i klassrummet". En översikt av området classroom management, ledarskap i klassrummet, utifrån internationell och svensk forskning. Under läsåret kommer boken följas upp med observationsschema som används när lärare besöker varandras lektioner. Vid fem tillfällen under läsåret kommer fem följande områden följas upp på alla skolenheter i Mellerud:

1. Procedurer, regler och rutiner
2. Relationer
3. Undervisningsklimat
4. Förväntningar och motivation
5. Disciplinära interventioner

Socialförvaltningen

Resultaträkning

Ordf. Michael Mellby

Beskrivning	Gällande budget 2018	Utfall 2018 Juli	Budget 2018 Juli	Avvik Juli	Prognos 2018	Avvik prognos
Intäkter	-67 554	-45 601	-39 326	6 275	-72 980	5 427
Personalkostnader	252 776	151 352	147 414	-3 938	252 362	413
Löpande kostnader	91 757	62 919	53 525	-9 394	110 447	-18 690
Sa kostnader	344 533	214 271	200 939	-13 332	362 809	-18 277
Resultat	276 979	168 677	161 613	-7 064	289 829	-12 850

Verksamhetsbeskrivning

Socialnämnden med sju ledamöter ansvarar för socialtjänstens politiska styrning. Nämnden sammanträder 11 gånger per år och ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de lagar och författningar som styr verksamheten, de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt, enligt kommunallagen samt de bestämmelser som finns i kommunens reglemente för socialnämnden.

Socialnämndens utskott med tre ledamöter sammanträder 11 gånger per år och beslutar i individärenden enligt delegeringsordning.

Socialnämnden ska regelmässigt till kommunfullmäktige rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret. Socialnämnden ska särskilt rapportera när positivt beslut enligt socialtjänstlagen som plats i särskilt boende eller annan insats inte har kunnat verkställas inom tre månader efter fattat beslut. Socialnämnden är administrativt ansvarig för kommunens samrådsorgan Kommunala pensionärsrådet (KPR) och Kommunala funktionshinderrådet (KFR).

Socialchefen är socialnämndens ledande tjänsteman och har det yttersta ansvaret för att verkställa nämndens beslut. Samtliga sektorer inom socialtjänsten har i uppdrag att arbeta utifrån de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige har fattat. Arbetet inom nämndens verksamhetsområde ska ske kostnadseffektivt utan att det inskränker på den enskildes lagliga rätt till insats enligt de lagliga bestämmelser som reglerar verksamheten. Det åligger alla anställda att bidra till en god ekonomisk hushållning.

I Individ- och familjeomsorgens verksamhet ingår sociala insatser på strukturiinriktad, allmänt inriktad och individinriktad nivå med utgångspunkt i gällande lagstiftning med huvudsaklig inriktning på:

- Ekonomiskt bistånd
- Insatser för unga
- Insatser för vuxna missbrukare
- Familjerätt
- Förebyggande verksamhet
- Konsumentrådgivning
- Skuldsanering

Socialnämnden, Bokslut 2017 5(35)

- Familjerådgivning (som fristående verksamhet)
- Handläggning av ärenden enligt alkohollagen
- Tillsyn enligt tobakslagen
- Stöd till föreningar
- Utredningar, beslut vad gäller insatser inom vård och omsorg till främst äldre och personer med psykiska funktionsnedsättningar samt till personer med insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Alkoholhandläggningen sker gemensamt för Åmål, Mellerud, Bengtsfors och Dals Ed. Verksamheten finansieras genom avgifter enligt taxa fastställd av respektive kommuners kommunfullmäktige. I övrigt är verksamheten finansierad via olika projektbidrag.

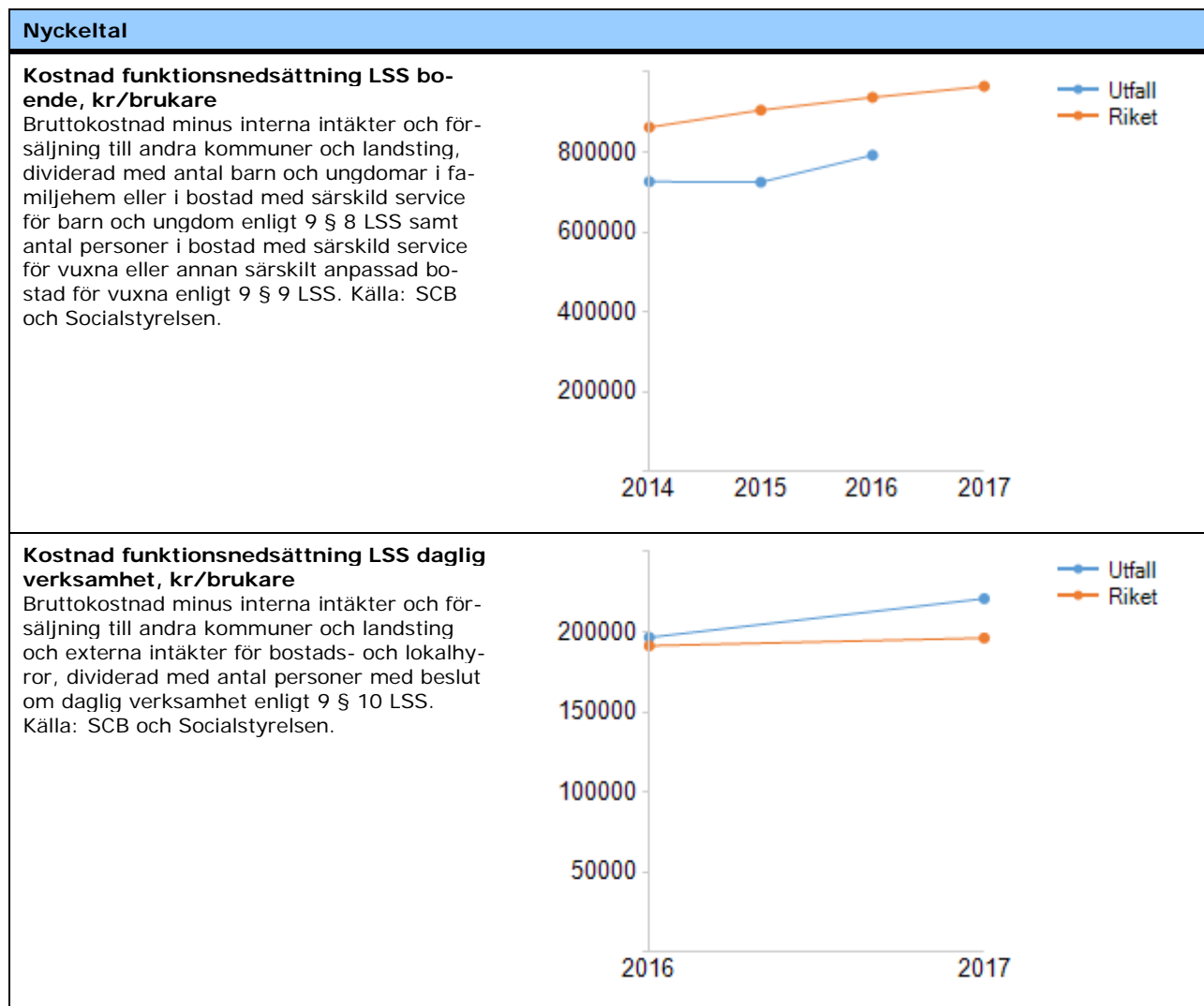
I Vård- och omsorgsverksamhet ingår sociala insatser på strukturinriktad, allmänt inriktad och individinriktad nivå med utgångspunkt i gällande lagstiftning med huvudsaklig inriktning på:

- Hälso- och sjukvård inom ramen för Ädelreformen (1992)
- Insatser i ordinärt boende i form av hemtjänst och hemsjukvård,
- Boende i särskilda boendeformer (korttidsvård eller permanentboende),
- Dagverksamhet demens
- Trygghetslarm
- Hemsändning av varor
- Matdistribution
- Stöd till närstående
- Stöd till föreningar

I Stöd och service ingår socialpsykiatri och insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, personer med utvecklingsstörning och autism, personer som i vuxen ålder genom olycka eller sjukdom fått en hjärnskada som medför ett bestående begåvningsmässigt funktionshinder och personer med varaktiga funktionshinder, som inte beror på normalt åldrande och som innebär betydande svårigheter i det dagliga livet, med huvudsaklig inriktning på:

- Personlig assistans/personlig assistent
- Ledsagarservice
- Kontaktperson
- Avlösarservice
- Korttidsvistelse utanför det egna hemmet
- Boende för barn och ungdomar
- Boende för vuxna
- Daglig verksamhet
- Dagverksamhet inom socialpsykiatri
- Boendestöd för personer med psykiska funktionsnedsättningar
- Trygghetsboende för personer med psykiska funktionsnedsättningar
- Stöd till föreningar

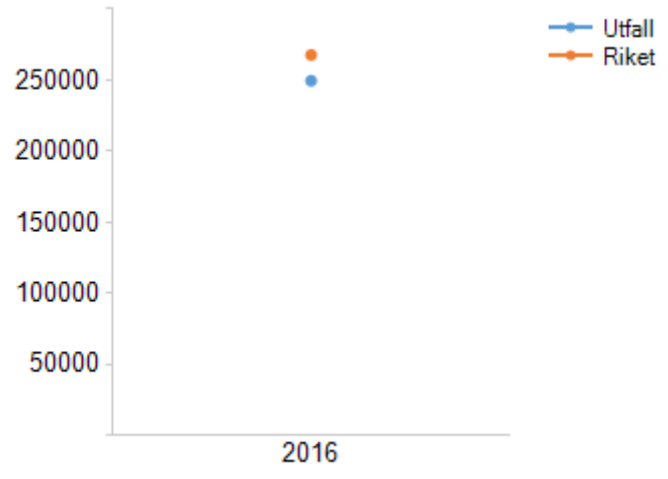
Nyckeltal Kolada

Nyckeltal

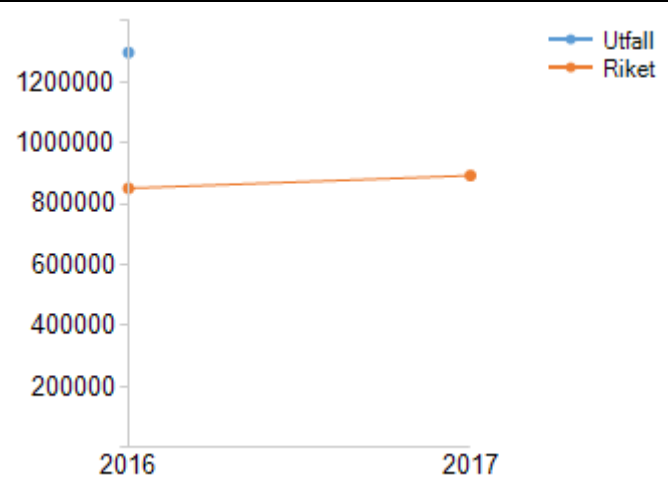
Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/brukare

Bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och landsting för hemtjänst äldreomsorg, dividerat med antal personer 65+ som var beviljade hemtjänst i ordinärt boende. Fr.o.m. 2013 så avser antal personer med beviljad hemtjänst ett månadssnitt av antal brukare (från Socialstyrelsens individstatistik) under året, och personer som enbart har trygghetslarm, matdistribution eller mindre än två timmar hemtjänst per månad räknas inte som brukare här. Fr.o.m. 2007 hämtas antalet hemtjänsttagare från Socialstyrelsens individstatistik. T.o.m. 2006 från Socialstyrelsens mängdstatistik. Avser samtlig regi. Källa: SCB och Socialstyrelsen.

Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare

Bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och landsting för särskilt boende äldreomsorg, dividerat med antal personer 65+ som bor permanent i särskilda boendeformer. Fr.o.m. 2013 så avser antal personer i särskilt boende ett månadssnitt av antal brukare (från Socialstyrelsens individstatistik) under året. 2007-2012 hämtas antalet brukare från Socialstyrelsens individstatistik 1/10. T.o.m. 2006 från Socialstyrelsens mängdstatistik. Avser samtlig regi. Källa: Socialstyrelsen och SCB.

Inriktningsmål och analys

Inriktningsmål	KF mål	Nämndmål	Nyckeltal
Melleruds kommun ska alltid sätta medborgaren i centrum	Kvalitativ omsorg i relation till kommunens förutsättningar	Förebyggandearbete inom verksamhet	<ul style="list-style-type: none"> ● Arbeta förebyggande genom att erbjuda dagverksamhet för dementa. ◆ Daglig sysselsättning för personer med psykisk ohälsa ■ Beslut om familjecentral taget
		Individanpassad omsorg	◆ Delaktighet vid upprättande av genomförandeplan
		Inventera behovet av boendealternativ	■ Inventering gjord
		Minska behovet av externa placeringar	● Färre externa boendeköp inom psykiatrin
			■ Minska antalet köpta dygn för barn/vuxna
	● Utskrivningsklara		
Melleruds kommun ska erbjuda företag gynnsamma förutsättningar för etablering och tillväxt			
Melleruds kommun ska erbjuda god livskvalité	Jämlik och jämställd hälsa	Genusperspektiv	■ Någon utvärdering har inte gjorts under 2017.
		Stötta och inkludera nyanlända	<ul style="list-style-type: none"> ● Antal hushåll skall minska ● Anmälningar p.g.a. särbehandling
Melleruds kommun ska prioritera barnfamiljer och ungdomar			
Melleruds kommun ska vara en offensiv kommun, som står för nytänkande, och som uppmuntrar till och stödjer kreativitet	Attraktiv arbetsgivare	Arbetsmiljö	● Minskad sjukfrånvaro
			■ Andel anställda med kompetensutvecklingsplan

Analys måluppfyllelse

Förebyggandearbete inom verksamhet

Antal hushåll som är beroende av ekonomiskt bistånd fortsätter att minska.

Som en del av det förebyggande arbetet inom verksamheten har närsjukvårdsgruppen startat upp i Mellerud. Närsjukvårdsgruppen består av representanter från alla verksamheter inom Socialförvaltningen, Skolförvaltningen, Närhälsan, Rehab Dalsland, FysioFokus, Ambulansen södra Dalsland och Vårdsamverkan Fyrbodal.

Under våren har Närsjukvårdsgruppen jobbat med en ny mötesstruktur. Mötesdagen uppdelas i fyra områden för att mötesdeltagarna bara ska vara med på de delar som är aktuellt för deras verksamhet. Till respektive område bjuds aktuella personer in vid behov.

1. Personer med sammansatta vård och omsorgsbehov
2. Information och kommunikation
3. Psykiatri, missbruk och beroende
4. Barn och unga

Våra möten ska bidra till att vi förbättrar för dem vi är till för. Vi kom överens om att göra om handlingsplanen till en plan för alla och inte bara till våra mest sjuka äldre. Vi tog bort allt som vi upplever som redovisningar. Det kan göras en separat sammanställning. Vi bestämde att fokusera på de områden vi vill utvecklas inom så som exempelvis läkemedel för äldre, patientsäker utskrivning från sjukhuset, SIP (samordnad individuell planering), närsjukvårdsteam, förebygga suicid, våld i nära relationer, kvalitetsregister och gemensamma riktlinjer. Ordförandeskapet växlar årsvis mellan socialchef och vårdcentralchef. Byts varje sommar. Sekreteransvaret följer ordförandeskapet.

Individanpassad omsorg

Brukarundersökningarna inom Vård och Omsorg och Stöd och Service visar på ett mycket bra resultat.

Förvaltningen har påbörjat införandet av IBIC, Individens Behov i Centrum. Dokumentationshandledare har påbörjat sin utbildning och kommer att vara ett stöd på enheterna.

Minska behovet av externa placeringar

Antalet placeringar på IFO fortsätter att öka istället för att minska. Orosanmälningarna har ökat dramatiskt varför det inte är troligt att antal köpta dygn kommer minska under slutet av 2018.

Arbetsmiljö

Sjukfrånvaron har minskat i förhållande till kvartal 2 2017 och personalronderna kommer att fortsätta under hösten med stöd av personalenheten.

Analys verksamhet

Tjänsten som socialchef har varit vakant under några månader. Sektorcheferna har gemensamt fungerat som tillförordnad socialchef. Malin Johansson tillträder som socialchef i september.

Två nya enhetschefer inom Stöd och service och två enhetschefer inom vård och omsorg har slutat. Nya enhetschefer tillträder under hösten.

Dagverksamheten för personer med demenssjukdom har haft öppet 5 dagar per vecka.

Socialnämnden har beslutat om en tidsplan för införande av rätt till heltid. Det är en viktig jämlikhetsfråga men också viktigt för att kunna rekrytera personal till nämndens verksamheter. Stöd och service är under uppstart av införandet.

Planering av införande av IBIC har påbörjats och dokumentationshandledare finns i verksamheterna.

Planeringsarbetet för att införa Life Care, en webbaserad utveckling av verksamhetssystemet Procapita är under införande.

Handläggningen av ensamkommande sker i Mellerud från januari 2018.

Under 2018 har det varit stort fokus på nämndens ekonomiska utmaningar. Dels internt i socialnämnden men även i kommunens arbete med budget för 2019 - 2021.

Tomplatser inom särskilt boende har samlats till Bergs under våren och sommaren. Detta har gjort att personalen har fått flytta till andra enheter inom vård och omsorg.

Melleruds kommun har tillsammans med Vänersborg, Trollhättan, Bengtsfors och Dals-Ed blivit certifierade som lokalt vård- och omsorgscollege Fyrbodal Öst.

Analys ekonomi

Socialnämndens resultat per den 31 juli 2018 är ett underskott mot budget med 7 065 tkr. Resultatet inkluderar budgetförstärkning med 8 mnkr. Resultatet belastas framförallt av ett stort antal placeringar inom individ- och familjeomsorg (IFO). Under sommaren tvingades enheten till flera omfattande insatser.

Antalet vuxenplaceringar i hem för vård och boende, s.k. HVB är fortfarande på för Mellerud en hög nivå. Antalet vård-dygn de sju första månaderna är drygt 80 % fler än samma tid förra året. Barn i familjehem har sedan årets början fördubblats jämfört med förra året. Omfattningen av insatser för barn genom placeringar i HVB fördubblades under andra kvartalet. Under sommaren skedde ytterligare placeringar som kommer att påverka prognosen för återstående del av 2018.

Antalet anmälningar enligt socialtjänstlagen (14:1) ligger på en hög nivå för en kommun som Mellerud. Dessa faktorer har gjort att socialnämnden beslutat om en utökning inom individ- och familjeomsorg med tre familjebehandlare och tre socialsekreterare. Med denna personalutökning förväntas fler behandlings- och stödinsatser kunna göras på hemmaplan. Kostnaderna för externa placeringar kan därmed reduceras.

Den ansträngda situationen på individ- och familjeomsorg har gjort att avtrappningen av personalförstärkning genom bemanningsföretag tvingats fortsätta.

Trycket på platser i särskilt boende (SÄBO) har minskat betydligt jämfört med tidigare år. Detta har resulterat i att sektorn vård och omsorg planerar att stänga en avdelning på Bergs. I prognosen väntas denna åtgärd spara minst 1,6 mnkr under detta verksamhetsår. Från halvårsskiftet 2017 startade en dagverksamhet för dementa i Kroppefjällshem-mets lokaler. Denna insats bedöms minska trycket på hemvården och korttidsboende genom bland annat minskad växelvård. Kostnaderna redovisas på Kroppefjällshemmet och är inte fullt ut finansierad på enheten. På sikt förväntas att finansiering kan ske inom sektorn vård och omsorg.

Hemsjukvården har svårt att rekrytera framför allt sjuksköterskor. För att kunna hantera sitt uppdrag har även denna enhet, i likhet med IFO, tvingats rekrytera personal genom bemanningsföretag. Jämfört med tidigare prognoser under detta år bedöms inhyrd personal vara nödvändig året ut.

Hemvården (hemtjänst inkl. delegerad hemsjukvård) visar efter år av tillväxt på en stabilisering. Antalet brukare är i princip oförändrat jämfört med 2017. Antalet utförda timmar minskar totalt och per brukare. Detta kan eventuellt bero på en förändring av debiteringen av vissa avgifter då vissa delar av verksamhetsstatistiken hämtas från avgiftsun-derlaget.

Sektorn stöd och service förväntas göra ett positivt resultat med knappt en mnkr. Orsaken är att bemanningen inom sektorn har anpassats till något lägre insatser än förväntat och i vissa delar vakansprövning. Även svårigheter att rekrytera personal har påverkat prognosen.

Korttidsboendet Stjärnan säljer ett antal vård dygn externt som påverkar ekonomin positivt. Ökade kostnader består bland annat av fler beslut om boende unga från hösten 2018 och utvecklingen av välfärdsteknik samt kompetensutveckling. Intäkterna från Försäkringskassan för personlig assistans minskar.

Åtgärder för att komma i balans

Socialnämnden har tagit fram en rapport om framtida ekonomiska utmaningar som diskuterades vid januari-sammanträdet. I tjänstemannaförslaget inför budgetbeslut 2019 har förslag tagits fram för att nå en budget i balans.

Ett första steg är att nämnden samlar tomplatser på särskilt boende/korttidsboende på en avdelning för att kunna bedriva en kostnadseffektiv verksamhet. Denna åtgärd har inneburit att det för närvarande bor tre stycken på Bergs boende. Fem tjänster från boendet är nu fördelade på vakanta tjänster inom sektorn vård och omsorg.

Genomgång av alla scheman har påbörjats och hur det ser ut i förhållande till resursbehov.

Daglig verksamhet LSS genomför en omorganisation för att anpassa sina enheter med individens behov i centrum. Det ska vara kvalitet, kostnadseffektivt och i nära samarbete med AME och näringslivet. Bemanningen kommer inför 2019 att reduceras från 14 till 12 årsarbetare. Förhandling med kommunal är genomförd.

IFO har startat en s.k. placeringsgrupp där de en gång i månaden går igenom alla externa placeringar så att den fastlagda planeringen håller.

IFO anpassar löpande kostnaderna för ensamkommande utifrån sjunkande volymer. Blåklintens HVB planerar att stänga från och med 1 oktober 2018. Av personalen kommer tre stycken att jobba vidare med stödboende och resterande erbjuds vakanta tjänster inom kommunen.

Tillsätta alla vakanta tjänster med fast personal och undvika konsulter.

Verkställa egna familjehemsplaceringar istället för konsultstödda som är dyrare för kommunen.

För att kunna arbeta med förebyggande verksamhet inom individ- och familjeomsorg har socialnämnden beslutat i juni 2018 (§ 111/SN 2018/145.750) att godkänna ett projekt för ökad bemanning. Syftet är att med förebyggande insatser kunna finna behandlingslösningar på hemmaplan istället för externa vårdgivare. Åtgärden förväntas i längden ge lägre kostnader för placeringar m.m. Vidare skapar åtgärderna också jämnare arbetsbelastning och förutsättningarna att säkerställa lagkrav som finns på denna typ av verksamhet t.ex. utredningstider.

Framtid

Från september 2018 kommer den nya samverkanslagen att gälla fullt ut. Detta innebär att kommunen har tre kalenderdagar på sig att ta hem utskrivningsklara patienter innan betalningsansvaret träder in och 30 dagar för psykiatri.

Från 1 januari 2019 upphör statliga stimulansmedel riktade mot äldreomsorgen motsvarande 2,8 mnkr.

Rätt till heltid börjar införas från 1 november 2018 vilket kommer att öka nämndens kostnader med ca 3 mnkr under 2019.

Ny tobakslag kommer ev. tas i riksdagen under december 2018 vilket innebär ett utökat uppdrag jämfört med idag.

Utredningen av LSS-lagen presenteras i december 2018 och kan påverka framtiden.

Nytt äldreboende "Ängenäs" förväntad byggstart oktober 2019 vilket medför ökade kostnader och stor omorganisation med avveckling av Bergs och Kroppefjäll. Korttidsverksamheten ska flyttas till en annan lokal. Lokaler kommer att ses över och det påverkar stora delar av socialförvaltningen.

Flera av våra verksamheter har växt ur sina lokaler på Älvan och IFO och det krävs mer resurser för att möta medborgarnas behov av insatser på hemmaplan. Centralt har det påbörjats en utredning av kommunens lokaler och framtida behov.

Den största utmaningen är personalförsörjning i framtiden!

Nyckeltal

Nyckeltal, Mnkr	2018 Juli	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Verksamhetens nettokostnader	-337,7	-555,6	-521,4	-494,6	-476,5	-460,3	-453,7	-454,2	-448,7	-441,1
- avvikelse mot budget	0,0	0,3	-5,4	-5,1	1,7	1,5	2,1	-5,5	0,3	10,4
Skatteintäkter och generella statsbidrag	345,1	585,0	569,8	514,2	499,3	480,2	473,2	470,2	461,4	457,7
- avvikelse mot budget	2,7	5,7	0,3	-3,6	11,2	0,6	0,7	6,8	2,6	-11,6
Periodens resultat										
- Kommunen	6,6	27,4	45,7	16	19,2	15,8	15,4	11,1	5	7,4
- Melleruds Bostäder AB	4,0	3,8	-3,7	4,1	-2,4	1,6	1,9	1,2	1,8	2,7
- Dalslands Miljö- och Energiförbund	-0,8	3,8	-5,0	-1	1,5	-	-	0,2	0,9	1,1
Kommunens resultat som andel av skatter och bidrag %	1,9	4,7	8,0	3,1	3,9	3,3	3,3	2,6	1,1	1,6
Procentuell ökning av:										
- Skatteintäkter och bidrag	1,3	9,7	10,8	3,0	4,3	1,5	0,6	1,9	0,8	1,6
- Nettokostnader	7,0	9,4	5,4	3,8	3,5	1,5	1,1	1,0	1,7	1,9
Anläggningstillgångar	479,2	458,4	424,3	399,4	382,8	403,5	398	357,2	335,2	323,3
Anläggningslån, exkl. kortfristig del	148,6	148,6	128,6	128,6	128,6	160,9	138	138	114,5	120
Anläggningslån i % av anläggningstillgångar	31	32	30	32	34	40	35	39	34	37
Soliditet										
- Kommunen, exkl. ansvarsförbindelse	48,2	46,7	48,3	41,3	43,1	36,8	33,7	34,9	33,7	33,3
- Kommunen, Inkl. ansvarsförbindelse	14,9	14,1	9,9	-0,8	-5,8	-11,5	-12	-17,9	-18	-18,9
- Melleruds Bostäder	10,5	8,6	7,1	9,2	7,3	6,5	5,6	4,2	3,4	1,8
- Dalslands Miljö- och Energiförbund	11,0	20,5	-0,6	23,3	30,3	-	-	19,1	13,8	22,1
Likviditet										
- Kommunen	56,7	72,4	9,3	58,4	26,8	39,6	29,1	8,8	26,1	45,7
- Melleruds Bostäder AB	14,2	14,0	21,3	18,7	12,8	13,8	8,5	10,6	9,1	14,3
- Dalslands Miljö- och Energiförbund	7,7	4,8	4,1	4,5	3,4	-	-	2,4	8	0,8

Nyckeltal, Mnkr	2018 Juli	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Kassalikviditet										
- Kommunen	84,1	92,5	81,0	71,3	59,6	66,9	50	54,6	51,9	63,5
Antal invånare	9 406	9 377	9 329	9 169	8 936	8 893	8 946	9 068	9 179	9 261
Kommunal utdebitering	22:60	22:60	22:60	22:60	22:60	22:60	22:60	22:60	22:69	22:69

AB Melleruds bostäder

AB Melleruds bostäder är det helägda kommunala bostadsbolaget i Melleruds kommun med en marknadsandel på drygt 50 % av det totala antalet hyresrätter.

Bolaget ägs till 100 % av Melleruds kommun med det uttalade syftet att erbjuda attraktiva och prisvärda lägenheter, samt att verksamheten skall bedrivas utifrån affärsmässiga och långsiktiga principer. Styrelsen består av förtroendevalda utsedda av Melleruds kommunfullmäktige.

Ägarens mål är att bolaget skall verka för en långsiktig konsolidering av bolaget. Soliditeten skall succesivt öka till minst 15 %. Bolagets mål är att samtliga boende och lokalhyresgäster skall uppleva oss som ett prisvärt, tryggt och bekvämt sätt att ha sitt boende eller bedriva sin verksamhet i.

Hyresförhandlingarna med Hyresgästföreningen resulterade 2016 i en hyreshöjning med 2,0 % på tre år för såväl bostäder som ej indexerade lokaler. Avtalet löper till och med utgången av 2019.

Underhåll

Underhållet i det befintliga beståndet har ökat successivt med bl.a. följande större projekt under 2018:

I egen regi pågår under sommaren renovering och målning av förrådsbyggander och dessutom en satsning på fasaderna på gamla Järven i Mellerud.

Nyplanteringar eller renovering av utemiljö har skett på två gårdar i Mellerud och en i Åsensbruk

Investeringar

Aktiverade

- Tillägg till portlåsinvestering Kärragatan och Backegatan, 91 kkr

Pågående:

- Beräknas vara klara under året har upparbetats per 2018-07-31 enl följande:
- Nybyggnation kv Järven, utemiljö 632 kkr
- Två gårdsprojekt i Mellerud respektive Åsensbruk har erhållit statligt stöd, 2 705 kkr
- Ombyggnad ventilation Huldran och Älvan, Kapellgatan 3, 385 kkr
- Renovering hiss Älvan, 571 kkr
- Lekutrustning gamla Järven, 147 kkr
- Bergvärmeprojekt i Dals-Rostock Karolinervägen och Bringsrovägen 45-47, 1 705 kkr
- Värmepump Karolinen, 450 kkr

Förväntad framtida utveckling och väsentliga riskfaktorer

Uppförandet av 24 lägenheter i kvarteret Järven, Mellerud, har löpt enligt plan med inflyttning i december 2017. Samtliga lägenheter är uthyrda och ny fastighetsvärdering är utförd och kommer att presenteras för bolaget den 23 augusti 2018. Därefter kan beslut tas om en eventuell justering av den nedskrivning som gjordes i bokslutet 2017

Ordf. Robert Svensson (c)

Tf Vd: Solveig Andersson

Resultaträkning		
Belopp i tkr	Delårs- bokslut 201807	Delårs- bokslut 201707
Intäkter	29 145	27 937
Kostnader	-19 505	- 18 380
Avskrivningar	- 2 835	- 2 272
Rörelseresultat	6 805	7 285
Finansiella poster	- 2 853	- 2 965
Bokslutsdispositioner		
Skatt på resultat		
Periodens resultat	3 952	- 4 320

Balansräkning		
Belopp i tkr	Delårs- bokslut 201807	Bokslut 2017
Anläggningstillgångar	198 152	198 907
Omsättningstillgångar	15 793	16 647
Summa Tillgångar	213 945	215 554
Eget kapital	17 798	13 846
Långfristiga skulder	180 640	181 315
Kortfristiga skulder	9 613	14 499
Summa eget kapital och skulder	213 945	215 554

Förslag till beslut

Att överlämna delårsredovisningen till kommunfullmäktiges revisorer.

Att överlämna delårsredovisningen till Kommunfullmäktige.

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse kommer efter beslut i Kommunstyrelsen

Begreppsförklaring

Anläggningsskapital

Bundet eget kapital i anläggningar. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Avskrivningar

Anläggningstillgångar som fortlöpande minskar i värde ska årligen belastas med en värdeminskning (avskrivning). Avskrivningar fördelas över tillgångens beräknade nyttjandetid.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen och hur den förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen använt sitt kapital (i anläggningsskapital och omsättningstillgångar) respektive hur kapitalet har anskaffats (i lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Eget kapital

Kommunens totala egna kapital består av anläggningsskapital (bundet kapital i anläggningar med mera) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).

Finansieringsanalys

Redovisar inbetalningar och utbetalningar, d.v.s. hur medel har anskaffats och hur de har använts.

Kortfristiga skulder

Kortfristiga lån och skulder med en löptid eller förfallodag inom ett år från bokslutsdagen.

Kassaflödesanalysen

Visar hur årets drift-, investerings- och låneverksamhet med mera har förändrat likviditeten.

Likviditet

Innebär betalningsberedskap på kort sikt (förmågan att betala skulder i rätt tid).

Långfristiga fordringar och skulder

Skulder och fordringar som har förfallodag senare än ett år efter balansdagen.

Måluppfyllnad

Resultaträkning

Visar det ekonomiska resultatet. Här redovisas intäkter minus kostnader.

Ränteswap är ett derivatinstrument som utgör ett avtal mellan två parter om att göra betalningar till varandra i framtiden i enlighet med vissa villkor, ofta med syfte att justera finansiell risk. Ordet *swap* är engelska för byte och anger att avtalsparterna byter risker och betalningsströmmar med varandra.

En ränteswap innebär en överenskommelse mellan två aktörer om att under en bestämd tidsperiod utbyta ränteflöden. Exempelvis kan en aktör välja att betala en fast ränta i utbyte mot att erhålla rörliga räntebetalningar.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Visar kommunens finansiella styrka.

Soliditet

Eget kapitals andel av det totala kapitalet uttryckt i procent.

Visar långsiktig betalningsförmåga.

Vision

Vision

Mellerud – en drivande och nytänkande kommun i framkant av utvecklingen, där barnfamiljer och ungdomar prioriteras.

Att samlas kring en tydlig vision ger en stark ledstjärna mot framtiden. Melleruds vision ska ge en bild och en samsyn kring utvecklingen som överbryggat politiska gränser och som inbegriper alla.

Mellerud – från historia till framtid

Melleruds historia präglas av jordbruk, järnväg, industri och handel med varor och tjänster. Akvedukten i Häverud byggdes med djärv och innovativ teknik. Akvedukten är en symbol för hur nytänkande ligger till grund för utveckling. På samma sätt som industrin och tekniken utvecklats under 1900-talet ska företagen utvecklas under 2000-talet. Det ska ligga ett tydligt fokus på miljö och miljövänlig produktion och tillverkning. Mellerud ska tillvarata kommunens stora möjlighet när det gäller biogas och vindkraft. Genom satsningar på förnyelsebar energi ska Melleruds kommun bli självförsörjande på energi.

Att satsa på hållbar utveckling där varje generation bär sina kostnader och inte överlämnar ekonomiska skulder eller miljöskulder till kommande generationer är av största betydelse.

Turismnäringens utveckling är av vikt för kommunen. Denna ska utvecklas ytterligare genom kunskap, kompetens samt vilja och mod att tänka nytt.

De kommunala verksamheterna

För att kunna attrahera framtidens företag, både existerande och nya, lokala och externa, ska Mellerud vara bland de bästa inom sitt geografiska område när det gäller näringslivsklimat, utbildningsmöjligheter, livskvalitet och omtanke om människorna som bor och verkar i kommunen.

Melleruds kommuns verksamhet ska inta en särställning, och erbjuda service med hög kvalitet, som svarar upp mot de krav kommuninvånarna ställer.

Mellerud – det framtida valet

Melleruds kommun ska vara det självklara valet för såväl boende som företag. Detta ger oss en möjlighet att tillsammans skapa välstånd i framtiden. Kommunens roll ska vara att mobilisera alla krafter och få dem att arbeta mot samma mål. De stora resultaten ska nås genom att människor i näringslivet, organisationerna och de kommunala verksamheterna drar åt samma håll.

Inriktningsmål

Melleruds kommun ska:

- alltid sätta medborgaren i centrum
- vara en offensiv kommun, som står för nytänkande, och som uppmuntrar till och stödjer kreativitet
- erbjuda god livskvalitet
- prioritera barnfamiljer och ungdomar
- erbjuda företag gynnsamma förutsättningar för etablering och tillväxt

Värdegrund

Kunskapen om vilka man utför sitt uppdrag för är grundförutsättningen för att arbeta i en politiskt styrd organisation. Det är medborgaruppdraget som ska vara grunden i all offentlig verksamhet. Detta gäller oavsett om man har ett politiskt uppdrag eller är anställd. Styrande för uppdraget är verksamhetens lagstiftning, måldokument och handlingsplaner. Verktygen i arbetet är verksamhetens rutiner och riktlinjer. Melleruds kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Öppenhet, ärlighet och integritet

Anställda i Melleruds kommun och kommunens bolag verkar för en medveten öppenhet och ärlighet i vår yrkesutövning, visar integritet, professionalitet och står för vår sakkunniga uppfattning. Vi använder korrekt information med gott omdöme och kommunicerar på ett tydligt sätt.

Människors lika värde

Vi bemöter människor med respekt oavsett ålder, kön, religion m.m. Vi tillvaratar mångfald, bidrar till förnyelse och är öppna för att tillvarata nya kompetenser. Vi värnar om en god arbetsmiljö.

Yrkesheder

Vi strävar efter att vara goda förebilder. Vi skapar professionella lösningar av god kvalitet. Vi sätter en heder i att fatta väl underbyggda beslut baserade på god kunskap och kompetens.